Q.403.11

73.1—0.15

Bequeathed to the
Public Library of the City of Boston
by
Theodore Parker.

Received 30th October, 1861. No. 48127

This book was missing from the library at the examination in 1876. In Apr. 1877, Mr. Henry F. Waters of Salem called here with it, asking us to ascertain what the book was. He had paid $6 for it to Littlefield, a second hand dealer in Cornhill. Littlefield says he gave $5.00 for it to a stranger, more than a year ago. At the time of its recovery it showed, where the Parker book plate had been, the leaves which had contained the library stamp had been cut, and the back cover showed where the Library's abbreviated rules had been. The opposite fly-leaf shows where Theo: Parker signature with date had been erased.

Justin Winsor.

Ap. 17. 77.

B.140.15

48128

Incipit tabula scd̄m ordinem alphabeti in vitas phōꝝ iuxta cap̄ demōstrans ṽtutes & vicia in eisdē signata

· Incipit libellus de uita & moribꝰ phoꝝ & poetaꝝ

E uita & moribꝰ phoꝝ veteꝝ tracta-
turꝰ · multa q̄ ab antiquis autoribꝰ
in diuersis libris de ipōꝝ gestis · spā
sim scripta reperi · in vnum colligere
laboraui · Plurima qͦ eoꝝ responsa
notabilia & dctā elegācia · huic libro
inserui · q̄ ad legentiū ꝯsolacionē & moꝝ informacōnē
conferre valebunt :·

· De thale phō · i · capitulū

Hales phs · Asianꝰ · vt ait laerciꝰ in libro
de uita phoꝝ · patre examio · matre cleo-
bulina ex ciuibꝰ qui sunt phenices nobilis-
simi · athenis claruit · Hic p̄mꝰ sapiens
appellatꝰ est · scd̄m quē & · vii · sapientes vocati sunt
Fuit autē conscriptꝰ ciuis mileti ideo thales milesiꝰ
dictꝰ est · Hic post politicā · naturalis phie factꝰ est
speculator · & inuentor fuisse vrse maioris & naturalis
astrologie dicit̃ · Scripsit aūt de conuersione & equi-
noctio & primꝰ int̃ phos dicit̃ de astrologia tractasse
Nec nō & solares eclipses & v̂siones p̄dixit · Simlr̄
& int̃ phos · primꝰ dicit̃ a quibꝰdā posuisse animas
inmortales · & solis ac lune magnitudinē inuenisse ·
Primꝰ de natura disputauit & inanimatis aīas tra-
didit · cōiciēs ex lapide magnete & electro Ab egip
cijs geometriā didicit · In politicis vero optime ꝯsili-
atꝰ ē · Aiunt aūt eū coniuge caruisse · Et interrogatꝰ
cur nō duceret vxorē · Ait ob filioꝝ amorē · Hic prin-
cipium oīm aquā posuit · mundūq̧ aīatū dixit · & de-
monibꝰ plenū · Tempa qͦ āni fert̃ inuenisse · & in tre-

cētos · lxv · dies diuisisse Scripsit aūt de astrologia multa · q̄ in ducētis carminibꝫ cōp̄hendit · Dum aūt tempe quodā a piscatoribꝫ iactū emisset · extracta est tabula aurea ponderis magni · Orta autē est ꝯtrouer= sia magna · Illis se capturā piscium vendidisse affir= mantibꝫ · Hic dixit se fortune ductum emisse · Vnde ꝓpt̄ nouitatē rei & magnitudinē pecuīe ad vniuersum ꝓl'm delata est sentencia · Deinde ad apollinem del phicū delata est · vt indicaret cui mēsa aurea deberet Apollo respondit illi dandā esse qui ceteros sapiēcia precelleret & virtute · Hys auditis · thaleti p̄ho mensa data est · Ille cessit & iussit eam dari bianti · Bias ille iussit eā dari pytaco · Ille ꝓtin⁹ misit eam alteri · Et sic p oīes sapientes missa · vltimo venit ad solonem qui & titulum amplissime prudēcie & p̄mium ad ip̄m apollinē trāstulit · Hic thales paup erat · vacans em̄ p̄hie studys · acquisicioni pecuniarū intēdere nō vale= bat · Cumq; a quibꝫdā exprobraret̄ illi pauptas · & q͏ sua p̄hia eēt manis · tali vsus ē ingenio vt ꝯfunde= ret exp̄brantes · Considerauit em̄ p astrologiā cui⁹ erat perit⁹ q͏ futuro tūc āno vbertas magna · p̄ter cō= suetudinē fieret oliuaꝝ · quaꝝ precedenti āno copia fuerat · Vt plur'mū em̄ oliue post vbertatē deficiunt Cum igit̄ hyeme adhuc esset habūdācia oliuaꝝ · cul= toribꝫ in duabus ciuitatibꝫ scꝫ mileto & chio · paucas pecunias ꝓ arra fructuū āni futuri qui paꝝ credebāt̄ excrescere · tradidit · Et cum vt ip̄e preuiderat facta fuisset copia oliuaꝝ · multis querentibꝫ oliuas emere p̄cium tm̄ taxauit vt voluit · Et sic multas collegit pecunias · Quo facto · ostendit exprobrantibꝫ nō esse p̄hiam inanē · qm̄ p̄his facile est ditari · Sed p̄hie &

pecunie studia sibi inuicē non posse conuenire dicebat Jdcirco ignobiliori studio p̄termisso · digniori scilicet phie studio vacare p̄elegerat · Fert̄ de ip̄o · Dū nocte quadā duceret̄ extra domū a vetula vt astra ꝯspiceret incidit ī foueam · coq̄ lugente dixit vetula · Tu quidē thales · que añ pedes tuos sunt uidere nequiēs quomō ergo que ī celo sunt potes agnoscere · Hic thales fert̄ dixisse · Hoꝝ triū ḡcias ago fortune · Primo ꝙ homo sum & non bestia · Deinde ꝙ mascul⁹ sum & non femina Tercio ꝙ grec⁹ sum & nō barbar⁹ · De hoc thalete ait aug⁹ · 8 · de ciuitate dei · Duoꝝ phoꝝ genera tradunt̄ · vnum ytalicū · & alterū ionicū · Et infra ionici ḡtus princeps fuit thales milesi⁹ · Hic vt suos successores ꝓpagaret reꝝ naturas scrutatus est qui disputacōnes lr̄is mandans emicuit · maximeq̄ admirabilis extitit · ꝙ astrologie numeris ꝯprehēsis defect⁹ solis ac lune eciā p̄dicere potuit · Aquā tn̄ putauit reꝝ eē principium · & hinc elemēta oīa mūdi ip̄mq̄ mundū & q̄ in eo gignūt̄ existere · ysidor⁹ q̄ in sc̄do libro ethimologiaꝝ ita dicit · phiā apud grecos prim⁹ p̄scrutat⁹ ē thales milesius · vn⁹ de septē sapiētib⁹ illis · Hic em̄ añ alios celicās · atq̄ vim reꝝ naturaliū ꝯpleta racōne suspexit · Hui⁹ hec dicta eē ferūt̄ · vt ait laercius in libro de uita phoꝝ Antiquissimū encium est deus · quia ingenitū & enum · Optimū enciū est mūd⁹ · nā op⁹ dei · Maximū enciū est loc⁹ · omnia nāq̄ capit · Velocissimū enciū intellect⁹ passim etm̄ currit · Validissimum encium necessitas dominat̄ em̄ cūctis · Prudētissimū enciū temp⁹ · adinuenit em̄ omīa · Jnterrogauit eum quidā si lateret deos homo iniuste agēs sed nec cogitās inquit Jnt-

rogat⁹ si iuraret se non fuisse mechatū · ait · peius em̄ est adulterio piurium · Int̄rogat⁹ quid difficile · ait Seipm̄ cognoscere · Introgat⁹ quid est dulcissimum ait Acquirere · Int̄rogat⁹ quid est numen · ait · qđ nec principium habet nec finē · Interrogat⁹ quid gra uissimū & detestabile uidisset in mūdo · ait · Senem tyrānū · Int̄rogat⁹ qualit̄ quis infortuniū ferre possit ait · Si inimicos pati uideat · Interrogat⁹ q̄lit̄ quis iuste uiuere posset · ait · Si q̄ iubet alios ip̄e agat · In terrogat⁹ quis felix sit · ait · Qui san⁹ ē corpe · anima mūd⁹ · natura docilis · Docebat autē amicoꝝ p̄ncium & absencium recordari · nec faciem ornare · sed cogita cionib⁹ bonum esse · Item dicebat · Caue ne diceris nequit̄ · & que dona obtuleris p̄ntib⁹ · eadē & a filijs suscipe · Hui⁹ thaletis auditor fuit anaximand⁹ ph̄us Obijt autē thales āno etatis sue · lxxviii · Claruit ve ro tp̄ib⁹ achas regis iude · Et notandū · qn̄ egypt⁹ p moysen & aaron tot plagis punita fuit p quinquē nium · quidē timētes egyptū periturā egressi sunt sicut tyrops · qui ingressus greciā · athenas cōdidit · Epi thaurū corinthum :·

· De solone ph̄o · ii · capl̄

Olon ph̄us · vn⁹ de · vii · sapiētib⁹ grecie naccōne athenienſis · athenis claruit · Hic atheniensib⁹ leges optimas edidit · quas postmodū romani ab atheniēsib⁹ accepūt multaq; beneficia eis contulit · & multo tp̄e eos pru dencia sua a seruitute & tyrānide liberauit · Et tandē fortuna mutata pfugus ī egyptū se trāstulit · Deinde creso liddoꝝ regi adhesit · Indeq; pmot⁹ iuit in si ciliā · vbi sub noie suo cōdidit ciuitatē · demum ī cipro

ſenectutē exegit. Hic dū ſenex eſſet. vt refert tuliꝰ in libro de ſenectute. piſiſtrato tyranno athenas oc= cupare volēti. toto conatu reſtitit multis ex ciuibꝰ cō ſencientibꝰ piſiſtrato. Interrogatꝰ aūt qua ſpe fretus tam audacter reſiſteret. ait. Senectute Hic eciā dū videret athenas piſiſtrato tyrāno ſubici. ceteris ſe ty= rāno offerētibꝰ receſſit & apud nacōes alias habitauit Intꝛogatꝰ cur ſub illo manē nollet qui mltū ei hono ris conferre patus erat. quippe qui multos minoris virtutis honoraret. reſpōdit Magni & virtuoſi apud tyrānos ſimiles ſunt calculis racōnū. quoꝝ vnꝰquiſq; qn̄q; plura ſignat. qn̄q; vero pauciora. at ſic tyranni qn̄q; magnū dicunt & clarū. qn̄q; neceſſe eſt honore carere. Interrogatus ſemel a creſo rege liddoꝝ quis ei felix eſſe videret̄. ait. Tribalanus athenienſis & cleobis & bico ignoti hoīes & hy quoꝝ fama latet. ornāſq; ſe creſus oīode ſedenſq; in ſolio interrogauit eū. Si quid miri melioris vidiſſet. Qui ait. Gallos faſanos & pauones naturali eīn flore decorati. ſunt & milies meliores. Scripſit illi vt ait laercius piander pbus qui apud choꝛintū principatū agebat. ſciſcitās an aduerſantes ſibi eſſent fugandi. Cui ſolon in hec verba reſpondit Solon piandꝛo. nunctias michi nō in illos aduerſarios tibi. Tu aūt ſi debes fugare non attinges. Aduerſabit̄ aūt & aliquis nō ſuſpectoꝛum Ille quidem timēs de ſe alys vero crimināſ te Nam aliquis michil timens ſaltem. ciuitati grām ꝯfert vbi ſuſpectꝰ fueris. Sacius igit̄ abſtinēdū vt alieneris a cauſa quā penſandum tyrānidē agere. vt alienā vim plus habeas ea que in ciuitate. Si hec cogitas. nemo tibi poſtea malus nec repelles aliquem. Huic ſoloni

mortuū filium lugenti · non esse flendū ait quidā · eo q flere nichil pdesset · Cui ille · Eo magis ploro · quo dāpnū meū irremediabile videā · Introgat9 aūt an vellet q sui de ei9 morte lugerēt · ait · Ad hoc mltis conatib9 laboraui · vt in morte mea dolore & lamentis non careā amicoꝝ · Hic cum quēdā ex amicis grauit merentē videret · vt ait valerius · eū pduxit in arcē hortatusq ē vt p oīs edificioꝝ ciuitatis ptes oculos circūferret · Quo facto · cogita tecum inquit q̄m mlti lugent sub hys tectis · & olim fuerūt · hodieq vsent & in sequētib9 sclis sint futuri & ideo omitte mortaliū incōmoda · tamq̄m ppa deflere · Idem vt ait idē valerius ad amicū · dicentē se intollerabilem penit9 amaritudinē ppeti · dixit · Si in vnū locū mala sua cūcti contulissent futurū · vt ppa deportare domum q̄m ex cōmuni miseriaꝝ aceruo porcionē suam ferre mallent hoc ē · Mallet homo suā amaritudinē habere · q̄m porcionē que eū contingeret · si cūctoꝝ angustie in vnū aceruū posite p singulos diuidi p rata deberent · Non dicat igitur quis ceteris quibuscūq intollerabiliores amaritudines sustinere · Int ceteras autē eius leges sunt hec vt ait laercius · Si quis parentes indigētes nō alat · ingloriosus sFily coꝝ qui p re publica obiere publice nutriant & doceant · Item statuit tutorē cū orphanoꝝ matre nō habitare · nec tutoris officiū exercere ī quē orphanoꝝ defunctoꝝ substancia puenit nec sculptori anuli licere signū tenere venditi anuli · Et si vnum oclm habētē quis illo priuauerit · vice vsa ipe geminis careat Et q princeps · si ebriosus fuerit nece dāpnet · Hui9 hee legūt sentencie fuisse Saturitas ab opibus grauat · Contumelia vero a saturitate

Que nō posuisti · nō tollas · Ne mēciaris · probitatem iureiurando cerciorē habe · Cui? enī dictū non habet iurisiurandi pondus · eius quoq; iusiurandū vile est Amicos ne cito possideas · quos autem possederis ne reprobes · Principari noli · nisi prius edoctus subeas principi · Consule nō dulcōra sed optīma · Intellectū fac ducē · Ne male loqris · Deos honora · & parētes reuēre · Sermonis blandicia seruiētis & imperantis debet esse communis · Neminē q̄m diu viuit dicas esse felicē · eo q vsq; ad vltimū vite sue possit fortuna mutari · felicitatis enī iudex dies vltimꝰ est Rex inicia debēt fortune · pbiam solā ɔsecrat finis · Nichil ē aūt homini metuēdum nisi ne pbiam finis excludat · Responsa eiꝰ ad quedā quesita sunt hec · Quid ē v̄bum ymago opum · Quo firmat̄ v̄bum · Silencō · Quo firmat̄ silenciū · tempe · Quid est lex · aranee tela · quia si in eā inciderit · quid debile retinet̄ · q̄ue aūt ptrāsit tela rescissa · Cum in loco quodā mltis loquētibꝰ solō nō loqret̄ int̄rogatꝰ est a periādro Vtrū ꝑpt̄ v̄boꝝ inopiam an quia stultꝰ esset taceret · qui ait · Nemo stultꝰ tacere potest · Int̄rogatꝰ a quodā diuite cur ipe paup esset an thesauros haberet ait diuiti · Tu & ego thesauros habemꝰ · sed int̄ meū & tuū hoc interest · qm̄ de meo nullus me inuito quidq̄m potest contingere · & si alijs distribuero · diminucionem non patit̄ · tuus autem amissionis cottidie patet discrimini · eciam te inuito · & si alteri modice tribuis semp minuit̄ · Int̄rogatꝰ qualis debeat esse pimo rector ait ꝑpli rector priꝰ se q̄m ꝑplm rectificare debet Alioquin erit velut is · qui vmbram curuam rectificare conat̄ · priꝰq̄m virga curua vmbram faciens recta fiat

Jn̄trogat⁹ quid acucius gladio · ait · praua hominis lingua · Jnterrogat⁹ quis esset liberalis · ait · Qui sua bona alijs libēt īpartit̄ & alieñ reꝝ cupiditate caret Jnterrogat⁹ qualit̄ ciuitas bene regi possit · ait · Si princeps & maiores scd̄m leges vixerint · Jn̄trogat⁹ quomō fieri posset vt nō tm̄ se homīes offenderēt ait Si eo mō · nō passi iniuriā q̄uerēt̄ · vt passi Scripsit aūt solon vtilia m̄lta in · v · milib⁹ carminū · Narrat eciā de ip̄o valeri⁹ libro · viii · q⁹ ip̄e adeo toto tempe uite sue studiosus fuit · vt eciā ad senilē ꝑduct⁹ etatē sicut cottidie senescebat sic cottidie aliquid addiscebat Cūq̧ octogenarius iam moritur⁹ in lecto decūberet & assistentib⁹ amicis circa illū · & de quodā sermone inter se conferentib⁹ · satis iam pressum caput erexit Jn̄trogatusq̧ qua ꝓpt̄ illud fecisset · respondit · Vt cū illud quitquid ē de quo disputatis ꝑcepero · moriar Mortuus ē aūt in cipro octogenari⁹ · Et claruit tp̄e ezechie regis iude : ·

De chilo ph̄o · iii · capitulū

Chilo ph̄us lacedemoni⁹ · athenis claruit vn⁹ de · vii · sapiētib⁹ grecie · Hic vt dicit̄ in pollitico libro primo · iungēde societatis causa · missus fuit corinthū · vbi duces & seniores ꝑpl'i ludētes inuenit in alea · ꝓpt̄ qd̄ in fracto negocō reuersus est dicens se nolle gl'am spartanoꝝ quoꝝ v̄t⁹ ꝯstructo bisancio clarescebat Hac macl'are infamia · vt diceret̄ cū aleatorib⁹ traxisse societatem Hūc vt ait laerci⁹ in̄trogauit Esop⁹ poeta · Quid nā ageret iupit̄ · Respōdit · Alta humiliat · humilia vero exaltat · Jnterrogatus in quo differunt dociles ab indoctis · ait · Bona spe · Jnterrogat⁹ quid difficile

Respōdit · Ineffrabilia tacere · diligēciā bñ disponere & iniuriā passim posse paciēt̄ pati · Interogat⁹ quid ē fortuna ait Ignarus medic⁹ mltos em̄ excecat Docebat aūt hic dñari lingue & p̄sertim in ꝯuiuio · Nō esse maledicēdū ꝓximis · Alioquin oporteret audire ea quibꝫ quis tristabit̄ Itē non esse mināduin cuiq̄m qm̄ hoc muliebre est · Cicius ad calamitates amicoꝝ q̄m ad ꝓsperitates ire · Humiles nupcias facere · Nō esse maledicēdū mortuo · Senium honorare · Cauere sibi ipi · Dampnum malle · q̄m prauū lucrū · Illud em̄ semel ꝯtristabit hoc vsq̄ quaq̄ · Non irridere infelicē Dominatorē mansuetū esse decet · vt eum subditi magis reuerēat̄ q̄m timeāt · Discere bñ p̄esse ꝓp̄e domui lingwam nō p̄uenire intellectū · Ire dominari · Non cupe impossibilia · Nō festinare in uia · Loquentē non mouere manū · Nō maniatū esse · Obedire legibꝫ · Vti solicitudine · In hijs q̄ dicūt̄ de aliquo ad ꝓp̄am mētē recurrere · In lapidibꝫ em̄ & cotibꝫ aurum examinat̄ · Viroꝝ vero bonoꝝ & maloꝝ intellect⁹ dedit examē In iudicijs inimicū iudicare scd̄m leges · vt saltē lex conseruet̄ · s · & amic⁹ · Dicebat eciam tristia cūcta exuprari posse aīo & amico Itē has duas affectiones s · amorē & odium licet fortissimas · sic dicebat esse cohercendas · vt amicos diligas quis tamq̄m forte q̄nq̄ odio habitur⁹ · & inimicos odit tamq̄m postea amatur⁹ · Fuit aūt chilo breuiloqu⁹ · vnde & aristagoras hunc loquēdi modum chilū colum vocat · Vixit autē āmis · lvi · & mortuus ē Et iuxta sepulchꝝ ei⁹ erecta fuit statua · Scripsit autē notabilia mlta inducētis carminibꝫ elegant̄ vt ait laercius · Et claruit tempe Sedechie regis iude : ·

De pitaco pho · iiii · capitulũ

Jtacus asian⁹ mitelen⁹ phus illustris vn⁹ de · vii · sapiētibꝰ & in re militari strēnu⁹ Cum bellum int̃ athenienses & mitilenos instaret · quia ipe mitilēsiũ exercit⁹ ductoꝛ erat · pugnare statuit cũ firmone atheniensiũ duce in singulari certamine & rethe hñs sub scuto furto circũ= uoluit firmonē · & occidens eũ saluauit ꝑram · Miti= lenses aũt ei pꝛincipatũ obtulerunt · quē ipe decennio tenuit & ad optīmum oꝛdinē ciuitate aducta · depo= suit principatũ · ac decem ãnis alÿs supuixit · Et cum ꝑdiues esse posset · spꝛeuit diuicias · Fert̃ quoq̃ vt ait laerci⁹ · q̃ quidã oparius ei⁹ filium securim ingerēs int̃fecit · Cuibꝰ aũt ligatũ homicidã mittentibꝰ ad pi= tacũ · ipm absoluit · dicens indulgenciã esse supplicio pocioꝛē · alcheus vero poeta anteq̃m pitac⁹ pꝛincipatũ mitilēsiũ obtineret amaritudine odÿ & ingenÿ uiribꝰ ꝑtinacissimã in eũ ꝑsecucionē ingessit · Tandē pitac⁹ ꝑncipatũ adeptus · altheum pauentē & tremulum ac= cersiuit & dixit · Michi ꝑ uindicta tibiq̃ ꝑ pena suf= ficiat · qꝛ auxilÿ vl' fuge deficiente ꝑsidio · posses nũc iniuriaꝝ pmia repoꝛtare · parcentēq̃ igit̃ iniuste pse= qui desine quē iuste pati valeres vltoꝛem · Hic pitac⁹ uidens mľtũ uinum ĩ insula mitilēsiũ crescere · volēs ebꝛietati hoĩm ꝑcauere · Lege publica statuit vt pec= cãs ebꝛi⁹ dupliciť puniret̃ · Dicebat autē uinũ malũ & bonũ esse · malum quidē ex crapula · sed bonum ex natura · Ei⁹ hec legũt̃ fuisse sentēcie · Dicebat pitac⁹ eas optimas esse uictoꝛias · q̃ sine sanguine fiũt Di cebat eciã pꝛudēcium uiroꝝ esse · pri⁹q̃m fiant · foꝛciũ vero facta bñ disponere · Jtem dicebat infoꝛtunia nõ

esse vitupanda · nec verētem crimen vitupandum esse
Non obiurgandū esse animum amicū · sed nec eciā mi
micū depositū recipientē reddere · Eusebiam exercere
Castitatē amare · Veritatē habere · Fidem · expiēciā
aptitudinē · amiciciam & solerciā · imitari · Item dice
bat · qđ factur⁹ es ne pdicas · deficiēs em̄ irridebe-
ris · Hui⁹ pitaci fuit illa sentēcia · ab alys postmodū
recitata · Principat⁹ ostendit virū · Interogat⁹ quid
optimū · ait · ad pn̄s bn̄facere · Interogat⁹ quid gratū
respōdit · ānū Quid ocultū · futurū · Quid fidele · terra
Quid infidele · mare · Scripsit autē pitac⁹ de moribꝫ
& policia v̂sus sexcentos · Multa eciā psāyce scripsit
Vixit autem ānis · lxx · Et claruit tempe Joachim
regis iude : ·

· De Biante phō · v · capitulum

Jas primensis phus asian⁹ vn⁹ de · vii ·
sapientibꝫ grecie · fuit in primensiū vrbe
princeps · Cū aūt · vt ait laerci⁹ · int̄ pri-
mēses & messanenses grecie instaret bel-
lum & primensiū milites · v̂gines mltas messanensiū
captiuas duxissent · ꝯfestim bias hys visis doluit &
captiuas puellas liberās · tāq̄m ꝓpas filias custodiuit
Induensq̄ eas · & singulis dotes tribuens · sub fida
custodia remisit ad pres · inimicis exhibens pietatē
& detestans hoc impietatis genere eciā crudelissimos
hostes nō fuisse ledēdos · Cumq̄ hoc fuisset in messa-
nēsiū concione narratū · missi sunt cū muneribꝫ nūcy
ad biantē · pacē placatis animis postulantes · alio q̄
tempe · vt narrat idē laerci⁹ · dū aliat⁹ princeps pri-
mem obsideret · sperans primēses fame deficere · bias
tali arte defectū intraneū palliauit · Duas em̄ mulas

sero impingwatas de ciuitate dimisit vt q̄si fortuitu ab hostibꝫ caperent̃ · Quas cū aliat⁹ cerneret putauit illos victualibꝫ copiosos · Misitq̨ ad biantē vt egrederet̃ ad eum · de concordia tractatur⁹ · Respondit bias · Si exirē forsitā p̄inenses cepas ederēt vnde tu magis intromitte legatū · Timuit enī ne ab hostibꝫ captus · flere faceret p̄inenses · Cumq̨ aliati legat⁹ ingrederet̃ vrbem · bias aceruū arene spergēs & dif-fundens desup triticum · ostendit homini · Qui aliat⁹ audiēs · recōciliacōne facta recessit Et sic fuit ciuitas p biantis prudenciā liberata Alio vero tempe · vt va-lerius narrat · cū terram ei⁹ fortuna mutata · hostes inuaderent & qui euadere hostes potuerunt · p̄ciosaꝝ reꝝ suaꝝ pondere onusti fugerent · nichil ip̄e de hys deferens fugit · Interrogat⁹ aūt cur nichil ex bonis suis secum ferret · ait · Omnia bona mea mecum porto pectore enī illa gestabat · visenda non oculis sed aīo estimāda · q̄ domicilio mentis inclusa erāt · Hui⁹ hec feruntur esse sentencie · vt ait laercius in libro de vita phoꝝ · Honestis & senibꝫ placere stude · Audax ma-neries sepe nocinam pepit lesionē · Fortem esse · opus nature · Copiam habere pecuniaꝝ · opus fortune est Posse autē fari ꝯgrua patrie · aīe & sapiencie ꝓpium ē Anime morbꝫ est impossibilia cupe · Alienum malum non est memorandū · Molestius est int̃ duos amicos q̄m int̃ duos inimicos iudicare · Nam amicoꝝ quidē alter erit inimicus · Inimicoꝝ vero alt̃ amic⁹ efficiet̃ Vitā vero sic miserādā esse dicebat q̄si homines m̄lto & breui tempe victuri sint · Item eciā aiebat homīes oportere in vsu amicicie seruari · vt meminerint eos ad grauissimas inimicicias posse conuerti · Quitquid

ꝓposueris firmiter seruans pseuera. Ne cito loquaris ignaniā eñ pandit. Prudenciā dilige & de dijs lo-
quere vt sunt. Indignū hoīem ne laudes ob diuicias psuadēs accipe nō violans. Quitquid boni feceris ad deos transferas. Sapiencia omībꝫ alijs bonis cercior & securior ē Diu deliberatos amicos elige. eosq; vno affectu nō vno habeas merito. Amicos sequere quos non pudeat elegisse. Amici vitam. tuā puta gloriam Consilio duo maxīme contraria sunt. festinacō & ira Diem pisse. est sine bono ope pterisse. Celeritas bene ficium gracius facit. Interrogatꝰ bias quid sit in hac vita optimū. ait. Mens sibi bene rectitudīnis cōscia Intrrogatꝰ quis sit int̄ homīes infortunatꝰ. ait. Qui nō potest infortunia pati. Nauigās quoq; cū quibꝫdā impijs & piclitante naui illisq; deos inuocantibꝫ. ait Silete ne dij vos hic senciant nauigātes. Intrrogatꝰ aūt ab homine impio. quid nā esset eusebia. tacebat Eo aūt causā silencij querēte. Sileo inquit quia nō de cōuenientibꝫ tibi queris. Intrrogatꝰ quid sit dulce homini. ait. Propriū. Intrrogatꝰ quid sit homī dif-
ficile. ait Imitacōnē ī penis generose pferre. Claruit aūt bias tempe sedechie regis iude. Et scripsit vtilia multa in duobꝫ milibꝫ carminū. Quo mortuo pmēses ei templum dedicauerūt:.

De Eleobolo phō. vi. capitulū:

[C]Leobolus phus lindiꝰ vnꝰ de. vii. sapiē-
tibꝫ in grecia claruit tempe sedechie regis iude. Cuiꝰ filia Elebula inuentrix enig-
matū exametroꝝ fuit Huiꝰ elebule enigma fuit. vt ait laerciꝰ Vnꝰ pater. filij. xii. hoꝝ cuilibet nati sunt. xxx. difformes. Nā hij quidē albi visu hij

vero nigri · Jmmortales aūt cū sint corrumpūt omnes & deficiūt · Est aūt ānus · xii · mensiū pat · Celebres aūt sentencie ei⁹ sunt hec Amico bñfac vt amicior fiat · Jnimicū vero amicū facere stude · Magis amicoꝝ inuidiā q̄m insidias inimicoꝝ cauere debemus · Jllud eñī aptum · hoc est celatū malū · Nocendiq; fraus que nō sperat potencior est · quāto plus licet tanto libeat min⁹ · Cum quis exierit domū querat primo quid sit facturus · cum aūt intrauerit querat certū quid fecerit Consulebat aūt cleobolus corpus bñ exercere diligere magis audire q̄m loqui Diligere scienciā Jgnoranciā fugere Ciuitati ꝯsulendū esse pocōra Liguam frenatā uirtutis ꝓꝑium esse · uicꝫ alienū · Jniusticiam fugere Dñari voluptati Filios erudire Jnimiciciā preterire Mulieri nō esse familiarē · nec ꝯtēdere cū suis pñtibꝰ alienis · Nam illud quidē amēciam · hoc vero ignauiā significat · Seruū ex ebrietate ꝯuiciantē nō plectere uidet eñī exebrietate ꝯuiciari · Vxorē ex paribꝰ ducē Nā si ex maioribꝰ duxeris dños habebis ꝯgnatos · Nō irrideas exprobratos · Nā fies odiosus hys · Prospe-ratus ne supbias · depaupat⁹ ne deiciaris Mutacōnes fortune uirilit scito ferre · Scripsit aūt de enigmatibꝰ questiones trium milium carminū · Obyt vero cōple tis ānis uite sue · lxx : ·

· De Periandro pħo · vii · capitulū

Eriander corinthius phus vn⁹ de · vii · sa pientibꝰ scripsit dogmata vtilia in duobꝰ milibꝰ v̄suū · vt ait laercius · De sentēcys eius celebrioribꝰ has habere potuim⁹ Vo-lētes secure tirānos fieri oportet beniuolēcia fulciri nō armis · Dicebat aūt bonū quietē · dāpnosum ineptū

lucrũ mala democcia pocõra tyrãnide · voluptates qui dem corruptibiles · fast? aũt mortales · psperãs modest? esto Infortunat? vero prudẽs · Amicis felicib9 & ĩfelicib9 idẽ sis quodcũq; pmittis obserua Verbo nephandoꝝ enũciacõm ne facias · Nõ solum peccãtes sed pctõres plecte · Claruit aũt piander tpe sedechie regis iude · mortuus vero est octogenari? iam factus

· De Zoroaste pho · viii · capitulũ

Oroastes phus · vt scribit ysidor? ethymoloyaꝝ · viii · rex bactrianoꝝ fuit · quẽ minus assirioꝝ rex bello interfecit · De hoc scribit solin? in libro de mirabilib9 mundi Nascẽciũ vox pma vagitus · leticie eñ sensus differẽt in · lxii · diem · Itaq; vnum nouim? eadem die risisse qua erat nat? · s · zoroastẽ · Hic prim? magoꝝ extitit de quo aristotiles ait · q vicies centũ milia vsuum ab ipo condita in dicys voluminis ei? declarant · Hanc autẽ magicã artẽ mlta p? secula democrit? ãpliauit Claruit autẽ zoroastes tempe thare patris abraham

De Anaximandro capitulum · ix ·

Naximander paxiadi · Milesius phus auditor thaletis sapientissimi & anaximenis phi preceptor fuit Hic de natura celoꝝ & motu spere celestis · cursu sydeꝝ & natura rerũ multa scripsit & magnaꝝ subtilitatũ inuẽtor fuit Hic thaletis magistri sui opinionẽ de reꝝ natura mutauit · Nõ eñ ex vna re · sicut thales ex humore · sed ex suis ppys principys quasq; res nasci putauit Que reꝝ principia singulariũ esse credidit infinita & innumerabiles mũdos gigni existimauit q̃nta quisq; etate sua manere potuerit · nec ipe aliquid diuine menti in

kys reꝝ opibꝫ tribuens · Claruit autẽ tpe Cyri regis ꝑsarum : ·

De Anatharse pħo · x · capitulum

Natharsis pħus scita genere vt ait laerci⁹ gnuri fili⁹ · frat̃ vero cacenidi regis scitaꝝ fuit · Cui⁹ mater greca fuit qua puer sci- ticam & grecã linguam nouerat · Hic licet magnus & inbecillis audax esset & strennuus · vt in doctrina doctoꝝ moribꝰq; ꝑficeret iuit athenas & ad solōis sapiẽtissimi domũ ꝑfect⁹ · nũcciari soloni fecit q⁹ venisset ad eũ anatharsis scita cupiens eũ uidere & eius amic⁹ fieri si effici posset · Solonis aũt respõsum fuit · q⁹ ĩ ꝓprys patrys ꝯciliant̃ amici Cui mãdauit anatharsis dicẽs · Nũc ipẽ in patria sum · ideoq; licet michi amicos conciliare · Ille vero in ei⁹ ꝓmtitudine stupens introduxit eum & amicũ maximum sibi fecit Hic anatharsis grandis ꝑ solonem pħus est effect⁹ Dicebat aũt anatharsis uineã ferre tres botros · pri- mum iocunditatis · scđm ebrietatis · t̃cium anxietatis Interrogat⁹ autẽ quomõ possit quis fieri non amator potus · ait · Si p̃ oculis haberet inebriãcium se turpi- tudines Sciẽs quatuor digitoꝝ esse spissitudinẽ nauis tantũ a morte dicebat nauigãtes distare · Int̃rogat⁹ si erãt apud scitas fistule ait · Sed nec vinee · Intro- gatus q̃ nauiũ sunt tuciores ait · q̃ in t̃ra quiete iacẽt Int̃rogat⁹ vtrũ viui plures sunt an defuncti ait Na uigãtes vbi ponis · uitupat⁹ ab actico · qm̃ scita foret Michi inquit dedecus est patria · tu vero patrie · In- terrogat⁹ quid ẽ in hoibꝫ bonum & malum ait lingua Int̃rogatus quid est curia ait · det̃minat⁹ locus ad decipiendum & supandum se inuicem · Dicebat autẽ

anatharsis Turpe quid ausur? te sine teste time Itē dicebat melius esse vnū amicū habere multis dignum q̄m multos nullius dignos. Oleum autē dicebat vngentū stultoꝝ. qm̄ attlethe inuncti in inuicē cōfestim insaniūt. Cum fuisset aūt anatharsis athenis diuci? ↄuersat?. cōsiderauit apud grecos quedā de quibꝯ se valde admirari dicebat. Vnum quia greci legem statuentes cōtra iniuriātes. attlethas honorāt cū se inuicem verberant. Aliud q͡ꝛ inhibētes mentiri inuicem in secretis. palam menciunt̄ inpune. Aliud q͡ꝛ greci incipiētes cōmedere sunt parū famelici. repleti vero multum esuriūt. Aliud q̄d mirabilissimū ē q͡ꝛ danarij fimū in mōntibꝯ deferūt. ad ciuitatem vero deferunt ligna Post hec abiens in scithiam iura moresq͡ꝫ atheniensiū in scitas introducere conabat̄ volens patrie ꝑfectum afferre. ob quā causā inuidus frat̄ eius in venacione sagittā in eū infixit letale vulnus pℏo infligens. Qui moriens ait. Per sapienciā in grecia saluat? sum. sed ꝓpt̄ inuidiā in patria pereo. Facte vero illi fuerūt statue ꝓpt̄ multiplices virtutes illius. Subscribit̄ autē ymaginibꝯ suis sic. Anatharsi p̄sidi venereoꝝ ventris & gule. Fuit enī frugalitatis & cōtinencie preditus:.

· De Misone sternonis pℏo. xi. capitulū

Miso sternonis pℏus genere chine?. vt ait laercius. docuit nō ex verbis res sed rebꝯ verba querenda. Non enī causā v̄boꝝ res cōpleri dicebat. sed causa reꝝ verba. Hic vt ↄsideracōni sapiencie vacaret liberius & molestias hominū euitaret. solus in deserto habitauit aput lacedemones. Quidā aūt inde ptrāsiēs subito supuenit & videns eum ridentē. interrogauit. cur nemine p̄nte

rideret · qui ait · eo ipe rideo quia solus sum · Gaudeo & eni · Nā & si cū hominibꝫ habitarē · ridendi & gaudendi michi submouerē occasio · Vixit aūt miso ānis lxxxxvii :·

De Epimenide phō · xii · capitulum

Epimenides phus cretensis · vt ait laerci⁹ Dum iuuenculus esset · missus a patre ad custodiā oviū · declinās in quoddā antrū dormire · obdormiuit ānis · lxxv · Surgēs aūt postea q̄rebat oues putās se parū obdormisse dum autē nō inueniret iuit ad agrū & trāsmutata oīa uidens & penes aliā possessionē iuit ad castrū hesitans Ille aūt ꝓꝑiam domū ingressus occurrit sciscitantibꝫ quis nā esset · donec iuniorē fratrem inueniēs · iā senē factū & totam ab eo rei geste didicit veritatē · Notus autē a grecis deo amātissim⁹ esse suscept⁹ ē honorifice Athenienesibꝫ aūt peste detentis datū fuit oraculū · vt ciuitas congruis sacrificiys purgaret · Tunc audita epimenidis fama · missa ad eū naue in cretam · vocat⁹ est · Qui veniēs · pestem hoc mō sedauit · Accipiēs eni oues nigras & albas duxit ad ariopagū & ibi dimisit eas quiescere vbi vellent · iubens sequētibꝫ vt vbicūqꝫ declinarēt · ibi vna queqꝫ earū īmolaret conuenienti deo & sic desiyt malum · vnde ī memoriā facte ꝓpiciacōnis ara facta est ignoto deo Atheniēsibꝫ vero illi magnā summā pecunie offerentibꝫ phus recipe renuit · sed amiciciā int cretenses & athenienses fecit & cretam reuersus est · Cum rex psarū illi magnā pecuniam obtulisset tēptans vt eius animū in pdicōnē dirigeret ille dū pranderet & oliuas comederet admitti legatos iubet audite inquit · Hoc prādium pditores nō facit

Vnde pecuniā ad regem vrm̄ reportate. Nam pecunia auaro est suppliciū. liberali decus. paricidium ꝓditori Vixit aūt annis. c. lxxvii. Et scripsit de genesi & ortu diuino. libros in. v. milib⁹ versuum. nec non de diuersis materijs rerū libros. ix. miliū ac quingentorū carminū. Itē scripsit prosayce de uictorijs & de cretensi policia. Fundauit aūt apud athenas templum venerādorū deorū. Et solonis sapiētissimi tpe clarint

De Fretide pħo. xiii. capitulum

Fretides pħus syrus auditor pitaci pħi fuit. Hic vt ait laercius de dijs & natura scripsit & ideo mirabilia plura de eo ferūt Nam dum sec⁹ littus maris ambularet & uideret nauem intrāquilitatate pcurrentē ait. q̄ non post multū submergeret̄ & p̄ oculis eius submersa est Idem cū de hausta aqua de puteo bibisset p̄dixit q̄ die tercia terre motus fieret & factus ē. Hic cū senio grauaret̄ & infirmitate cōsumpt⁹ esset. Interogat⁹ a pictagora q̄lr̄ illi esset Extēdēs digitū ait Corpe patet. ysidor⁹ q̄ pmo ethymoloyarū de fretide sic dicat Tam apud grecos q̄m apud latinos longe antiquior extitit cura carminū q̄m prose. Omnia em̄ pri⁹ v̄sib⁹ condebant̄. Prose aūt sero studium uiguit. Prim⁹ em̄ fretides syrus soluta oīone pri⁹ exercuit. & ex hinc ceteri p̄se eloquēcia contenderūt. Hic pictagore preceptor fuit. Clarint aūt thaletis pħi tempe. cui & litt̄as scripsit plurimas eiusdemq̄ multas suscepit:.

De Homero poeta. xiiii. capitulum

Omer⁹ poeta asian⁹ in grecia clarint tpe saulis regis isrł. Hic vt dicitur in politico libro pmo. leuem questionē a nautis sibi

ꝓpositā nō potuit explicare · a quibꝫ dum inpudenciꝰ & ꝓtacius derideret̄ · cū esset verecūdi ingeniȳ · quasi toxicato cōfusionis iactu pfossus ad mortem spm̄ ex= alauit · Questio aūt nautarꝝ talis fuit Ibat enī homerꝰ spaciatū in littore maris celū aspiciens vtpote ꝯsidera= cōne eleuatꝰ · Quē uidētes piscatores sedētes in littore ad inuicē colloquentes deriserūt · qui cū eos ridentes aspiceret intrrogauit quid hērent · qui dixerūt · Quot= quot cepimꝰ non habemꝰ & qđ nō cepimꝰ retinemꝰ vermes enī in vestibꝫ scrutabāt̄ · Homerꝰ vero dirigēs cogitatū ad pisces cogitabat q̄lr̄ hoc esse potuisset · vt uidelicet · nō dum captos haberent pisces · & captos pisces nō haberēt · Aiunt vero quidā eū ex hoc ama= ricatum adeo vt in insaniā versus seipm̄ suspenderit Vixit aūt ānis · c · viii · De homero hystoriogphi re ferūt qꝫ ip̄e uirtute pit̄ & etate non solum poetarꝝ sed phorꝝ princeps vocari pit̄ & haberi apud grecos iure meruit · Nā & ante om̄s fuit quorꝝ memoria nota est & omībꝫ verius & lucidius quidquit dicere voluit ex= plicauit · Hic de troye captiuitate iuxta numerū gre= carum lrārꝝ · xxiiii · libros heroycis v̂sibꝫ edidit · qđ opus heliande nomīauit · Altm̄ q̧ isdem v̂sibꝫ ꝯdidit ad earūdē numerū lrārꝝ qđ vocauit vlixeidam · eo qꝫ vlixis errorem describebat : ·

· De Ligurgo pho · xv · capitulum

Igurgus phus ac princeps insignis apud lacedemones claruit quibꝫ & leges ꝯposuit De hoc narrat trogus pompeiꝰ libro · iii · & Justinꝰ libro · iii · qꝫ cum ip̄e lacedemo= nys successisset ī regno & regnare si voluisset potuisset Carillao fratri eiꝰ qui natꝰ postumꝰ erat · cū ad etatē

adultã puenisset regnũ cũ fide summa restituit. vt sciret oĩs pl9 apud bonos pietatis iura valẽ q̃m opes Medio aũt tpe cum infans ꝯualesceret leges instituit exemplo eaꝝ. quaꝝ optimio & obseruãcia clarioꝛ habebat᷑. Nichil eñi legis in alios sanxit cui9 ipẽ documentum nõ pⁱmit9 daret. Leges vero eius hec sunt Auri argentiq; vsum. vt oĩm scelez materiã sustulit Populum in obsequiũ principum. principes vero ad iusticiã impioꝝ formauit. Parsymoniã omĩb9 psuasit. estimans laborẽ manuũ assidua frugalitatis ꝯsuetudine faciliorem fore. Administracõnẽ rei publice p ordinẽ diuisit. Regib9 potestatẽ belloꝝ. Magistratib9 iudicia & ãnuas sanccõnes. Senatui custodiã legum Populo elegendi senatũ vl' creandi quos vellet magistrat9 potestatem pmisit. Fundos oĩm equalit᷑ int᷑ omnes diuisit. vt equata pⁱmonia neminẽ potẽcõrẽ altero redderẽt. Conuiuari oĩs publice iussit. ne cui diuicie vl' luxurie ĩ occulto eẽnt. Juuenib9 nõ ampli9 vna veste vti toto ãno pmisit. nec aliquẽ culcius q̃m altum pgredi. nec opulẽcius epulari. Qui singula nõ pecunia sed cõpensacõne mercium iussit emi. Pueros iuuenes nõ in forum sed in agrũ duci iussit. vt pmos ãnos nõ in luxuria vl' ludis sed in omni ope bono & labore pagerẽt. Precepit eis nichil causa sompni sub sternẽ & vitã sine pulmento agere. neq; prius ĩ vrbẽ redire q̃m viri facti eẽnt statura. Virgines sine dote nubere iussit vt vxores non pecunie causa eligerent᷑ Seueriusq; matrimonia viri cohercerent cum nullis ferys dotiũ tenerent᷑. Maximũ honorẽ non diuitiũ & potentiũ sed senũ esse statuit. nec quisq; lociũ honoraciorem senib9 obtineret. Jtem statuit vt adolescẽtes

Leges ligurgi

& stemata sine morsu dicerent · & ab alys in se dicta
ppeti discerent · ac siquis coꝝ in indignacōnē ob tale
dictum ꝓlapsus fuisset · vlterius ei in altum dicere nō
liceret Hec & hys similia q̄ solutis moribꝰ dura vide-
bāt̄ · auctorē coꝝ appollinem delphicū finxit & inde
ea detulisse Deinde vt etnitatē suis legibꝰ daret · iu-
ramento ciuitatē obligauit · nichil eos de eius legibꝰ
mutaturos priꝰq̄m reuerteret̄ · simulans se ad oracl'm
delphicū ꝓficisci Cōsulturū quid addēdū vl' mutādū
legibꝰ videret̄ · Profectus autē cretā vbi volūtariū
exilium ppetuo egit · Moriensq̧ ꝑici ossa sua in mare
iussit · ne forte lacedemoniā referrent̄ & sic se puta-
rēt lacedemony a iuramēto solutos · Claruit aūt hic
ligurgus tempe helisei ꝓphete :.

De Anaximene phō · xvi ·

Naximenes euristrati phūs milesiꝰ asianꝰ
anaximandri phī auditor fuit & p̄ceptor
pmenidis & anaxagore · Hic omniū reꝝ
causas aeri ī fundo dedit · nec deos nega-
uit aut tacuit · nō tñ ab ipīs dys aerē factū sed ipos
ex aere ortos credidit Claruit aūt tpe ciri regis ꝑsaꝝ

De Pictagora phō · xvii · capitulū

Ictagoras phūs nacōne samiꝰ · vt ait Ju-
stinus · negociatoris diuitis filius fuit cui
nomē mactacꝰ erat Sed patre lōge dicior
fuit · eo q negociacio pris tanta nequiret
acquirere quanta filiꝰ ꝯtempnere maluit q̄m habere
Magnis itaq̧ sapiencie formatꝰ incremētis · Egyptū
primo · mox babiloniā ad ꝑdiscendū syderū motus
origineq̧ mūdi spectandū ꝓfectꝰ · summā scienciaꝝ
ꝯsecutꝰ est · Inde regressus cretā & lacedemoniā ad

ꝯgnoſcendũ miſoys & ligurgi leges cõſcendit. Quibꝫ omibꝫ inſtruct⁹. Cretonã venit populumq; in luxuria lapſum auctoritate ſua ad vſum frugalitatis reuocauit. Tantumq; ſtudiũ ad frugalitatẽ ꝑ diſcendam multitudinẽ ꝓuocauit. vt aliquos ex eis luxuriatos vnq̃m fuiſſe incredibile videret̃ Matronas a viris ſeperatas & pueros a parẽtibꝫ ad pudiciciã & ad debita ſocietatis obſequia ſuo ſtudio reduxit Induxitq; matronas vt auratas veſtes ceteraq; ſue dignitatis ornamẽta vł luxurie inſtrumẽta deponerẽt & in iunonis edem delata ipi dee ꝯſecrarent. docẽs vera matronaꝝ ornamẽta pudiciciã. Thimeꝰ vo pħus ſcribit pictagore filiã virginẽ choro virginum ꝑfuiſſe & caſtitatis eas inſtruxiſſe doctrinis. Hic vt Bocciꝰ ait ī pmo muſice. artis muſice inuẽtor fuiſe apud grecos dicit̃ ꝑpt̃ malleoꝝ feriencium inequalia pondera & ꝑ cordaꝝ inequalẽ tẽſionẽ & ꝑ calamoꝝ ineq̃lẽ longitudinẽ. yſidorꝰ vero. xv. ethymoloyaꝝ ita dicit. Numeri diſciplinam apud grecos pmũ pictagorã nũcupãt ꝯſcripſiſſe. ac deinde a nichamaco diffuſiꝰ eẽ diſpoſitã. quã apud latinos pmo epulegiꝰ deinde bociꝰ trãſtulerũt Ab hoc pictagora. vt ait auguſtinꝰ. viii. de ciuitate dei. pħie nomẽ exortũ eſt. Nã cũ antea pħi ſapiẽtes appellarẽt̃. Ille īterogatꝰ quid ꝓfiteret̃. pħm ſe eſſe reſpondit id eſt ſtudioſum vł ſapīe amatorẽ. qm̃ cõfiteri ſe ſapientẽ ei arrogãtiſſimũ videbat̃. ffert̃ q̊ vt dicit tulius in principio quarti libri de tuſculanis q̃ſtionibꝫ. qꝫ pictagoras ad leonciũ regẽ ꝑueniens corã eo cõpoſite & docte diſſeruit. Admiratꝰ aũt rex viri ingeniũ & eloquẽciam petiuit qua maxime arte ꝯfideret Reſpondit pictagoras artem ſe nullã ſcire ſed ſe eſſe

phm · Admiratus rursum phici noīs novitatē · quid nā esset phus q̄siuit & quid int̄ phos & reliquos int̄esset Cui pictagoras · Videt̄ michi vita hoīm similis ēē ɔuētui ɔgregacōnique ludoꝝ · qui apparatu toci⁹ grecie celebrāt̄ · quo hoīes ex diuersa affeccōne ɔueniūt Alij quidē vt ex diuersa strēnuitate ludi coronā accipiant · Alij vendendi & emendi ꝓuocati lucro · Alij qui nec plausum nec lucrū querāt sed vt studiose ꝓspiciant quid agat̄ · Eo modo in hanc vitam · q̄si ex alia vita & natura ꝓfecti · aut glorie aut lucri studijs occupant̄ · aut ceteris omnibꝫ ꝓ nichilo cōputatis reꝝ naturas studiose intueri ꝑuigilāt Hos vltimos phos id est amatores sapiē noīam⁹ · Et vt illic liberalissimū ē spectare nichil sibi acquirētē · sic ī vita longe omībꝫ studijs ɔtemplacōnē reꝝ ɔgnicōnēque p̄stare laudabili⁹ est censendū · Aug⁹ aūt in · viii · de ciuitate dei dicit pictagorā ydromanticū extitisse · fuit eciā vt ibidem dicit nigromantic⁹ · adeo vt adhibito sangwine · eciā inferos ꝓhibeat̄ excitari Huic vt ait valeri⁹ · libro · v tanta veneracō ab auditoribꝫ tributa est · vt que ab eo accepant indisputacōne edissere nephas existimarēt Qui eciā & int̄pellati ad reddendū causā · hoc solū respondebant eū dixisse · Tant⁹ aūt ī phia speculatiu⁹ extitit vt ei quis phanciū vix potuerit adequari Tantus ī cultu iusticie vt ꝑl'm partis ytalie q̄ antiquitus magna grecia dicebat̄ post mortem suā eius nominis auctoritas rexerit Tanta eciā frugalitatis gr̄a ꝑdit⁹ extitit vt ab omniū aīanciū se tempasse credat̄ edulio Hic adolescenciū qui se ad audiendū ipm̄ cōferebant mores naturasque eoꝝ coniecturacōne quadā decoris & vultus ingenio & tocius corpis habitu sollicitus erat

ſciſcitari · Et quos ẏdoneos aſpiciebat recipi in diſci-
plinā iubebat & · v · ānis vſum illis loquēdi inhibebat
Infra qđ tp̄s is qui tacebat q̄ dicebātᷣ ab alẏs audie-
bat · nec pcūctari neqꝫ cōmētari ſi nō ītellexerat phas
erat Om̄s aūt ei⁹ diſcipuli quitquid pecunie habebāt
in medium ꝓferebant & erat intᷣ eos ſocietas inſepa-
bilis · om̄ſqꝫ in cōmuni viuebant & mutuo ſe amabāt
Docebat em̄ eos pictagoras verā aīe amiciciā vnum
corp⁹ pluribꝫ · vnde & pictagorici vades ſe inuicem
dabāt · Refert em̄ valeri⁹ ī libro quarto ꝙ damon &
phicias pictagore diſcipuli tam fidelē intᷣ ſe iunxerūt
amiciciciā · vt cū alterū ex hẏs dẏoniſi⁹ tẏrānus in-
terficere vellet & temp⁹ ab eo pri⁹q̄m piret domum
ꝓficiſcēdi ordinādiqꝫ res ſuas impetraſſet · ſi tn̄ vadē
haberet · altᷣ ſe ꝓ eius reditu tẏrāno vadem dare nō
dubitauit · Appinquāte autē diffinita die · nec illo
redeunte · vnuſquiſqꝫ ſtulticie temerarium ſponſorem
dampnabat · at ille ſe de amici ꝯſtācia michil metuere
p̄dicabat · Eodem autē momento & hora a dẏoniſio
ꝯſtituta qui eā accepat ſupuenit · tẏrāno ſe repn̄tans
& ſocium ſponſorē abſolui depoſcēs · Et admirat⁹ tẏ-
rān⁹ amboꝝ animū · ſupplicium fide remiſit · eoſqꝫ inſup
vt ip̄m in ſocium amicicie recipent terciū poſtulauit
Docuit autē pictagoras hec enigmata · q̄ poſtmodū
ab alẏs phis ſunt ꝯſcripta · Staterā ne trāſilias · i · ne
p̄tᷣgrediaris iuſticiā · Ignem gladio ne foueas id eſt
iratū & tumidū animū verbis maledictis ne laceſcas
Cū ꝓfectus fueris ne redeas · i · poſt mortē uitā iſtā
ne deſideres · Per viā publicā ne ambules · i · mltoꝝ
ne ſequaris errores · Irundinē in domo ne ſuſcipias
id eſt gārulos & verboſos homīes ſub eodē tecto tecū

habitare nō ꝑmittas · Oneratis supponas onus & de-
ponētib᷒ ne cōmunices · i · ad uirtutē incedētib᷒ acrit̄
īiungēda sunt p̄cepta · tradētes aūt se ocio relinquēdi
sunt · Item dicebat coronā mīme carpendā · i · leges
vrbium ꝯseruandas · Cor nō ē comedendū · i · merorē
de aīo expellendo · Nisi iussione imꝑatoris de stacōne
nō discedendū · i · animā de corꝑe nō educendā · Itē
de dictis ei⁹ notabilib᷒ sunt hec · Fugiēda sunt oīb᷒
modis & abscidēda Langwor a corꝑe Impicia ab aīa
Luxuria a vētre A ciuitate sedicio A domo discordia
Et in cōmuni a cūctis reb᷒ intemꝑancia · Amicoꝝ di-
cebat oīa esse cōmunia & amicū se eē alterū · Duoꝝ
tꝑm maxime habēdā esse curam dicebat · mane & ve-
speri · i · eoꝝ que acturi sum⁹ & q̄ gessim⁹ · Post deū
dicebat veritatē esse colendā que sola deos hōīes facit
Item docebat quo min⁹ p̄esseris iram · eo magis ab
ira Ꝑmeris · Tunc incipim⁹ nobis irasci cū alys irasci
desinim⁹ Finis eñ ire iniciū est penitencie · Liber nō
est quē supb᷒ inflāmat anim⁹ · Vir si optim⁹ est suis
asp̄ctib᷒ ꝓbat · Alys nō potest esse bonus qui suis in
se morib᷒ fuerit malus · Loqui ignorat qui tacē nescit
Duo lacrimaꝝ genera sunt ī oculis mulieꝝ · veri do-
loris vnum · Insidiaꝝ aliud · Auari homines pusillis
breuis etatis similes sunt · quib᷒ de suo nichlil vti lic;
Cuidā auaro homini dixit pictagoras Stulte diuicie
tue in te pereunt · pauptatiq; sunt similes · cū in hys
esurias sicias & algeas Interogauit quidā pictagorā
si cuperet esse diues · ait · Diuicias cōtempno habere q̄
liberalitate ꝑdunt̄ & parcitate putrescūt · Vidit pic-
tagoras quēdā indutum p̄ciosis vestib᷒ qui turpia lo-
quebat̄ & ait illi Aut loquaris sermones tuis vestib᷒

similes aut pãnos induas tuis eloquiys ɔgruẽtes Cũ quidã stolidꝰ audiente pictagora diceret. Mallem cũ mulieribꝰ esse q̃m cum phis cõuersari. Et sues inquit pictagoras libenciꝰ in sceno q̃m in aqua vsant̃. Intꝛ rogatꝰ quid est in mũdo nouũ ait. michil. Introgatꝰ quid est phia. ait. Meditacio mortis nitens cottidie de carcẽ corpis educere libertatẽ. Pictagoras pimꝰ apud grecos inuenit immortales esse aĩas sed errauit ponendo eas de corpibꝰ ad corpa transire. Vnde se dixit pmo euforbiũ. secũdo thalidẽ. tcio erinchianũ quarto pimum. ad extremũ pictagorã. & post cetos tpm curriculos. ea q̃ fluxerãt iterũ fieri. Post mlta igit̃ studia venit pictagoras in ytaliam ad eam ptem que quondã magna grecia vocabat̃. vbi & architam tarentinũ audiuit. Demũ metaspõtũ migrauit. ibiqꝫ decessit. Cuiꝰ tanta in pplo fuit opinio. vt ex domo eius templum facerẽt & ipm p deo colerẽt. Clarnit autẽ pictagoras tpe nabuchodonosor regis assirioꝝ

De anaxagora pho. xviii. capitulũ:.

Naxagoras phus asianus athenis claruit tempe xersis regis psaꝝ. Vbi ãnis. xxx phye studys insudauit. Auditor autẽ fuit anaximenis & archilay p̃ceptor. Hic cum ad modũ dites esset. possessionibꝰ derelictis. studẽdi gr̃a diutinã pegrinacõnẽ assumpsit & cũ aquodã intꝛ rogaret̃ dicẽte. Nõ ẽ tibi cure patria. extẽso brachio & ostenso celo ait. immo michi ad modũ pria cura est Cũ aũt vt ait valeriꝰ libro. viii pꝰ mlta tpa reuersꝰ possessiones suas desertas videret. ait. Nõ essem ego saluꝰ nisi iste pyssent Hũc cũ discipul' disputãtẽ gra uis de fily morte nũciꝰ a disputacõnibꝰ non retraxit

hic ... et Crates ... capto ...

Alteri vt ait valerius libro · v · ei mortem filij nũcciãti ait · Nichil michi nouũ aut inexpectatũ nũccias · ego eñ illũ ex me natũ sciebam esse mortalẽ · Jnt̃rogat⁹ aliqñ ad quid fact⁹ fuisset ait · ad ↄtemplacõnẽ inquit solis & lune · Cuidã ei dũ exularet ab athenis dicenti p̃uat⁹ es athenïẽsibꝫ · Nequaq̃m ait · sed illi me · Jn⸗t̃roganti amico dũ senex esset · vt ait tulius libro · i · de tusculanis q̃stionibꝫ · an ante mortẽ in p̃riam vellet afferri · vt ĩ p̃ria moreret̃ · ait · Nichil int̃ est · vndiq̃ eñ ad inferos tendere uia est · Jnterrogatus · vt ait valeri⁹ libro · viii · quis ei esse uideret̃ felix · ait int̃ro⸗ganti · Nemo ex hijs quos tu felices estimas · sed eũ in illo numero reperies qui a te miser credit̃ · Nemo erit diuicijs & honoribꝫ habundans · sed vt ruris ex⸗igui aut non ambicõse doctrine fidelis cultor · Jn se⸗cessu magis q̃m fronte beacior · i · ĩ occulto magis q̃m in aperto · Hic studiosus valde fuit & multa de motu celi · cursu syderꝝ & natura rerꝝ scripsit · Vixit autem ãnis · lxxii · Jn carcere eñ ab atheniensibꝫ positus & multa passus · ab eis tandẽ venenatus est · quia solem dicebat lapidem ignitũ esse quẽ illi ꝑ deo colebant :·

De Crate ph̃o · xix · capitulũ :·

Rates thebanus ph̃us · stilbonis auditor & zenonis p̃ceptor Hic vt ait Hieronim⁹ epistola · i · magnum põdus auri in mari ꝓiecit dicens Abite pessime diuicie ego po⸗cius vos mergã q̃m ipse mergar a vobis · Non eñ pu⸗tauit se simul uirtutes & diuicias possidere posse Hic eciã vt ait Seneca · li · i · epistolaꝝ · Cũ uidisset ado⸗lescentulum secrete ambulantẽ int̃rogauit quid faceret solus · Mecum inquit loquor Cui crates · Caue inquit

ne cum homine malo loquaris :·

De Stilbone pho · xx · capitulũ

Tilbon phus · magister cratis thebani in achademia claruit · Hic cũ priam eius & amissis vxore & liberis ab incẽdio publico solus exiret · interogatus a democrito an omnia pdidisset · ait · Omnia bona mea mecum porto Pectore eñi illa gestabat non humeris :·

De Archilogo poeta · xxi · capitulũ

Rchilogus poeta maxim⁹ · vt ait valeri⁹ libro · vi · apud lacedemones clar⁹ habit⁹ ẽ Postmodũ quia libros inpudicos scripsit · lacedemonÿ libros eius asportari iusserunt ex vrbe · quia inverecundã & inpudicã eius leccionẽ arbitrabãt Noluerũt eñi librorum suorum dogmatibus aĩos suos inbui · ne plus moribus noceret q̃m ingenio pdesset Itaq maximũ poetã · quia domũ sibi inuisã obscenis maledictis laceraverat carminũ mulctaverat Claruit aũt archilogus tempe manasse regis iudee ·

De Symonide poeta · xxii · capitulũ

ymonides poeta · vt ait valeri⁹ libro pmo navigans p mare ad littus aplicuit & ibi mortui corpus hominis repiens sepeliuit & cum ipm sepeliret admonitus est ne die pximo navigaret · qui acquiescens monitis interim remansit · ipa die pcellis & fluctibus alÿ obruti sunt · Itẽ cũ apud scopã cenaret nũcciatũ est ei duos iuvenes ad ianuã stare · rogãtes vt ad eos cõtinue pgrederet qui cũ exiret neminẽ reperit Eodẽ aũt momẽto tricliniũ obrutũ ẽ & oms cõiuuas oppressit · Interogatus symonides quo evadẽ valeat quis odia invidorum

ait · Inuidos non pacieris · si nichil feliciter gesseris
Interrogat⁹ quid inter homines facile consenescat · ait
beneficiū · Hui⁹ hec ferunt̄ esse sniē · Tucius est tacē
q̄m loqui · Neminē eñ tacendo multos aūt loquendo
circūuētos agnouim⁹ · Remediū malorꝫ futura spes ē
Innocētes nō debilitat ɔsciā in aduersis · Solaciū eñ
est homini nō meruisse qđ patit̄ · Fortuna innocētem
deserit sepe · bona spes nūq̄m · Hic octogesimū āñum
habēs cōposuit & docuit carmina · & gl'abat̄ se in corꝫ
certamina descendisse etate p̄dicta · Claruit aūt sy⸗
monides tempe manasse regis iudee : ·

De Archita pho · xxiii · cap̄

Rchita tarētin⁹ cui⁹ pictagoras & plato
auditores fuerūt · Claruit in ea pte ytalie
que quōdā magna grecia vocabat̄ · Hic vt
ait tulius in libro de senectute · cum eius
sermoni plato athenīēsis interesset · docuit nullā capi⸗
taliorem pestem q̄m corpis voluptatē hoībꝫ a natura
datā · cū nil mente p̄stabili⁹ deus dedisset homī Huic
diuino muneri nil tā inimicū esse q̄m voluptatē · Quod
vt magis intelligi posset · fingebat aīo tanta incitatum
hominē corpis voluptate q̄nta pcipi posset maxime &
nemini censebat fore dubium · qui tam diu dum uita
gaudēt · nichil agitare · mente cogitare · nichil racōne
cōsequi posset · Idem vt ait tuli⁹ libro · i · de amicicia
loquēs de amicicia · ait · Natura nichil solitariū amat
Vnde si quis in celum ascendisset · naturāq mūdi &
pulcritudinē syderꝫ aspexisset · insuauē illū sine amico
& socio āministracōnē fore diceret q̄ iocūdissima foret
si aliquē cui narrasset habuisset · Hui⁹ sniā de aīa hec
est · Anima ad exemplum vni⁹ conposita est · que sic

illocalis dominat̃ in corpe ſicut vnũ in numeris. Jtẽ nll'a peſtis capitalior q̃m voluptas corpis. cui? auide libidines temere & effrenate ad poſcendum incitant Hinc priẽ pdicões. Hinc reꝝ publicaꝝ euerſiones Nullũ deniq̃ ſcelus. nullũ facin? eſt ad qd̃ ſuſcipiẽdũ libido voluptatis nõ impellat. Hic archita vt ait vale rius libro. ix. uillico ſuo irat?. Sũpſiſſem inquit a te ſupplicium niſi irat? eſſem Maluit eũ inpunitũ relinqui q̃m ꝓpt̃ iram iuſto grauius puniret:.

De Eſopo poeta. xxiiii. capitulũ

Sopus adelphus poeta claruit tempe ciri regis pſaꝝ. ffuit autẽ grecus. de ciuitate actica uir ingenioſus & prudens. qui cõ finxit fabulas elegãtes. quas romul? poſt modũ de greco trãſtulit in latinũ in quibꝫ docet quid obſeruare debent homĩes. Et vt uitã hoĩm oſtendat & mores. inducit aues. arbores. beſtiaſq̃ loquentes p pbãda cuiuſlibꝫ fabula. quas qui diligent̃ inſpex erit inueniet Joca. loca appoſita que & riſu miſcent̃ & ingeniũ acuant. Hic pmo ãno ciri regis pſaꝝ fert̃ fuiſſe pemptus:.

De Zenone pho. xxv. capitulũ

Eno euticenſis Cratis thebani diſcipulus ſtoyce ſecte inuentor ac magiſter ſocratis ãnis. c. viii. uixit & nũq̃m a ſtudio ceſſa uit. Hic vt narrat valeri? libro. iii. cũ in pria ſecura libertate frui nõ poſſet agrigẽtinã ciuitatẽ pecyt. que crudelis tyrãni ſeuicia diutiſſime grauabat̃ ſperans veſane mentis feritatẽ prudenti pſuaſione mi tigare poſſe. Cumq̃ illud facere nullaten? ꝑualeret nobiliſſimos ciuitatis adolſceẽtes cupiditatate liberãde

prie inflāmauit. Cū vero huiꝰ rei indiciū ad tyrānū manasset. ɔuocato in forū ppl'o torquere eum crudelit̄ cepit. querens quos nā ɔsilij haberet ꝑticipes. at ille neminē eorū noīans. oēs ꝓximos & fidelissimos tyrāno suspectos reddidit. Et cū in eculeo torquerēt̄ neq gemitū neq eiulatū emittēs sed fortit̄ ppl'm cohortās tocius vrbis animū fortunamq mutauit. Nā cūctus ppl's in tyrānū insurgens lapidauit eum. De zenone ait Seneca in libro de trāquillitate animi. qꝫ nūciatū fuit illi omnia sua naufragio fuisse submersa At ille ait Iubet me fortuna expedicius phari Hic uiro & vxori gārulis dixit Cū duo soli estis quomō capit vos vna domꝰ loquaces Huiꝰ sunt ille sniē Sepultꝰ sit apud te sermo quē solus audieris Malum hoiem blande loquentē agnosce tuum laqueū esse. Cuidā loquaci ait Si meis te audires aurib9 taceres:.

De Gorgia phō. xxvi. cap̄

Orgias phus leontinꝰ athenis claruit Hic sapiētissimꝰ fuit & magister socratis. fert̄ de eo qꝫ in matris feretro natus sit. Nam cum mulieris cadauer efferret̄. subito infantis vagitus auditus est. Hic vt ait ysid. de pmis inuētorib9 rethorice fuit. Hic vt ait hieronimꝰ libro. i cōtra iouinianū. librū pulcherrimū de ɔcordia grecis int̄ se dissidentib9 recitauit olympio. Cui melancius inimicus eius. hic vobis inquit de ɔcordia p̄cipit qui se & vxorē & ancillā tres in vna domo cōcordare non potuit. Emulabat̄ quippe vxor eiꝰ ancille pulchritudinē & castissimū uirū cottidianis iurgijs exagitabat Hic vt refert tulius in libro de senectute. c. viii. ānū ɔpleuit nec vnq̄m a suo studio & ope cessauit Intro:

gatus autem cur tam diu vellet esse in uita ait · quia nichil habeo quo senectutē meā accusem Dū aūt mo-reret̄ fert̄ dixisse se dolere ꝙ tunc uitam deserēt qn̄ sape cepisset · Hic prim⁹ in cōuentu ausus dicere fuit qua de re quisqꝫ audire vellet patus · s · omībꝫ ad omīa respondere · Vnde & ei in templo delphici appollinis vniuersa grecia statuam aureā posuit ex solido auro cum ceterorꝝ vsqꝫ ad illud tempus auratas collocasset

De ysocrate phō · Cap̄ · xxvii ·

Socrates phūs auditor gorgie phī claruit in grecia tempe asswerí regis · Hic vt ait valerius libro · viii · nobilissimū librum qui tranaucos inscribit̄ · c · iiii · ānū agēs op⁹ ardentis spūs plīmū edidit · In exhortacōnibꝫ autem suis vt ait calcidius uirtutē laudauit & oīm bonorꝝ toci⁹qꝫ pbitatis causā penes eā ꝯsistē dixit · Ipāmqꝫ esse solā q̄ res impossibiles ad possibilem redigeret fa-cultatē · Quid enī ait generosā magnā uirtutē vel ag-gredi pigeat vł ceptā fatiget vt tāq̄m ficta facultatibꝫ se tēpet a labore · Int̄rogat⁹ ab amicis q̄re nō forēsibꝫ negocÿs versāret̄ · ait · Que locus hic callet ego nescio & q̄ ego calleo locus hic nescit Scripsit aūt ysocrates librū exhortacōnū de quo notabilia quedā hic collecta sunt · Fidelis esto dÿs · non emulans sed in iure iu-rando pseuerās · Illud enī michi indicio op⁹ ē hoc vo pbitatis signum · Talis fias parentibꝫ quales erga te natos tuos optas · Que nephas est agere · eadem neqꝫ fari bonū existimes · Nūq̄m ullū ppetrans facin⁹ latē credas · nā & si ceteros hoc lateat tu tibi conscius es Verere crimina & si falsa sunt · Nam pleriqꝫ veritatē ignorant opinionē aūt contrectant · Magis formida

crimen q̄m dampnū · decet quidē formidare male uite exitū v̄tuosis vero ignominiā uite Si qū tibi ɔtingat mortis piculū intentari salutē tuā in opiōne tuere nō aūt cū infamia · Nā mori quidē fortuna in oīs sn̄iam ꝑmulgauit · Bene aūt mori natura quippe v̄tuosis attribuit · In vestibꝫ neq̄ magnificus sis neq̄ curiosus Cōtempne sollicitos erga diuicias neq̄ mites vti possessis · nam idem hy̓ paciunt̄ sicut si quis bonū equū habeat praue sciens equitare · Odi blandiētes tamq̄m decipiētes · nā vtrq̄ equalit̄ iniuriat̄ · Strēnue ages si fueris amator scīe · que nosti cōstrue lcōibꝫ · q̄ vero nō dū didicisti disciplinis acquire · Eque aūt nephariuum & audientē vtile non addiscere & quītq̄m boni datū ab amicis nullaten⁹ acceptare · Ita eque vtere in peccantes vt vtiq̄ in te reū alios erga te se habere rogares · Nec risum p̄cipite diligas nec verbū cū acrimonia acceptes · illud eīn amens · hoc vero furiosum ē ꝓferto magis verboꝝ q̄m reꝝ deposita · Neminē amicū concilies pri⁹q̄m ꝑcūcteris quo pacto se gesserit erga p̄scos amicos · Crede eīn ecia erga te hui⁹cemodi futurū cui⁹modi erga illos fuit Lente fias amic⁹ · fact⁹ aūt ꝑseuerare nitaris · Eque eīn malū est nullū amicū habere & alt̄nare multos · quoscūq̄ velis tibi amicos facē de hy̓s aliquid boni ꝓfer · Aurū in igne ꝓbam⁹ amicos aūt ī aduersitate discernim⁹ · Elegant̄ vteris amicis si mīme p̄stolaris coꝝ p̄ces · sed vltro eis cum tp̄s exigit auxilieris · Amicoꝝ absenciū velud p̄nciū memor esto · ne censeri valeas absentes non diligere Eque ꝓbanū est nocumētis hostiū supari & amicoꝝ uinci bn̄ficy̓s · Bn̄facito bonis adherebit eīn tibi debita gracia · Bn̄faciens aūt malis similis eris alentibꝫ

alienos canes Illi eni i impedetes pane & i quoslibet latrant · psonas quoq mutantes se vt nocentes ledut Cosiliare diuci? · efficce vero deliberata velocius · Ad penit? aut cosiliandu incitaberis si calamitates peueni-entes ex cosily carencia pspexeris · Nam & sanitatis seruande magis sum? seduli cu miserias & langwores aduertim? · Cosilias de agedis · exempla fac pterita futuroz · nam ignota ex noto citissima nascit coiectura Cum ptin? expedierit cosulere · queqm cerne quomo disposuerit sua · Nam qui pperam agit in ppys nuqm comode consiliabit in alienis :.

· De Protagora sophysta Cap · xxviii ·

Rotagoras sophysta athenis claruit tpe asswerí regis Huic athenieses oms libros decreto publico obusserut vt dicit euseib? Huic vt ait agelli? · li · v · acticaz noccau se dedit i disciplina euchal? adolesces ad disceda elo queciá pepigitq ei pecunia se grade datuz pmo die q causa apud iudices orasset & uicisset Cuq ille habude pfecisset i facundia & transcurso tpe longiori causan-tibo patrocíniu denegaret vt putabatur ne doctoris impleret mercede · ptagoras ex pacto mercede pete instituit & litem cu euchalo cotestat · Cuq ad iudices comittende cause gra venissent ptagoras ait Redde michi qd peto siue pnuciatu fuerit otra me siue p me Nam si contra me · michi ex pacto merces debet quia uinceris · Cui euchalus · disce magister vtroq modo fore vt no redda qd petis siue otra me pnuciatu fue-rit siue p me Na si p me nichil tibi ex snia debet quia ego uincam Iudices aut in hoc inexplicabile rati rem inindicata dereliqrut eaq in die longissimu distulerut

De Crisippo pho · Cap · xxix ·

Risippus phus stoyc9 de eliopoli sicilie fuit asian9 · Hui9 hec est sniã · vt ait Seneca epl'a · ix · Sapiẽs nulla re eget & tñ ml'tis illi reb9 opus ẽ Ecõtra stulto nulla re op9 ẽ · nulla eni re scit vti sed omib9 eget · Simil'r de bñficys cõgrue offerendis sic dicebat · vt ait Seneca · li · ii · de bñficys Sic est de bñficys quẽadmodũ de pile iactu quã cadẽ nõ dubiũ ẽ aut mittẽtis dubio aut excipiẽtis · Necesse aũt est vt lusor bon9 alit' illã collusori longo alit' breui mittat · Eadẽ bñficy racõ ẽ nisi vtriq3 psone dãtis & accipiẽtis aptet' · nec ad hoc exibit nec ad illũ puenit vbi debet Hic ãno vite sue · lxxx · adeo exactissime subtilitatis volumẽ cõposuit vt ad ea q̃ idẽ scripsit penit9 cognoscẽda longa vita opus sit · vt ait valeri9 · li · viii · Hic crisippus aĩe et'nitatẽ intelligens man9 sibi intulit tamq̃m ĩ celũ migratur9 Jlle crisipp9 vna cũ zenone stoyco pnceps fuit secte stoycoꝝ Hoꝝ sniã fuit · Posse omnẽ pturbacõnẽ eradicari & extirpari de mentib9 hoĩm · Et hoc idem senserũt veteres achademici · peripothetici aũt easdẽ pturbacõnes dicũt frãgi regi & moderari & q̃si infrenes equos quib9dã lupatis coherceri · Hoꝝ stoycoꝝ sniẽ ille sunt int' ceteras · Jllud solũ bonũ ẽ qđ honestum ẽ · Nichil deest ad recte viuendũ ei ĩ quo ẽ virtus pua nec magna ẽ culpa · Oms stulti insaniũt · Solus sapiens diues est Stult9 scđm stoycos omĩa vicia habet sed nõ ĩ omĩa natura pn9 ẽ · ali9 in auariciã ali9 ĩ luxuriã inclinat'

De Socrate pho · Cap · xxx ·

Ocrates phus atheniensis ex marmorario patre & obstetrice matre archelai discipul9

magister platonis & pm9 ethice inuetor fuit vltimas terre regiones ad acquirēdā sapiēciā plustrauit vsq ad senectutē. Et quia ad adiscendū semp se paupem credidit ad docēdū se fecit locupletissimū Et licet esset sapiētissim9 se nichil scire reputabat vnde & illud sepe dicebat vt ait hieronim9 ad paulinū. hoc vnū scio qd nescio Hic adeo studiosus fuit. vt ait Seneca in epl'a lxxiiii. ad lucillū. q ad ɔponēdos corrigēdosq mores vniuersā phiam flexisse dicat qui hanc summā phiam esse dicebat. bona a malis distingwi Et tulius dicit ī libro de tusculanis qstionib. q socrates phiam euocauit de celo & ī vrbib collocauit & coegit de uita & morib bonis & malis querē. ysid. vero. i. ethy. sic ait Ethicā socrates pmus ad corrigendos ɔponendosq mores instituit ac oīe studiū eius ad bn viuēdū disputacōnē pduxit. diuidens eā in quatuor vtutes aīe id est prudenciā iusticiam fortitudinē & tpanciā Fuit aūt mirabilis castitate. iusticia alysq vtutib pditus ita vt pt vtutū eroycap eminenciā eū vltra hominē eciam phi pnūcciarēt. Aliqn vt ait agellius. li. v. reptus est stare ptinaci vultu a summo lucis ortu vsq ad solē altm orientē immobilis hysdē vestigys & ore atq oculis directis cogitabundus tamqm in excessu mentis. Tempancie quoq tante fuisse phibet vt fere p omnia uite sue tempa valitudine inoffensa uixerit & in illi9 pestilencie vastitate qua ciuitas athenensiū vastata est neqqm fieret oīm clade obnoxius. voluptatum eīm labe caruit. Dicebat aūtē multis ppterea velle uiuere vt ederēt & biberēt. se aūt edē & bibē vt uiueret. Paciēcia vero mirabili pditus. inuictus fuit ī omnib tribulacōnib sustinēdis Sepe eīm vehemēci9

disputans cedebatᷣ colaphis atq; diuellebatᷣ & pleꝝq;
irrisus ꝯtempnebatᷣ & hec oīa equanimiť tollerabat
Semel ictu calcis pcussus est vt ait laercius in libro
de uita phoꝝ & dū quidā ei⁹ tollerancīā miraretᷣ · ait
Si asin⁹ me calce pcussisset nūqm eū ī iudicio ꝯuenirē

cur igitᷣ nō sic eq̄nimiť sustinerē ictus hominū sicut
pcussurā ferrē irracōnabiliū bestiaꝝ · Erat eīm potens
despicē uitupātes eū A quodā semel colapho pcussus
vt scribit seneca libro · iii · de ira · nil aliud dixisse fertᷣ
nisi molestū esse eo q̄ nescirent homīes qñ cum galea
pdire deberēt Multū aūt dn̄abatᷣ suis passionib⁹ Erat
aūt in eo ire signū · vocem submittere & loqui pcius
apparebat namq; sibi ipī obstare · resistebat eīm sibi &
laborabat vt racōne suos impetus cohiberet Cū multa
ꝯuicia in cōuentu discipuloꝝ collegisset de eo zephir⁹
qui se naturas hoīm ex forma pspicere pfitebatᷣ deri-
susq; esset a ceteris qui ī socrate uicia non agnoscebāt
ab ipō subleuat⁹ est dicente signa vera esse sed racōne
a se esse deuicta · In eodē eīm vultus tenore eciam ad-
uersis intᷣpellentib⁹ psistebat Cuidā dicēti sibi · talis
maledicit tibi · ait · Ideo maledicit quia bn̄ loqui non
didicit · Alteri dicenti nōne talis exprobrat te · Non
inquit michi nāq; nō insunt ea · Dicebat aūt socrates
oportere scire se quemq̄m qūq; pbere detrahentib⁹ Nā
si quit eoꝝ q̄ insunt nobis dixerint corrigētᷣ si vero nō
nichil ad nos Atheniēses volētes augere multitudinē
q̄ ex bellis & ex peste fuerat diminuta decreuerūt vt
vnusquisq; atheniēsiū plures haberet vxores · accepit
ergo socrates duas vxores xantippem & mirto neptē
aristois · Hee vt narrat hieronim⁹ ꝯtra iouinianū · cū
crebro intᷣ se litigarent & ille eas irridere solitus esset

q̄ ꝓpt̄ se fedissimū hoīem symeis naribꝫ recalua frōte pilosis humeris repansis crinibꝫ disceptarent · nouissime verterūt ī eū impetū & multatū fugienteq̄ domi ꝑsecute sunt · Quodā vero tp̄e cū infinita conuicia ex supiori loco ingerēte xantippe reticuisset aqua ꝑfusus inmūda nil amplius respōdit q̄m capite deterso Sciebam inquit q̄ illa tonitrua ymber sequeretur · Cum aūt interogaret alchipiades eū · vt dicit agellius libro iiii · q̄re xantippē vxorē iurgiosā q̄ eū die noctuq̄ multis ꝑturbabat molestys domo non abigēt · ait · Cum talē domi pacior assuesco & exercitor vt ceterorum foris petulāciā & iniuriā facilius ferā & ideo domi eā sustineo · Rursum alchipiadi miranti · vt ait laercius · q̄uo posset socrates xātippis vxoris clamores & improperia sustinē · ait · Sic ꝯsueui hos clamores tollerarē sicut hy qui rotam ꝯtinue audiunt · Tu quoq̄ inquit anseres tuos clamātes quomō tolleras · Iste ait · anseres mei michi pullos & oua pariūt · michi eciā inquit xantippes liberos parit · Dicebat aūt austere contuberniū se tenere ꝯiugis sicut milites effrenos tenēt equos Sed queādmodū inquit illi hys dn̄ati facile assecūtur reliq̄ sic & ego vtens xantippe cū alys facile ꝯuersabor · Itē vt ait agellius filios habuit ex xātippe socrates matri similes · sibiq̄ ī moribꝫ valde dissimiles discolos & inquietos & tn̄ cum illis pacifice vixit · Seruū habebat discolū & molestū erga quē impaciens erat · Cum eñ vt ait seneca libro · x · de ira · eum seruus offendisset qn̄q̄ ait · Cederem te nisi iratus essem Correctionē eñ serui ī tempus sanius distulit nec fuit ausus se ire cōmittere · Pauptatē grauissimā diu pacient̄ sustinuit quā tn̄ asperiorem illi faciebāt domestica onera · adeo

aũt fuit ĩ pſecutõnibꝫ & moleſtÿs invict⁹ vt pote qui
mũdialiũ oĩm cõtemptor erat ꝙ nemo eũ in aduerſita-
tibꝫ triſtiorẽ nec ĩ pſperis alacriorẽ vidit. fuitqꝫ animo
ſemp eq̃lis ĩ magna ineq̃litate fortune Archela⁹ rex
pſaꝝ rogavit ſocratem vt ad ſe veniret ab eo beneficia
ſuſceptur⁹ Rñdit ſocrates nolle ſe ad eũ ire receptuꝝ
ab eo bñficia cũ ſibi paria reddere nõ poſſet timuit eñ
ne accipe cogeret̃ q̃ nollet & ne quid ſocrate indignũ
accipet Noluitqꝫ vir animi liberi ire ad volũtariã ſer-
vitutẽ. vt ait ſeneca libro. v. de bñficÿs. Ibidẽ eciã
ait ſeneca ꝙ cũ multi ex diſcipulis ſocratis p ſuis fa-
cultatibꝫ multa tribuerẽt eſchines paup diſcipul⁹ ei⁹
ait illi Nichil dignũ te qđ dare poſſum invenio & hoc
vno me pauperẽ eſſe recognoſco. Itaqꝫ dono tibi qđ
vnũ habeo me ipm hoc accipe & p tuo libito rege Cui
ſocrates magnũ michi munus dediſti. habeo igit̃ vt
meliorẽ te tibi reddam ꝙ̃ accepi. Diſcipulis ſuis. vt
ſcribit apulegius ↄſueuerat ſocrates ſuadere vt crebro
ſe ipos in ſpeculo ↄtemplarẽt̃ vt qui coꝝ foret pulcri-
tudine ↄplacit⁹ ſtudioſe pcuraret ne dignitatẽ corpis
malis moribꝫ dedecoraret. qui vero min⁹ ſe cõmenda-
bilẽ formã habere putaret ſedulo opam daret vt v̄tu-
tis laude turpitudinẽ tegeret. Hic vt ait theoderic⁹
cũ eſſet diſciplina oĩm phoꝝ ſumm⁹ adeo ſtudioſiſſi-
mus extitit vt nec a mulieribꝫ quid diſcẽ vtile opina-
tus fuerit phie indignũ. vnde & dict̃imã nõ erubuit
appellare magiſtrã. Int̃rogatus a quodã inope quid
agere deberet pauca habẽs & multis indigẽs. ait Si
res tua nõ tibi ſufficiat tu parce vivẽdo fac vt rei tue
ipe ſufficias. Cũ garrul⁹ quidã deridẽdo int̃rogaret
ſocratẽ vt eũ doceret ſapiẽ p̃cepta. dno inquit ſapiẽ

precepta tibi necessaria sunt · vnũ vt taceas · aliud vt
loqui discas · Jnt̃rogatus quid est homo sine scĩa · ait
sicut ꝓuincia sine rege · Jnt̃rogatꝰ que est substãcia
beatitudĩnis ait · donare dignis · Jnt̃rogatꝰ que est
uiuens v̾tus · ait qd̾ nõ ẽ nimiũ Jnt̃rogatꝰ a quodã
iuuene an vxorẽ ducere an omnino abstinere deberet
ait · Jn vtroqꝫ hoꝝ acturꝰ es penitẽciã · si nõ duxeris
solꝰ eris · filÿs carẽs · generis tui interitꝰ · bona tua
alienꝰ heres accipiet · Si duxeris erit tibi sollicitudo
ꝑpetua · ꝯtextus q̃relaꝝ · dotis exprobracio · affiniũ
g̃ue supciliũ · garrula socrꝰ · alieni matrĩmonÿ suspi-
cio · incertus filioꝝ euentus · Jnt̃rogatꝰ a quodã · vt
ait seneca quare ei ꝑegrĩnari in alia p̄ria non ꝓdesset
ait · ideo tibi tue ꝑegrĩnacões nõ ꝓsunt cũ tecum te
circũferas p̃mit eñ te eadẽ causa q̃ expulit Quid t̃raꝝ
nouitas vocare potest quid ꝯgnicõ vrbiũ & locoꝝ in-
irritũ cedit ista coaccõ · q̃ris q̃re te ista fuga nõ ad-
iuuet tecũ fugit · onus animi deponẽdũ est · Ante te
nullus tibi placebit locus · Jnt̃rogatꝰ in q̃ quis famã
acquirere possit ait · Si gesseris optĩma & locutꝰ fue-
ris pauca · Jnt̃rogatꝰ vt dicit̃ ĩ policrato qualit̃ quis
ad culmen sapĩe ꝑuenire possit · Respondit neminẽ in
sapĩa posse locupletẽ fieri vt doceat nisi se ad adiscẽdũ
paupem & egenũ credat · Jnt̃rogatꝰ a quodã · vt ait
tulius in libro · v · de tusculanis q̃stionibꝫ de qua p̄ria
esset ait · mũdanꝰ sum · Tocius eñ mũdi incolam &
ciuẽ se arbitrabat̃ nullã sibi appropians patriam · Cũ
socrates quosdã hospites suos satis tenui cena suscipi
pararet & amicꝰ eius hoc illi intĩmaret · ait Si boni
sunt equanimit̃ ferent si mali nõ est curandũ · Cum
quidã discipuli ex eiꝰ doctrina bñ nutriti discederent

rogantes cū vt aliquod p̄ceptū ordinande uite ab eo
pcipent iussit eos in diuersoriū secū venire vxoremq̧
ī supioribꝫ ↄstitutā vocauit · iussitq̧ vasa melle & oleo
plena vt eiceret · admirantibꝫ ait · Si hanc in domibꝫ
vestris rerꝫ potestatē habueritis beatā uitā disponetis
Socrates vt in policrato dicit᷑ libro · viii · in senectute
sua didicit musicā credens si ei musica deforet sibi cu=
mulū sciē defuturꝫ Cū aūt dicebat᷑ a quibꝫdā Nūquid
verecūdaris ī senectute studere ait · maior verecūdia
est in senectute ignorātē esse q̄ in senectute studere
Rogabat socrates quosdā in studÿ exercicio pficere
dicens de eis · Si boni fuerint ex sciē pfectu digni
erūt vt pmoueāt᷑ ad magna · Si vero mali doctrina
turpitudinē occultabūt · Item docebat socrates illos
cibo potuq̧ uitandos qui vltra sitim famēq̧ sedandā
puocare se noscāt᷑ · Dicebat eciam eos qui tempalia
magno emebāt precio desperate ad tempalia puenire
Dicebat admirari qꝫ faciētes ymagines lapideas co=
nabant᷑ lapides similes hōibꝫ facere se aūt negligere
& nō conari vt nō similes lapidibꝫ uideāt᷑ De dictis
socratis notabilibꝫ siue puerbÿs sunt hec · Oriente sole
ↄsiliū · occidente ↄuiuiū cogitandū Age sic alienū vt
tuū nō obliuiscaris negociū · Contraria ↄsilio sunt ira
& festinacō · velox cōsiliū sequit᷑ penitēcia · Principiū
amicicie ē bñ loqui · Maledicere ē inimiciciarꝫ exordiū
Amicꝰ raro acquirit᷑ sed cito amittit᷑ Cū amico breues
orōnes · longas amicicias habere oportet · Negat sibi
qui qđ est difficile petit · Plus gaude datis bñficÿs
q̄ acceptis · illa eñi glorie · hec necessitati uident᷑ esse
subiecta · Malum alienū tuū ne feceris gaudiū · Nulli
imponas qđ ipē facere nō poteris Hoc exhibe qđ tibi

velis exhiberi· Sepultus sit apud te sermo quē solus
audieris· Si bñ egeris auxiliū tibi dabis· Que cōces=
serit fortuna tempet iusticia· Quod inuenerit iusticia
tempet moderancia· Si fortuna auxeris humanā mi=
nuis gloriā· Si bñ egeris ipē tibi ꝑsone auctoritatē
dabis· Viri boni est scire pati nec scire facere iniuriā
Actor mal9 bonā rem turpē facit Qui ī alios potesta=
tem exercet ꝑmo purgare ꝯsciam debet vt qui delicta
corrigit nō admittat· uitetq; qđ iudicat Stultū ē aūt
vt velit quis impare alijs cū sibi ipi impare nō possit
Si quid dubitas ne feceris & qđ animi iudicio ne=
gatū fuerit fugito Si pacē vis· belli mencōnē ne fece=
ris· Melius est cauere q̄ pauere· vtilius est erubescē
q̄ pauescere· Turpis est inopia que de gloria nascit᷑
Amico ita ꝓdesto ne tibi noceas Quod habes ita vtē
vt alieno non egeas· plurimi sua amittūt dū appetūt
aliena· Cū vsus exigerit uigila· Honestā artem quā
didiceris sequere· In tuo pocius q̄ in alieno sarcinā
suscipe· Grauior ē labor vbi null9 effect9 ē· Pecunie
q̄rende & tuende modū habere oportet· Iracundia in=
felicitatē geminat Irat9 filio ipē te coherce· filio mo=
desto nūq̄ g̃ue ē qđ pater iubet impossibile· Peccare
turpe est sed multo turpius est cum delicto ignoscit᷑
Grauit᷑ irascit᷑ qui qđ dolet deo cōmendat· Consciam
magis q̄ famā intende· falli namq; sepe poterit fama
consciā vero nūq̄ Felicitas semp est aduersis subiecta
Dampnū nisi exhabūdancia raro venit· Caue ne libi=
dinē in seruitutē admittas Discito qđ audias & ꝓba
qđ credas· Iniuste defensionis ꝯfidenciā uita· Non
te ꝑmittas inprudēcia decipi· nec cupiditate circūue=
niri· Quod ꝓmiseris indubitant᷑ facito· Cui oms in=

tendunt possidet ꝓpli bona · Geminat peccatū quē de-
licti nō pudet · Difficile ē iniuriā cōuenire cū paciēcia
Malis loq̄re qđ gratū sit · facito qđ expedit Presentē
laudare & absentis famā ledere minime decet · Penā
a quo merueris · frustra petis ꝑsidiū · Ab alio expecta
qđ alteri feceris · Victoria sine aduersario breuis est
laus · Oculos & aures vulgi puta malos testes esse
Que facere turpe ē hec dicere inhonestū puta · Lucrū
turpe vt dispendiū fugito · Alteri sepe ignoscito tibi
nūq̄ꝫ Diu deliberata cito facito · Min⁹ dicito q̄ꝫ facias
Nō uiuit cui nichil est in mente nisi vt uiuat · Nichil
posse hoc est mortuū uiuere · Nichil curare hoc est in-
sanū esse · Ede & bibas vt bn̄ uiuas · nō uiuas vt tm̄
edas & bibas · Sapientis est ne quē in casum excidat
cauere & si qđ forte acciderit fortit̄ ferre · Fortis non
potest iudicari quis nisi & sapiens fuerit · Virtus em̄
sine sapīa temeritas ꝑiculosa putanda est · Audiendo
v̄tus crescit · tardādo timor Dolore uincit̄ qui dolorē
dolendo nō patit̄ · Felicitas semꝑ subiecta ē inuidie
Sola ergo miseria caret inuidia · Digni aūt inuidi
sunt vt si fieri posset ī omībꝫ ciuitatibꝫ aures & oculos
haberent vt de omniū ꝓfectibꝫ torq̄rent̄ Quanta em̄
feliciū hoīm sunt gaudia tāta inuidoꝝ gemit⁹ Nichil
amittit qui nichil habet · & parum indiget qui parum
cupit · auarus aūt dampnū si nō lucret̄ patit̄ · Nulla
tam bona vxor in qua nō inuenias qđ ꝯq̄raris · Sicut
nichil supius benigna ꝯiuge ita nichil infesta muliere
crudelius · quanto em̄ sapiens mulier se ꝓ uiri salute
opponit · tanto maligna mariti mortē eciā uitā suā re-
putat · Nichil ergo illa ꝯiuge molesti⁹ q̄ quanto in re
ꝯiunctior est tāta disiunctior moꝝ dulcedine aut felle

maliciae Est ergo vxor aut tutū refugiū aut penale tor=
mentū Animo virū pudica eligit nō oculis Impudica
vero spēm querit nō rem · Mulier speciosa & stulta est
pulcrū templum sup cloacam fundatū · Solerciā aūt
cōmendabat socrates vt optimā possessionē · Dicebat
eciā vnū dūtaxat bonū esse scz disciplinā · vnūqz solū
malū impiciā Opes aūt & generositatē nichil honestū
habere · Dicebat insup talē esse homiem q̄lis affect?
est & q᷑ talis omnino hoibꝫ qualis ē ipse homo · Item
docebat · vt ait valeri? libro · vii · a dys · mortalibus
nichil vltra petendū esse q᷑ vt bona tribuāt · quia hy
sciebāt qđ vnicuiqz vtile esset · homīes illud sepe votis
exposcerēt qđ nō impetrasse melius foret · Nam mens
tenebris inuoluta cecas p̄cacōnes effundit · diuicias
appetit q̄ multis mortis causa fuere · honores ꝯcupiscit
qui plurimos ad malum exitū deduxerūt · splendida
coniugia querit q̄ non nūq̄ fundit? domos euerterūt
Desinat ergo stulta mēs homīs futuroꝝ maloꝝ suoꝝ
causis · q̄si rebꝫ felicissimis inhyare & se totā celestiū
arbitrio committat · quia qui tribuere bona de facili
solent eciā eligere aptissime possunt Huius eciā sn̄ia hec
fuit · Expedita & cōpēdiosa uia ē ad gloriā puenīēdi
vt talit̄ homīes agant vt quales volūt uideri tales &
sunt · Quesiuit ab eo quidā an beatū putaret archelaū
psaꝝ regē qui fortunatissim? erat Nescio inquit · nūq̄
enī cū illo locutus sum · Et ille · Nūquid alit̄ hoc scire
potes · ait Nō · cū ignorē q̄ bon? & q̄ doct? sit miser
enī est si iniust? est · Int̄rogat? de duobꝫ quoꝝ vn?
diues erat & potens · alius impotens quis coꝝ maior
esset · ait Ille ex eis maior ē qui v̄tuosior ē · Accusat?
socrates athenienſibꝫ quia deridebat quercū canem &

hyrcū deos esse quos illi colebāt · capt⁹ & incarceratus fuit · detentusq; est · xxx · dieb⁹ ī carcere vbi mirabilē cordis constanciā se habere ostendit · nam carcer aut mors eius vultū seu aīm pturbare non potuerūt · Dicenti aūt ei cuidā athenienses morte ꝯdempnauerūt te · respondit · & illos natura · Cū aūt vt dicit tulius libro · i · de diuinacōne · esset socrates ī custodia publica dixit triconi familiari suo sibi post terciū diē esse moriendū · Ait eñ uidisse se in sompnis pulchritudinis eximie feminā que cū noīe appellans diceret homericū quēdā hui⁹modi vsum · Tercia te pictela tempestas leta locabit · qđ dictū sic contigit · Et vt ait valerius libro · vii · cū iudicatū ab atheniensib⁹ esset vt hausto veneno periret delatū sibi mortis poculū nō alit̄ ꝗ̄ medicamētū immortalitatis accepit & de mortis ꝯtemptu vsq; ad uite exitū libero aīo disputauit Cū aūt pocōnē mortis de manu carnificis accepisset admoto iā labris poculo vxor eius xantippes q̄ illic aderat vociferās ait Heu innocēs homo perit · qui respondit Nūquid nocenti michi duxisti mori facius esse · Mortuus ē igit̄ socrates veneni poculo āno uite sue · xc · iiii · quo āno librū nobilissimū ꝯposuit · Post mortē vero ei⁹ athenienses penitēcia ducti dampnatores ei⁹ morti adiudicantes · ymaginē ei⁹ aureā in templo collocauerūt Mortuus est aūt socrates ī dieb⁹ assueri regis assirioꝝ

De Aristippo phō · Cap̄ · xxxi ·

Ristippus phūs cirene⁹ socratis discipul⁹ athenis claruit · Qui vt ait laercius ī libro de uita phoꝝ · ad dyonisiū tyrānū in syracusā pfect⁹ ē · adeo aūt pstātissimi cordis extitit vt tpi loco & psone ꝯuenire & se coaptare pos-

set · aduersitates q̃ immutacōnesq̧ fortune cōsone dis=
simulare sciebat Quā ob rē & apud dyonisiū int̃ cet̃os
ph̄os strēnuus reputat⁹ est · magis semp incidēs bn̄
disponens delectabat̃ oblectacōne pn̄ciū · delectacōm
absenciū venerabat̃ vnde & dyogenes impialem canē
vocabat eū · Aiūt hūc qn̄q̧ iussisse pdicē · l · dragmis
emi culpāte v̄o quodā · ait · Tu nec obulo eā emisses
& ī eū aspiciēs · ait Apud te repiri possunt · l · dragme
Quodā tpe dyonisio sputāte in eū pacientissime ptulit
& cōdolenti amico dixit · piscatores sustinent a mari
madefieri vt venēt̃ cobū ego aūt cur nō sustineā vino
l'improbato aspergi vt balenam accipiā · Est aūt cobo
puus piscis balena vero grandis piscis · Transeuntē
quoq̧ eū · lauans olera dyogones increpauit dicens
Si hec edere didicisses nō inseruires atrys tyrānoꝝ
at ille Tu quoq̧ inquit si scires loqui hoīb⁹ olera nō
lauares · Ingressus est qn̄q̧ aristippus ignorāt̃ domū
meretricis & viso scorto confestim exyt · quodā vero
pueroꝝ erubescente qui cū eo erat · ait aristippus · in=
trare illuc malū nō est sed nequit̃ exire · Int̃rogatus
quid sibi ex ph̄ia acquisiuisset ait · posse cū oīb⁹ ho=
minib⁹ fabulari Vitupat⁹ aliqn̄ quia vb'nne uiueret
ait · Si hoc malū esset nō vtiq̧ ageret̃ in festis deoꝝ
Int̃rogat⁹ quid plus habent ph̄i ceteris hoīb⁹ · ait
leges ɔdere · Int̃rogat⁹ qūo oīs homīes eq̄lit̃ possent
uiuere · ait · Si oīs leges pempte essent oīs simlit̃
uiuerem⁹ Int̃rogat⁹ a dyonisio cur ph̄i diuitū hostia
uisitāt diuites aūt ph̄oꝝ mīme R̄ndit qm̄ illi · s · ph̄i
nouerūt quib⁹ indigeant · hy vero mīme · Int̃rogat⁹
quo differūt docti ab indoctis · respondit · q̃ domiti
equi ab indomitis · Dicente quodā ꝙ semp uideret

phos ad ianuas locupletũ. Nã medici inquit videt̃ ad ianuas egrotoꝝ nec tñ idcirco mallet quis egrotari ꝙ̃ mederi. A quodã qñq; improperia passus discedebat ꝑsequente illo & dicente. quid aufugis. quia inquit maledicẽdi tibi potestas data ẽ michi vero nõ audiẽdi Gloriãte quodã se de sciẽ multitudine. dixit. Quemadmodũ nõ qui plura mãducãt sani sunt magis ingerentibꝫ oportuna. ꝑinde nõ qui plura manducãt sed qui vtiliora legũt sunt studiosi. Aduocat⁹ quidẽ vice eius causã ipius ĩ curia dixit multis laudibꝫ extollẽs aristippũ & cũ obtinuisset q̃si glorians q᷑ ꝑ pho fuisset locut⁹ dixit illi Quid tibi socrates ꝓfuit qui alieno indiguisti patrocinio qui ait. sermones quos de me dixisti veri sunt. Nauigante eo qñq; corinthũ & tempestate facta nauseam passus est & expauit Garrul⁹ aũt quidã trãquillitate reddita dixit. Quid est hoc q᷑ nos equidẽ ydiote intrepidi sum⁹ vos aũt phi trepidatis. respondit quia non de simili aĩa vtq; studem⁹ Etenĩ ꝑ nequissimi nebulonis aĩa nequaꝙ̃ decuit esse sollicitũ ego vero obnixi⁹ debui de phi morte dolere Nam & diuites fures amplius ꝙ̃ inopes metuũt. Hũ omĩa scripsit de aristippo laerci⁹ in libro de vita phoꝝ Cuidã dicenti sibi homĩes te cõtempnũt & illos asini inquit sed nec illi asinos nec ego eos curo Victorin⁹ vero ĩ libro de architectura ita de aristippo scribit aristippus socratis discipulus naufragio eiectus cum ad rodiẽsiũ litt⁹ animaduertisset geometrica ꝭemata descripta exclamauit ad comites Hũ sperem⁹ hoĩm enĩ vestigia video. Statimq; in opidũ rodiũ cõtendit & in gignasiũ deuenit ibiq; de phia disputans muneribꝫ est dotatus vt nõ tm̃ se ornaret sed eciã eis qui vna

cū eo erant vestimētū & cetera q̄ opus essent ad victū p̄staret Cū aūt comites ei⁹ in p̄riam reuerti voluissēt intrrogarētq̄ eū quid vellet domi renūciare Ita mā=dauit diu atheniēsib⁹ eas possessiones & viatica liberis oportere pari qui eciā & naufragio vno possent errare & ea vera vite p̄sidia estimarēt quib⁹ neq̄ fortune tē=pestas vnq̄ neq̄ publicaꝝ reꝝ mutacō neq̄ reꝝ vas=tacio potest nocē Scripsit aūt librū de veteꝝ volup=tate aliosq̄ libros q̄ plurimos:·

De Zenophonte p̄ho Cap̄ · xxxii ·

Enophon p̄hus atheniensis socratis disci=pulus in grecia claruit nec nō in curia ciri regis p̄saꝝ cuius amicus fuit · Hic vt ait laercius fuit verecund⁹ & speciosissim⁹ vir politic⁹ p̄h⁹ & grat⁹ Ediditq̄ libros circit̄ q̄dragenos de diuersis naturis reꝝ & de arte militari & venatoria & de regimine equoꝝ in quib⁹ valde exercitat⁹ fuerat & cōmeta multa p̄muſq̄ hystorias p̄hoꝝ scripsit · vo=cabat̄ aūt a multis musa p̄ lepore int̄p̄tacōnis quā ob rem sibi inuicē emulabāt̄ ip̄e & plato · Erat aūt zeno=phon eloquētissim⁹ · ageli⁹ de zenophonte sic ait · Cū quidā ei malediceret ita respōdit · Tu studiū tuū ad maledicendū dedisti ego vero ɔsciā teste didici male=dicta cōtempnere · Hic vt narrat valeri⁹ libro · v · cū sacrificaret dys coronam in capite habens deposuit & maiorē e duobus filys suis in prelio perysse cognouit nec ideo cultū deoꝝ dimittendū putauit sed tantūmō coronā de capite deponere cōtent⁹ fuit · pcūctat⁹ aūt quo nā mō fili⁹ occidisset vt audiuit filium fortissime pugnātē interysse ip̄am coronā capiti reposuit numīa quib⁹ sacrificabat testatus maiorem se de virtute fily

voluptatē ꝙ ex morte sensisse amaritudinē. Vixit aūt zenophon ānis. lxxxix. & obyt in corintho. Claruit aūt tempe ciri regis psaꝝ:.

De Antistene pho. Cap̄. xxxiii.

Ntistenes phus socratis discipulus & magister dyogenis fuit. athenis claruit Hic vt ait hieronim9 cōtra iouinianū cū glose rethoricā docuisset audissetqꝫ socratē dixit ad discipulos suos Abite magistrū vobis querite ego eī repi Statīmqꝫ vēditis q̄ habebat & publice distributis nichil sibi plus ꝙ palliolū reseruauit Cuidam dicenti sibi maledixit tibi ille. ait. Nō michi detrahit sed illi qui ī se qđ hic dicit agnoscit. Alteri dicenti de te homīes male locūť ait. Supioris ē vsus psone hoc pati. inferioris hoc facere Hui9 hec snīa fuit Justicie ē multa dicere & quid satis ē nescire. Hic vt ait aug9 viii. de ciuitate dei summū bonū posuit esse virtutē:.

De Alcbibiade pho. Cap̄. xxxiiii.

Lcbibiades phus athemēsis socratis discipulus fuit Hic vt refert valeri9 cū se btm̄ putaret quia videlicet diues ac pulcer & eloquens erat socrates cū eo disputauit & demonstrauit ꝙ miser esset qm̄ stult9 esset & tm̄ suis rōnibꝰ eius aīm exagitauit vt ipm̄ flere cogeret. Hic vt ait agellius cū apud piclem auūculū suū artibꝰ liberalibꝰ erudireť & picles eū qui illū tibýs canere docet qđ honestissimū tunc videbať traditasqꝫ sibi tibias cū ad os adhibuisset inflasset maxillas pudefact9 inhonestatē & deformitatē oris. infregit abiecitqꝫ eas qđ cum percrebuisset oīm tūc athemēsiū cōsensu disciplina tibýs canendi deserta est Hic vt ait hieronim9 cōtra

iouinianū & iustin⁹ libro · v · ab athenieſib⁹ ꝓpt̄ inui-
diā ꝓfugit ad lacedemonios · virt⁹ eius plus inuidie
contraxit ꝙ̄ gracie · Quo cognito alcibiades p vxorē
agidis regis quā adulterio cognouerat ad tiſafernem
p̄fectū dary regis ꝓfugit cui ſe celerit̄ officy comi-
tate & obſequēdi gracia inſinuauit · Erat em̄ etatis
& forme veneracōne nec min⁹ eloquēcia eciā int̄ athe-
nienſes inſignis · ſed & ī cōciliandis amicicys nec nō
& ī retinēdis optim⁹ Is aūt ad quē ꝯfugerat accepto
p̄cio a lizandro lacedemonioꝝ p̄ncipe iuſſit eū interfici
Cūq̧ ſuffocato alcibiade caput eſſet ablatū & lizādro
miſſum ī teſtimoniū cedis explete reliq̄ ps inſepulta
iacebat Sola igit̄ cōcubina in crudeliſſimū hoſtis im-
periū int̄ extraneos & imminēs diſcrimen funeri ſe-
pulturā dedit mori pata p mortuo quē viuū dilexerat
Si igit̄ vt ait valeri⁹ libro · vi · alcibiadē due fortune
ptite ſunt · vna que ei nobilitatē eximiā · habundātes
diuicias · formā p̄ſtantiſſimā · fauorē ciuium maximū
ſumma imperia · p̄cipuas vires · flagrātiſſimū ingeniū
aſſignaret · altera q̄ dampnacōm · exiliū · inopiā · odiū
patrie · violentā mortem · infligeret · Nec hec aut illa
vniuerſā tribueret ſed varia pplexa freto atq̧ eſtui
ſimilia · Hic ē alcibiades de quo refert Boeci⁹ ī libro
de cōſolacōne dixiſſe ariſtotilē · ꝙ ſi quis linceos ocu-
los haberet vt interiora corpis humani poſſet inſpicere
videret illud corpus alcibiadis qđ ī ſupficie pulcher-
rimū erat intus eſſe turpiſſimū :·

De Eſchine pho · Cap̄ · xxxv ·

Schines phus athenienſis a iuuentute ſua
ſtudioſus & amator libroꝝ ſocratis diſcipul⁹
fuit · Cū igit̄ ceteri diſcipuli ſocrati plura

offerrēt eschines paup se solū obtulit dicēs quicquid melius habebat se illi obtulisse ceteros aūt tam pauca ei offerrent · plura sibi & meliora retinuisse · vnde ait obsecro te vt hoc munusculū pauptatis mee excolas & tua diligencia & sedulitate melius & ornaci? reddas Cui rūdit socrates se ab illo mun? maximū accepisse nisi se ipm puo estimaret & libent̄ datū ū opam vt eū faceret meliorē Hic adeo sub socrate pfecit & ita potēs in eloquēcia fuit q athenas suo versauit arbitrio & cū socrate porando certamē habuit · Hic tn̄ a demostene in orando deuict? in iudicio apud athenas fuit & ppt hanc ignominiā rodū pecyt vbi rogatu ciuitatis suam pus in thesiphontē deinde demostenes p eo oracōnē clarissimā recitauit · mirātibꝫ cūctis eloquēciā vtriusq sed magis demostenis eo · dixit longe ampli? mirati estis si ipm porantē audiuissetis sicq tant? orator neq inuidie zelo neq maliuolēcie detineri valuit q inimici testis maxim? fieret & pbitatē illi? publice & excellentissime cōmendaret :·

De Euripide phō · Cap̄ · xxxvi ·

Vripides phus in creta claruit tpe soctis Hic non solum a carnibꝫ sed a coctis cibis abstinuisse fert̄ :·

De Demostene oratore Cap̄ · xxxvii ·

Emostenes orator athenis claruit Hic vt ait valeri? libro · viii · cū valde studiosus esset & p̄imā lrām pferre non posset ppt vocis exilitatē · oris sui viciū tanto studio expurgauit vt a nullo exp̄ssius pferretur · Itē gracilem nimis vocē cōtinua exercitacōne ad gratū auribꝫ sonū pduxit · Idēq vadosis littoribꝫ insistēs fluctuū

vigoribꝯ reluctantibꝯ declamacões edebat vt ad fre=
mitus cõcitataꝝ concionũ paciencia duratis actionibꝯ
aufferretur Hic cum multũ & diu loqui solit⁹ esset ori
suo calculos inserebat q̃ vacuũ ꝓmci⁹ os ei⁹ esset & so=
luci⁹. Hic vt ait apulei⁹ summ⁹ orator effect⁹ ꝙuis
a platone hausisset facũdiã & ab eubilide dyaletico ar=
gumentacões didicisset. nouissimã tñ ꝓnũciãdi cõ=
gruenciã a speculo pecyt. semꝑ eñ ante speculũ q̃si añ
magistrũ causas meditabatᷣ. Demostenes stomachũ
laydis nobilissime meretricis iocando subpalpitans &
queritãs quãtũ licet, cũ illa diceret ꝑ mille denarys
Rñdit. ego p̃cy te tanti nõ emo. Ancille hoc modo
astutum p̃ocmiũ p̃buit. vt ait valeri⁹ libro. vii. de
vafre dictis vł factis. Cũ eñ pecuniã a duobꝯ hospi=
tibꝯ depositi nomĩe accepisset ea cõdicõne vt illã simul
vtrisq̧ redderet. & alt̃ ipoꝝ interiecto tempe squalore
obsit⁹ tamq̃ꝫ mortuo suo socio deceptorie oĩs nũmos
abstulisset discessit. supuenit ali⁹ & depositũ ĩ iudicõ
cepit petere. merebat misera & in maxima pit̃ pecuñe
& defensionis penuria cõstituta iã de laqueo & suspẽdio
cogitabat Tũc oportũe demostenes patron⁹ affulsit
qui vt in aduocacõnẽ veniret mulier inquit pata est
depositi fidẽ soluere, sed nisi sociũ adduxeris id facere
nõ potest qm̃ vt ip̃e vociferaris hec dicta ẽ lex ne alti
sine alto numeretᷣ & sic liberata ẽ mulier Cũ philipp⁹
rex macedonũ athenas obsedisset. vt ait ysid. p̃mo
libro ethy. & ab atheniẽsibꝯ postularet vt sibi. x. ora=
tores daretᷣ & sic discederet ab obsidione Demostenes
in cõcilio atheniensiũ hanc fabulã cõfinxit. Lupi sua=
serunt aliqñ pastoribꝯ vt in amiciciã cõuenirent. cũq̧
pastoribꝯ placuisset pecierũt lupi vt p̃mo vice securita=

tis traderent̃ eis canes in quib9 videbat̃ esse occasio
iurgioꝝ · ãnuerũt pastores & tradiderũt canes quos
om̄ĩũ suaꝝ ꝑuigiles custodes habebãt Tũc lupi adẽp-
ta formidine omnẽ gregẽ non solũ ꝑ sacietate sed eciã
ꝑ libidine laceraũerũt · Sic igit̃ philipp9 sublatis ora-
torib9 ĩ ꝑpl'o atheniensi sic factur9 est · Quod audiẽtes
athenĩẽses demostenis acquieuerũt ↄsilio & sic ciuitas
a ꝑiculo ẽ liberata · Cũ legati molesoꝝ venissent athe-
nis · vt ait elinand9 libro · v · corã iudice causã acturi
& aduocatos adduxissent ꝑ sua causa ĩ iudicõ locutu-
ros · demostenes ꝑ alteri9 causa illis restitit ad quẽ in
crastino venientes & rogantes vt taceret pecuñã quã
pecijt tradiderũt · postera die cũ res agi deberet contra
philippũ regem macedonũ & a senatu atheniensiũ in
patrociniũ peteret̃ lecto decubuit simulata infirmitate
r̃nditq̧ hijs qui ad eũ venerãt se pati morbũ squinãcie
& contra illos loqui nõ posse Cui a quodã ex nũcijs
responsum ẽ · certe nõ squinãciã pateris sed argĩnãciã
id ẽ cupiditatẽ vl' simulacõnẽ & hoc ipe postea nõ ce-
lauit sed glorie assignauit · Nã cũ finita causa aristo-
dimũ fabularꝫ auctorẽ quãtũ mercedis vt ageret acce-
pisset int̃rogasset · se recepisse talentũ respondit · ego
inquit plus vt tacerẽ accepi Ita causidicoꝝ lingwa
dampnificata est nisi eã vt dici solet funib9 argenteis
vincias Et sic apud aduocatos silenciũ venale est · De
ipo quoq̧ demosteno legit̃ in policrato q̧ anteq̄ gloria
eloquij eius & virtus innotuisset ꝑpl'o operosioris cult9
nitorẽ appecijt sciẽs quia purpura causidicũ vẽdit Ac
postq̄ noticiã & famã assecut9 ẽ eloquẽcie toga ↄtent9
ẽ · dicens se velle poci9 a se q̄ a nitore vestiũ aut cultu
exquisito ↄstare · Huı9 demostenis eloquẽciã cõmẽdat

eschines plus dicens. Qui in ipo cōsiderasset acerrimū oculoꝝ vigorem. terribilē vultū. pondus accomodatū singulis vbis. sonū vocis. efficacissimos corpis mot⁹ pfecto cognosceret ꝙ & eius opi nil addi posset. tñ de demostene magna pars demostenis abest cū legit᷑ pocius ꝙ̄ cū audit᷑ Cūq; alexander athenas inuaderet aduocati sunt duo plīi vt ꝯsulerēt quid agēdū athenīensib foret. s. demas & eschines. hortabat᷑ aūt eschines vt alexandro se darēt. demas vo ꝯtrariū suadebat Consultusq; demostenes rñdit eschinis cōsiliū pualere Tūc p eūdē demostenē alexandro corona aurea missa est. Cum quidā dicerent demosteni de quodā paupe ille illi⁹ amic⁹ ē Cur ergo inquit illo existente diuite alius paup est. amic⁹ nō est qui pticeps fortune nō est. Cum quidā speciosus iuuenis diceret demosteni Si me odissent hoies queadmodū te suspēdio pyssem & ego inquit si me queadmodū te amarēt. Inquirēti cuidam qūo posset optime dicē ait Si michil dixeris nisi qđ bñ scieris Huius demostenis legit᷑ illa sentēcia fuisse. Liberi seruiq; psonā veritas sepat. serui liberiq; mendaciū miscet:.

De Sophocle poeta. Cap. xxxviii.

Sophocles poeta atheniensis. vt ait tuli⁹ in libro de senectute. vsq; ad summā etatis senectutē tragedias fecit. Cū aūt ppt nimiā senectutē & rei familiaris negligenciā a filijs argueret᷑ edidit tragediam adeo elegātē ꝙ in iudicijs recitata cūctos in admiracōm adduxit. Cum quidā ab eo qreret cū esset etate iam senior. vt ait valeri⁹ libro. iiii. an eciā nūc reb venerijs vteret᷑. Indigntaus ait. dic meliora. Libent᷑ tñ istinc tamꝙ̄ ex

aliq̄ furiosa dampnacōne ꝓfugi. Hic vltimis vite sue diebꝫ cū ꝓpe iam ānū cētesimū attigisset. vt ait valerius libro. ix. tragediā quādā ī certamie misit ad iudiciū pitoꝝ. dū ancipitis certamīs suspensus sentēciā expectaret intellexit iudicatū fuisse qꝫ ipse vna sentēcia victor esset. Quo audito p̄ gaudio expirauit. Tūc vo tempis. vt ait solinꝰ. lisander lacedemoniensis obsidebat athenas. volētes aūt atheniēses sophoclis corpꝰ honorabilit̄ tradere sepulture rogauerūt lisandrū quiescere vt interim inducias bello daret. volebat eni tūc armis aggredi ciuitatē Qui audita viri sapīa peticōni digne assensum p̄buit ne venerādi admodū viri honorabiles exequias impediret Clarruit aūt sophocles tēporibꝫ ciri regis psaꝝ :.

De Pericle phō. Cap̄. xxxix.

Ericles phūs atheniensis. auditor anaxagore strēnuus & honorabilis vir vna cū sophocle poeta illustri dux ē ab atheniēsibꝫ electus cōtra lacedemonios & thebanos vt ait iustinꝰ. Cūq̄ lacedemonij agros atheniensiū deuastarent agros piclis intactos reliquerūt sperātes se illū acquirere posse aut piculū ex inuidia aut ex suspicione ꝓdicōnis infamiā. qđ tn̄ picles an̄ ꝓspiciens & futuꝝ ꝓplo p̄dixerat & ad inuidie piculū declinandū agros ipos dono rei publice dederat Hic vt ait valerius libro. viii. summo studio adeo instructus erat & doctus sub anaxagore preceptore qꝫ athenas egit & v̄satus arbitrio suo Cumq̄ aduersus voluntatem populi loqueret̄ iocunda nichilominꝰ & popularis vox eius erat. vt cum veteri ꝯmedia maledicta lingwa cuiꝰ q̄ꝫ viri potenciam perstringere cupiebat tamen in labijs

p̃tendebat leporem q̄ꝑ aculeo relinqueret & sic int̃ ip̃m & pisistratũ tirannũ nichil aliud interat nisi q̈ ille ar-mat⁹ hic vero sine armis tyrãnidẽ gessit. Cũ picles & sophocles. vt ait tuli⁹ libro de officijs. ad coloquẽdũ de ꝯsultacõnibꝫ publicis siml' ꝯsedissent & casu pulcer adolescens transiret ait sophocles O picles aspice pul-crum puerꝝ. Rñdit picles. p̃ceptorẽ decet habere nõ solũ man⁹ & lingwã sed & oculos ꝯtinentes. Claruit aũt pericles tp̃ibꝫ ciri regis psaꝝ:.

De Themistode pho. Cap̃. xl.

Hemistodes phus & p̃nceps athenaꝝ no-bilissim⁹ hic ĩ bello qd̃ atheniẽses cũ xerse rege persaꝝ habuerũt tam strẽnue egit q̈ xersem deuicit & liberauit athenas Tãdẽ inualescente inuidia ciuiũ ĩ exiliũ expulsus ad eũ quẽ paulo ante deuicerat ꝯfugere est coactus a quo & ho-norifice ẽ susceptus p̃us tñ q̄ꝑ ei⁹ se cõspectui p̃ntaret sermone persico se assuefecit Erat eñ docilis valde & tenacis memorie adeo vt ĩ athenis maximaꝝ reꝝ cura distent⁹ oĩm tñ ciuiũ suoꝝ noĩa ꝯp̃henderet & tenet Hic cũ ĩ palacõ regis xersis maneret in ꝯuiuio quodã dum multi luderent & cãtarent inuitabat̃ vt caneret Qui rñdit se nescire cantare Et dum ex hoc haberet̃ indoctior atq̧ ab eo q̃reret̃ quid sciret. ait se scire ex re publica parua facere magna. vt ait aug⁹ in q̃dam ep̃l'a Hic vt dicit̃ ĩ polic̃to libro. i. dicebat magistra-tus a ludis & quibꝫcũq̧ leuioribꝫ esse arcendos ne res publica ludere uideat̃ defectũq̧ sui relicta grauitate p̃nũcciet. Sed cũ maioribꝫ qd̃ quidẽ raꝝ est eos ex-occupari cõtigerit in ãnis adolescẽcie & dispensacõne etatis p̃mittũt̃ aliquid subtrahere grauitati & ĩ se io-

cūdiores esse q̄ maturitatis pcessu rei publice vtilitate cōpensent. Huic quidā vnicā filiā habēs nubilē ↄsuluit an eam paupi sed ornato prudēcia. aut locupleti parꝝ pbato locaret. rn̄dit. Malo virū pecunia q̄ pecuniam viro indigentē. Item in theatro vbi causatores aderāt cui⁹ vox auditu. i. cui⁹ fictura esset gracior ait. a quo artes mee canēt̄ Erat eīn glorie cupidus. Huic xerses pncipē sui exercit⁹ cōtra athenienses instituit & cū eū iuberet bellū inferre atheniensib⁹ videns themistodes atheniēsib⁹ destruccōnis maxīe ac stragis piculū im⸗minere hausto thauri sangwine morti se tradidit. ne aut regi bn̄ demerito infidelis esset nō inpugnādo vi⸗rilit̄ aut sue patrie fieret oppugnator:.

De Aristide pho. Cap. xli.

Ristides phus qui claruit athenis tempe xersis regis psaꝝ vir discretissim⁹ fuit de quo narrat tuli⁹ libro. iii. de officijs quia themistodes post victoriā eius belli qđ cū persis fuit dixit in cōcione atheniēsiū se habere cōsiliū rei publice salutare sed illud scire nō esse opus. postu⸗lauitq̄ vt ppl'us aliquē daret sibi cui cōmunicaret & datus est ei aristides. huic ille classem lacedemonioꝝ que subducta erat ad argirē clam incendi posse dixit Quo facto frangi opes lacedemoīoꝝ necesse est. quod aristides cum audisset in cōcionē magna expectacōne venit. dixitq̄ putile esse cōsiliū qđ themistodes offer⸗ret sed mīme honestū Itaq̄ atheniēses qđ nō honestū esset illud neq̄ vtile quidē putauerūt. Hic aristides a quodā qui ad nouas diuicias nup erectus fuerat. cū phis q̄ plurimis ad ↄuiuiū est vocat⁹ & cū illi int̄ se cōq̄rerēt questiones ille qui inuitauerat irridēdo phos

dixit scire se velle cur ex nigra & alba faba pulmentū vni9 coloris edat· cui aristides indigne ferēs ait Tu nobis absolue cur de albis & nigris loris similes ma= cule generāt. Sicq3 qui phos nō fuerat verit9 irridere irrisus a sapienti obticuit:·

De Eudoxo astrologo· Cap̄· xlii·

Vdoxus astrologus tempe dary claruit Hic ī excelsi montis cacumine se posuit vt astroꝝ celiq3 motus dep̄henderet:·

De Arato astrologo· Cap̄· xliii·

Ratus astrolog9 cū eudoxo· vt ait aug9 xvi· de ciuitate dei· vniuersum stellaꝝ nu= merū conp̄hendisse se & scripsisse iactauit quos inquit aug9 illa ɔtempnit autoritas que dicit ad abraham· aspice stellas & numera eas si potes· qūo em̄ om̄s dinumerari possunt cum non om̄s possint videri hec aug9· Huius arati legit̄ esse verbū illud quod apl̄us in actib9 ait· xvii· capitulo In xp̄o viuim9 mouemur & sum9 qđ ip̄e apl̄us athenensib9 ī testimoniū veritatis adhibuit Hic dary tp̄e claruit

De Democrito ph̄o· Cap̄· xliiii·

Emocrit9 ph̄us abderides· vt ait agellius in libro acticaꝝ noctiū adeo ditissim9 fuit q̄ pater ei9 exercitui xersis epulū de fa= cili dare potuit sed successioni hic nō adhesit vt magis studys vacaret· sed parua admodū summa retenta· p̄rimoniū suum suis ciuib9 dereliquit & athe= nas p̄fectus est & ibi oculos sibi eruit vt vegetacōres cogitacōes haberet· laerci9 tn̄ dicit oculos sibi eruisse ne videret bn̄ esse malis ciuib9. Tertulian9 aūt dicit q̄ ideo excecauit seip̄m quia mulieres sine ɔcupiscēcia

videre nō poterat · porro merito sibi oculos eruit quia magicas tenebras oculis hūanis inuexit · dicit eñ ysid' libro · viii · q̄ artem magicā post zoroastē democrit? ampliauit qñ ypocratis medicina effloruit · Nō solum aūt int'dixit possidere sed eciā int'dixit sibi & posceere De hoc ait seneca in libro de bñficys · cū cesar multa illi donasset talenta · ridens reiecit dicēs se mirari de= menciā eius si se putasset tanto cū posse mutare si tēp= tare inquit me voluit toto illi fui expiēdus impio De constancia vero illius ait tuli? libro · v · de tusculanis questionibꝫ · Hic cum in manꝰ inimici incidisset nullū genus supplicy depcatus est nullūq; recusauit vnde & vitā mollem mare mortuū appellauit · verboꝝ impro= peria cōstantissime tollerabat · Vnde ait de illo seneca ad lucillū epl'a · xc · v · elegant' democrit? solebat dicē codē loco esse voces impitoꝝ quo vētre redditos cre= pitus · Quid inquiebat mea refert illi sursum isti autē deorsum ponent · Magna demencia ē vereri ne infame= ris ab infamibꝫ Dicebat sepe democrit? · vt ait seneca ad lucillū epl'a · vii · vn? michi p̄ p̄pl'o ē & p̄pl's p̄ vno Hic ypocrati medico tradidisse fert' q̄ sicut corpis ef= fect? se habet ita pulsus cordis motibꝫ īcitat' sic refert boecius libro de arte musica · Int'rogatus democritus quid int' homīes pecoraq; distaret · ait · sapiēt' sentire In cōuiuio tacenti rustico inquit Ex doctis hoc solū habes · Hui? hee fuere sentencie · Cōueniencī? est vt pcitatē serues ī tuo q̄ⁿ lucrū ī alieno suscipias dāpno Parcitas necessitatis remediū ē & medicina dampno

De ypocrate medico · Cap̄ · xlv · vide totū capitulū

Pocras medic? artarxersis regis · claruit apud athenas Hic voluptates multum de=

testabat · vt ait agelli9 & vt narrat hieronim9 ī epl'a liiii · cū discipl'os suscipiebat ipos admirabat anq̄ doceret & iuramētū ab eis extorq̄bat vt silēciū · sermonē in incessu mansuetudinē · habitū moreq̄ seruarēt ꝑ vt eos diligencia magna docebat · Fuit aūt piuus corpe pulchre forme · grandis capitis · tardi motus · multe cogitacōnis · tarde locucōnis cū quiescebat aspiciebat terrā & fuit modici cibi Vixit aūt āniis · xc · vi · Narrat hieronim9 in questionibꝫ genesis · q mulier quedā suspicōne adultery fuerat puniēda cū filiū pulcerrimū pepisset vtriq̄ parēti dissimilē ypocras aūt hec audiēs monuit esse querēdū ne forte talis pictura esset in cubiculo mulieris q̄ inuenta a suspicōne liberata est · ysid aūt ī · iiii · ethy · ita scribit de ipo Medicine artis auctor & reptor apud grecos phibet' appollo hanc fili9 ei9 esculapi9 laude & ope ampliauit · sed postq̄ fulminis ictu esculapius interyt int̄ dicta fert' medendi cura & ars simul cū auctore defecit latuitq̄ fere p ānos quingentos vsq̄ ad tempus artarxersis regis psaꝝ tūc eā renouauit Item curā racōnabilē infirmitatū pscrutat9 ypocras a sclopio patre genit9 ī insula chyo Hy itaq̄ tres viri tot hereses inuenerāt · Prima methodica inuenta est ab appolline qui remedia sectat' & carmina Secta empirica id ē expientissima inuenta ē ab esculapio q̄ nō indicōꝝ signis sed solis cōstat expimentis Tercia loyca id ē rōnalis inuēta est ab ypocrate · iste enī discursis etatū regionū vel egritudinū qualitatibꝫ causas & curas racōnabilit' pscrutat9 est īfirmitatū p q̄s causas & curas rōnabilit' pscrutari posset Empirici enī expiēciā sectant' · loyca expiencie rōnē adiungūt methodici vero nec elementoꝝ rōnē obseruant nec tpa

nec etates · nec causas · sed solas morborum substancias Quodam tempore apud athenas adeo fuit aer infectus vt plurimi ex aeris corrupcione deficerent · ypocras autem fecit quercus incidi que extra ciuitatem erant et circumquaque circa ciuitatem copiosos ignes incendi ob quam causam aeris infeccione cessante cessauit et morbus · ita quod saluti hominum est prouisum Tunc athenienses ypocratem vt dicitur adorare decreuerunt quod ille presenciens renuit et aufugit illi vero tamquam vni ex dijs ypocrati statuam erexerunt · Quesiuit ab ypocrate quidam de quibusdam fedis et ypocras tacuit Cui ille · cur ad interrogata non respondes at ille ait Responsio super talibus est tacere · Huius hee fuerunt sentencie Securitas cum paupertate eligibilior est quam cum diuicijs timor Indigenciam uitabit qui eo quod sibi sufficit contentatur Qui vult liber esse non cupiat quod habere non potest Qui vult habere quod cupit cupiat quod potest habere · qui vult in hac vita pacifice viuere similis fiat ei qui ad conuiuium inuitatur qui de omni apposito grates agit et de defectu rerum non murmurat · Scripsit autem ypocras libros plurimos elegantes quorum isti sunt tituli · liber de lege liber de introduccione · liber de dogmatibus · x · tractatuum liber de humana natura · liber de natura fetus · liber de anothomia et iuuamentis · liber de regionibus · liber de epidimia · liber de farmacijs · liber de secretis · liber pnosticorum liber de signis vite et mortis et diuersarum egritudinum liber de signis diuersarum valitudinum · liber de indicijs egritudinum sumptis a signis astrorum · liber de signis secretis diei mortis infirmacionis et sepulture · liber de signis secretis subite mortis · liber de operacione medicine · liber de conseruacione sanitatis · Epistula ad archelaum regem · liber de augmento humorum · liber de fleubothomia · liber de re-

gimine accutoꝝ liber de cura ossiū · capitis · liber am⸗
phorismoꝝ lib de egritudinibꝫ mulieꝝ · lib de ysagogis

De Euripide poeta · Cap̄ · xlvi ·

Vripides poeta vt ait boeci⁹ carentē libi⸗
dinis infortunio dicebat esse felicē · Hic cū
in quodā triduo vna cum altestide poeta
versus cōponeret · euripides in ipo triduo
tres versus tm̄ · altestides vero centū ꝯposuit · Cumqꝫ
altestides aduersus eū gloriaret̄ ꝙ ipe in triduo cētū
versus pfacile conscripsisset ille vero maximo impenso
labore tres solūmō adduxisset · Rn̄dit euripides verū
vtiqꝫ loquēs sed int̄ cētū tuos & tres meos hoc interest
ꝙ tui in triduo tm̄mō mei vero ī om̄e temp⁹ sufficiēt
Hic adeo archelao regi pſaꝝ carus extitit & dilect⁹
vt sentenciā ei consilioꝝ cōmitteret · Cum aūt a cena
ipius regis ad domū rediret a canibꝫ dilaceratus est
Archelaus aūt facti crudelitatē tanto ingenio nō de⸗
bitam expauescēs & dolens capitis sui crines toton⸗
dit · vt ait valerius libro · ix :·

De Eraclito pho · Cap̄ · xlvii ·

Ralcit⁹ phus cognomēto socino asianus
libros ꝯposuit adeo obscuros ꝙ studentes
phi vix eos intelligerēt Hui⁹ hec sentēcia
est · vn⁹ dies par oīm est · Jtē in eūdem
fluuiū bis descēdim⁹ & nō descēdim⁹ Hic dixit deos
om̄s ex igne cōstare · dixit eciam animā esse scintillā
stellaris essencie · Hic ꝓpt̄ ipius nimis obscuras sn̄as
dictus est a phis eraclitus tenebrosus :·

De Empedocle pho · Cap̄ · xlviii ·

Mpedocles phus athenis claruit tpe ciri
regis pſaꝝ · Hic vt ait boecius in ꝓlogo

de arte musica · adeo nouerat ex musica de arte canēdi
q̄ cū eius hospitē iuuenis quidā furibund⁹ inuaderet
eo q̄ prēm eius accusacōe dampnasset ip̄e empedocles
adeo dulcit̄ canēdi modos dicit̄ inflexisse q̄ adolescēs
iracūdiā tempauit · Hui⁹ hec legit̄ snīa · vt habet̄ in
ꝓlogo libri de vegetabilibꝰ · Tria sunt in tota reꝝ va-
rietate p̄cipua · s · mobilis affluencie cōtempt⁹ · future
felicitatis appetit⁹ & mētis illustracō quoꝝ pmo nichil
honesti⁹ · scđo nichil felicius · tercio nichil ad amboꝝ
ↄpendiosā adepcōnē efficaci⁹ Intr̄ogat⁹ empedocles
vt ait bnhard⁹ siluestris cur viueret ait · vt astra in-
spiciam · celū subtrahe nullus ero · Hic deum sic legit̄
descripsisse Deus ē spera cui⁹ centrū ē vbiq̄ & circū-
ferēcia nusq̄ꝫ Hic aīas immortales esse arbitrās · athe-
nis se incendiys dedit & sibi ip̄i mortē intulit : ·

De Permenide pho · Cap̄ · xlix ·

Ermenides phus athenis claruit · Hic ho-
minū habitacōnes & cōsorcia fugiēs ī rupē
caucasi montis ↄscendit vbi & loycā inue-
nisse dicit̄ que postmodū rupis pmenidis
appellata est · auditor aūt zenophontis phi & p̄ceptor
zenonis fuit · Et claruit tempe ciri regis persaꝝ : ·

De Dyogene pho · Cap̄ · l ·

yogenes phus cinic⁹ antistenis discipul⁹
fuit · dictus ē aūt cinicus id ē canin⁹ · Ip̄e
eīn & doctrine sue sectatores · vt dicit aug⁹
libro · xiiii · de ciuitate dei cap̄ · xx · cōtra
humanā verecundiā immūdā impudenteq̄ sentenciā
pferebat vt · s · qm̄ iustū est q̄d fit ī vxore · palam nō
puderet illud facere nec eciā ī vico aut ī platea q̄mlibet
cōiugalē ↄcupiscēciā deuitare · vicit tm̄ pudor naturalis

opinionẽ hui⁹ erroris. Nã & si phibent hoc aliquãdo gloriabũdũ fecisse dyogenẽ ita putãtẽ sectã suã fuisse nobiliorẽ futurã si ĩ hoĩm memoria insignior ei⁹ impudencia figeret̃. postea tñ a cinicis cassatum est. plusq̃ valuit pudor vt erubescerent homĩes homĩbꝫ q̃ error vt homĩes canibꝫ esse similes affectarẽt. Et infra videmus adhuc esse phos qui non amiciũt̃ pallio verũ & clauã ferũt. Nemo tñ eoꝝ audet hoc facere q̃ si aliqui essent vt nõ dicam ictibꝫ lapidanciũ certe cõspuenciũ saliuis obruerẽt̃. pudet eñ hui⁹ libidinis humanã sñ dubitacõne naturã. Quodã tpe dũ antistenes p̃ceptor dyogenis vt scribit hieronim⁹ ꝯtra iouinianũ. cũctos discipulos a se repelleret pseuerãtẽ dyogenẽ remouere non posset claua nouissime minat⁹ ẽ vt abiret. cui ille subiciẽs caput ait. Nullus tam dur⁹ baculus erit qui me possit a tuo obsequio separe. hic a se oĩs abdicãs voluptates & cupiditates. vt refert salustius in libro viroꝝ illustriũ. vtebat̃ ꝑpt̃ frig⁹ duplici pallio. perã habuit p cellario. clauã ob corpusculi sustentacõnẽ & fragilitatẽ qua senex membra sustentare solitus erat poscens a quolibet & accipiẽs cibũ. Habitabat aũt in portaꝝ vestibulis & porticibꝫ ciuitatũ vbiq̃ pficiens verũ transeũciũ vetans vicia que bonos mores fedabãt Cũq̃ se torq̃ret in dolio volubilẽ se habere domũ gloriabat̃ & se cũ tempibꝫ mutantẽ. Frigore eñ doli os vertebat in meridiẽ. estate ad septentrionẽ & vbicũq̃ sol se ĩclinauerat dyogenis simul p̃toriũ vtebat̃ Quodã vero tempe in vsum potandi calicẽ ligneũ habẽs vidit pueꝝ cõcaua manu bibẽtem & elisit eũ ĩ terrã dicens nesciebã q̃ natura poculũ haberet. Hic tam constantis animi fuit q̃ nichil de sui animi rigore remisit In eodẽ

habuit dolium, [illegible] et [illegible] hoc [illegible]

vultus tenore eciã aduersisint pellantibꝰ pstitit & cal-
catis turbinibꝰ fortuitorꝫ aduersus omnẽ dolorẽ & mi-
seriã uniformi durauit pposito · dicebat em̃ eum a plo
alienũ & sui animi impotentẽ cui⁹ virtutis & cõtinẽcie
fortuna vel mors sibi aliud vendicaret · Dyogenis cõ-
tinenciã · vt ait valerius libro · iiii · vincere nõ potuit
alexander ad quẽ cũ accessisset ĩ sole sedentẽ hortaret̃ q̃
vt si qua ab eo p̃stari sibi vellet indicaret · vir robuste
p̃stancie ait · Quod dare michi posses nolo sed rogo ne
auferas q̃d dare non potes · ex int posicõne em̃ sua solẽ
dyogeni auferebat · Sic igit̃ alexander qui om̃s q̃si
nacões vicit a dyogene vict⁹ eo est die q̃ vidit aliquẽ
cui nec dare quidq̃ posset nec eripe & ideo vt ait se-
neca libro · vi · de beneficijs · potencior fuit dyogenes
alexandro om̃ia possidẽte · plus em̃ erat q̃d dyogenes
nollet accipe q̃ q̃d ille posset dare · alexãder dyogenẽ
gradu suo temptauit pellere sed celerius dariũ regem
persarꝫ suo gradu armis pellere potuit · Hic dyogenes
sui ip̃ius & oĩm diuiciarꝫ contemptor in pauptate sua
volũtaria gloriabat̃ p̃ceptorẽ suũ antistenẽ laudans q̃
eũ fecerat paupem dicebat em̃ de illo Ipe me augebat
mendicũ fecit ex diuite & p ampla domo fecit ĩ dolio
habitare · vt dicit̃ in libro saturnaliũ · Hic dũ sederet
ad solẽ in via · vt ait helinãd⁹ libro · xvii · & cũ quidã
cecus cũ baculo offenderet ait ad eũ Tolle oculũ tuũ
baculũ ei⁹ ip̃ius appellans oculũ · Huic vt ait valeri⁹
libro · iiii · olera lauanti in syracusa dixit aristipp⁹ Si
dyonisio adulari velles paup nõ esses cui ille · si paup
tu esse velles dyonisio non adulareris · Hũc vt narrat
agelli⁹ libro · v · ĩ seruitutẽ quidã venũdauerat quẽ cũ
emere vellet xemades corinthi⁹ quid artificij nouisset

pcūctat⁹ ē Noui inquit liberis impare at ille mirat⁹
rn̄sum statim eū manumisit filiosq̄ suos ei tradēs · ac-
cipe inquit liberos meos quib⁹ impes Itē vt ait seneca
libro de trāquillitate animi dyogenis vnic⁹ seru⁹ au-
fugit amico vero ei⁹ admirāti cur eū nō reduceret ait
Turpe ē mathen sine dyogene nō posse viuere · dyo-
genē vero sine mathen esse nō posse · Dicebat aūt · vt
scribit tuli⁹ libro · v · de tusculanis q̄stionib⁹ · vita &
fortuna se ꝑsa℞ regem supare eo ꝙ sibi nichil deesset
illi aūt satis nūq̄ foret & ideo se illius voluptates nō
desiderare dicebat quib⁹ ille saturari non poterat · Fuit
eciam dyogenes mira paciencia ꝑditus · vt ait seneca
libro · iii · de ira · cū dyogenes de ira dissereret adolescē-
tulus ꝓteruus eū cōspuit · int̄rogat⁹ vero an irasceret̄
contra illū · ait Nō irascor sed dubito an irasci oporteat
Alia vice · vt scribit seneca ibidem · dū ageret causā
lentulus quidā pingui saliua ei⁹ aspersit faciem · cui
dyogenes quieta mēte dixit · affirmabo inquit omnib⁹
o lentule falli eos qui te negant os habere Ali⁹ v̂bis
dehonestauit dyogenē & cū illo nō rn̄dente int̄roga-
ret quidā cur maledicenti nō daret rn̄sum ait · Nolo
cōtendere cū homine sup re in qua qui obtinet vilior
reputat̄ · Alius similit̄ dehonestauit eū verbis cōtu-
meliosis nec rn̄dit & dixerūt ei quare nō respōdes ait
Nō possem ego illi rn̄dendo tantā dehonestatē inferre
quantā ip̄e sic loquendo intulit sibi ip̄i · Alius rursum
dehonestauit illū verbis contumelie nec indignat⁹ est
& dixerūt ei quare nō indignaris & rn̄dit · hic deho-
nestator me⁹ aut est veridic⁹ aut mendax si veridic⁹
ꝓpt̄ veritatē nō irascor si mēdax ē deest indignacōnis
causa · exquo ip̄e nō nouit quid dixerit · Cum quidā

referret ei q quidā amic⁹ eius contra ipm maledicta
dixisset · ait An amic⁹ ista dixerit dubiū ē · de te aūt
q hoc dixeris michi manifestū est · Cū quidā ei nūc=
ciasset cūcti vitupant te · oportet inquit sapiēciā ab īsi=
pientibꝫ impugnari · esse se meliorē indicat mala lingua
quē carpit · supat aūt ꝯsciencia quicquid mali ꝯfinxerit
lingua Interrogat⁹ fuit dyogenes quid agendū sit ho=
mini vt non irascat̄ · qui ait · Recordet̄ homo q non
semp est necesse vt seruiat̄ illi immo versa vice alteri
seruiēdū ē nec oportet vt igit̄ obediat̄ illi sed mītdū
oportet vt obediat alteri nec necesse ē vt semp ab alijs
tolleret̄ sed qnq paciat̄ & ipe cū hec fecerit debilita=
bit̄ ira eius · Fert̄ de dyogene q cum quēdā inopem
rogaret & panem ab eo peteret & circūstantes de hoc
mirarent̄ ait · hoc ideo facio quia cōdisco ferre repulsā
Dum alexander rex corā dyogene trāsiret dyogenes
tanq illū spernēs nō respexit cui dixit alexander Quid
est dyogenes q me nō respicis quasi mei nō indigeas
Cui ille · ad quid necesse habeo serui seruoꝝ meoꝝ &
alexander Nūquid seruoꝝ tuoꝝ seru⁹ sum · ait Ego
preualeo cupiditatibꝫ meis refrenās illas & subiciens
michi illas vt seruiant · tibi aūt cupiditates p̄ualēt &
seruus eaꝝ efficeris eaꝝ obtempans iussioni seruus
igit̄ es seruoꝝ meoꝝ · Alia vice dum p̄nte dyogene
versificator quidā multis laudibꝫ extolleret alexandrū
p̄ntem · assumēs dyogenes panē cepit comedere · Qui
dixerūt quid agis ait · vtilius est comedere q audire
mendacia · Cū quidā homo forme turpis sed diues ad
modū domū suā dyogeni ostēdisset omībꝫ ī locis auro
nitentibꝫ in faciē hominis spuit · interrogat⁹ vero cur hoc
faceret ait quia nichil aliud ita vile ī domo illa vidisset

Hic cū vidiſſet iuuenē bonoꝝ moꝝ facie tñ turpi · ait
anime illius bonitas dat multū pulcritudinis faciei ei⁹
Itē cū vidiſſet quēdā decorū facie & moribꝫ inhoneſtū
ait · o ꝙ̄ bona dom⁹ & malus hoſpes Itē vidit quēdā
ydiotā ſup lapidē & ait · lapis ſup lapidē Cōſueuerat
dyogenes dehoneſtare homīes ſciām odiētes & quodā
die aſcendēs in locū eminētē alta voce clamauit o vos
homīes cōuenite & cōueniētibꝫ multis ait · nō vos voco
ſed homīes vos enī beſtie eſtis qui ſcḋm racōnem non
viuitis & ſapiēcie nō ſtudetis Itē vidit dyogenes iu-
uenem decorū ſapiām addiſcentē cui dixit · Bñ agis
nam vis pulcritudinē tue aīe tue aſpect⁹ pulcritudini
cōuenire · Infirmatus eſt qñq; dyogenes & cum eum
ↄfortarēt amici dicētes · ne timeas · quia hoc a deo eſt
ait ꝓpterea magis timeo Cum illi de ſub capite noctu
fur ſacculū cum nūmis ſubtrahere conaret̄ & ille ſen-
tiret cōtempta pecunia ait · tolle infelix tolle vt facias
vtroſq; dormire · Cū vidiſſet quendā filiā ſuā ſepeliē-
tem ait · hodie bonū geneꝝ ſuſcepiſti Int̄rogat⁹ dyo-
genes cur cinic⁹ id ē canin⁹ vocaret̄ a ph̄is ait · quia
latro ignorātibꝫ & blandior ſapiētibꝫ · Int̄rogat⁹ cur
tam magnā nutriret barbā · vt eam cicius videns &
tangens virū me meminerim · Int̄rogat⁹ cur homīes
abhorreret nec vellet cū eis viuere ait · Malos horreo
ꝓpt̄ prauā ipoꝝ vitā · bonos vero quia viuūt cū malis
Int̄rogat⁹ a quibꝫ homo cauere debeat ait · ab inuidia
amici & a fraudibꝫ inimici · Int̄rogat⁹ que hora eſſet
comeſtioni ↄgrua ait · habenti quid comedat hora eſt
cōgrua cū fameſcit · nō habenti vero qñ habere poteſt
Int̄rogat⁹ quid eſt infirmitas ait corpis carcer · In-
terrogat⁹ quid eſt triſticia ait · carcer aīe · Cū quidā

letanter diceret dyogeni se de nouo vxorē duxisse ait illi · puū solaciū & magnā sollicitudinē es lucrat9 · Vidit dyogenes senem quēdā tingentē capillos & ait illi q9 canos occultas nō ꝑt hoc senectutē abscondis Itē vidit insipientē hoīem cū ānulo aureo & dixit · magis te dedecorat aurū q̄ ornet Cū quidā garrul9 sophista dyogeni diceret · qđ ego sum tu nō es ego sum homo igit̄ tu non es homo · ait dyogenes · hoc qđ concludis falsum est quia a te incepisti sed si vis verū illud fieri a me incipe & ī te ɔclude Interogat9 dyogenes a quodā in quo turbare facile posset inimicū suum ait · q9 tu sis valde bon9 Ex celebribꝫ aūt ei9 sentencÿs repte sunt ille · Ad emendacōm sui vnusquisq; nr̄m habere debet aut valde inimicū aut valde amicū · vulgi inpiciā ad res iustas sola ɔstringit necessitas Judex bon9 nemo erit nisi qui de se alterū iudicare nouerit · Qui innocētem dampnat se ip̄m vulnerat · qm̄ sua sentencia semp reus erit · seip̄m punit cōscia · Nulle sunt occultacōres insidie q̄ hee q̄ latent in simulacōne officÿ aut ī aliquo celsitudinis nomīe · nam cū qui palam est aduersarius facile cauendo vitare potes & troianos equus ideirco fefellit quia formā minerue mentit9 est Oīm inimic9 cōmunis est qui hostis suoꝝ est Si bon9 vis fieri a te expelle quod in alio despicis · Melius est medicū adire q̄ accersire · querere medelā donec san9 fueris ē meli9 q̄ tūc medicū requirere cū naturā exupauerit egritudo sic ergo ē circa curā aīe ꝓcedēdū · Si quis dederit tibi bonū cū amore ɔsiliū p̄sta illi cū amore obediēciā Jtem dicebat dyogenes cū videris canē dimittētē dnm̄ suū & sequi te cū lapidibꝫ ip̄m repelle quia relinquet te sicut reliquit illū · Cū dyogenes ad agonē olimpiacū qui

magna grecie frequēcia celebrabat᷑ iam senex pgeret febre itinere apprehensus accubuit ī crepidine vie · vo-lentibꝫ aūt amicis eum aut in iumentū aut in vehiculū tollere non acquievit sed transiens ad arboris vmbrā ait · abite q̄so & spectatū pgite hec me nox aut victorē pbabit aut victū si febrem vincā ad agonē veniā si me vicerit febris ad inferna descendā · ibi igit᷑ p noctem eliso gutture nō tā se mori ait q̄ febrē morte excludē Cūq̧ dolore torqueret᷑ & vidisset homines ad amphi-teatrum cōcurrētes aiebat Qualis hoīm stulticia · cur-rūt spectare feris homīes repugnātes & me p̄tereūt cū naturali dolore certantē · Moriens aūt · vt ait tuli⁹ libro · i · de tusculanis questionibꝫ · iussit amicis inhu-matū corp⁹ suū relinq̄re & cū amici dicerēt q̄ a feris deuoraret᷑ ait · minime sed iuxta me baculū quo feras abigam ponite·at illi · quid poteris non senciens · quid ergo ait feraꝝ laniat⁹ michi nō sencienti oberunt · ob hoc cōcludēs nichil sibi obesse carenciā sepulture Cla-ruit aūt dyogenes tempe alexandri : ·

De Carneide pho · Cap̄ · li ·

Arneides phus athenis claruit dyogenis tpe · Nā cū dyogene missus fuit ab athe-niensibꝫ ad senatū romanū · Hic vt narrat valerius libro · viii · studiosissim⁹ fuit · c · eīn & · x · āno viuendi & phandi finem dedit · Cū ad mensā sederet cogitacōnibꝫ inherēs manū ad mensam porrigere obliuiscebat᷑ sed mellissa quā loco vxoris ha-buit dexterā suam necessarȳs vsibꝫ coaptabat · aīo eīn vita fruebat᷑ corpe vero quasi alieno & supuacuo cir-cūdat⁹ erat Hic cū crispo disputatur⁹ elleboro se pur-gauit ad expiendū ingeniū attencius · & illi⁹ acrius

reuellēdū quas pociones industria solite laudis cupidis appetendas effecit. Idem legit̃ fecisse contra zenonem scriptur9. Scriptur9 enī cōtra libros illi9 supiora cor-poris elleboro candido purganit ne quid ex corruptis in stomacho humoribꝫ vsq̃ ad domicilia auium redū-daret & instanciā vigorēq̃ mentis labe inficeret: ·

De Platone phō. Cap̄. lii.

Lato phus atheniēsis tpe dary regis psaꝝ natus ē. pater eius ariston de genere nep-tuni. mater eius parcion fuit que a solone sapientissimo traxit originem. Narrat autē valeri9 libro. i. cap̄. de pdigys. q platoni in cunis puulo dormienti apes mel in labellis puuli inseruerūt significātes illi9 singularis eloquy suauitatē Dicit̃ in policrato libro. i. ca. viii. q socrates ex ara veneris q̄ athademie erat vidit offerri sibi cignū collū inserentē celo. rostro tangentem sydera. regionemq̃ planetaꝝ penetrātē & transcendentē aspectū oīm & tanta vocis sonoritate & leticia canentē vt totum mulceret orbem sequēti die ariston ab athademia puū filiū platonē so-crati obtulit lr̄is & moribꝫ imbuendū. quo viso mētis viribꝫ ex corpis disposicōe cōceptis. hic ē inquit cign9 quē nostro appollini venus athademica cōsecrauit. vt aūt in policrato dicit̃ teste apuleio. prius aristotiles dictus est deinde altitudine pectoris plato. Aly aūt dicūt eū platonē dictū ppt latū esse in sermonibꝫ Int̃ discipulos vero socratis adeo excellētissima gloria cla-ruit vt omnino ceteros obscuraret. ac cū esset athenis apud suos honesto loco nat9 & ingenio mirabili longe suos odiscipulos anteiret & oīm sapiētissim9 haberet̃ & a studiosis iuuenibꝫ certatim athene plato doctorē

querētibꝫ peteret̃ · ip̄e nili flumīs inexplicabiles ripas & vastissimos cāpos effusamq̧ barbariē egipcōꝝ velud discipul⁹ ꝑagrauit & a sacerdotibꝫ illi⁹ gētis geome-trie multiplices numeros celestiū racōnū obseruacōne ꝑcepit · didicitq̧ ibi queeūq̧ illic habebāt̃ & docebāt̃ & inde ī ytaliā veniēs vt ab archita tarētino pictagore p̃cepta susciꝑet · ibi quicquit ytalie ph̄ie florebat au-ditis eminēcioribꝫ in ea doctoribꝫ facil̄ime cōp̄hendit Cū aūt in egyptū ꝓficisceret̃ lrāꝝ quaꝝ ꝓsequebat̃ scienciā adeptur⁹ se a piratis capi & venūdari p̄uidit ī sompnis qđ cū iret cōtigit · Nā capt⁹ ē & venūdat⁹ a piratis sed tn̄ quia ph̄us vt ait hieronim⁹ ī epistola ad paulinū · maior emente se fuit · Fert̃ eciā ter in si-ciliā venisse · p̄mo vt architā audiret & hystoriā cer-neret nature in ethna & incēdioꝝ intelligeret racōnē Secūdo rogatu dyonisy vt siracusanis assisteret & vt municipales ꝓuincie illius disceret leges · Tercio vt fugiētē dyogenē restitueret p̄ric sue venia a dyonisio impetrata · Et in hys omibꝫ adeo diligens extitit vt a studys aut officys ph̄ie nullo tp̄e suspenderet̃ · Hic vt narrat hieronim⁹ cōtra iouinianū · cū esset diues & thoros ei⁹ dyogenes lutatis pedibꝫ cōculcaret vt posset vacare ph̄ie elegit athademiā villā ab atheīs ꝓcul nō solū desertā sed & pestilētē vt cura & assiduitate mor-boꝝ libidinis impetus frangeret̃ discipuliq̧ sui nullā aliā sentirent voluptatē nisi eaꝝ reꝝ quas discerent vnde & quidā ex ip̄is vt liberi⁹ ph̄ie vacarent oculos sibi effodisse ferunt̃ · Fuit aūt plato abstinēcia mode-ratus & ideo nō laboribꝫ fractus sed vita longeu⁹ · ait eīm tuli⁹ de tusculanis q̄stionibꝫ libro · i · qꝫ cū thimo-theus clar⁹ athenis & p̄nceps ciuitatis cenasset apud

platonē coq̄ ɔuiuio delectat? esset vidisset platonē post triduū ait illi · Tue cene nō solū in presencia sed eciā postero die iocūde sunt · ¶Fuit insup plato virtuosus in mortificacōne libidinū · Nā cū in phedrone doceat · vt ait macrobius libro · i · homī nō sua sponte moriēdū in eodem tñ dyalago dicit mortē phantibꝫ appetendā & ipām phiam esse meditacōm mortis sed hec sibi ɔtraria nō sunt · qm̄ duas mortes hominis nouit · quaꝝ vnā natura · aliā v̄tutes p̄stant · homo em̄ morit᷑ cū anima corpus relinquit solutū lege nature Mori eciā dicit᷑ cū aīa adhuc ī corpe ɔstituta corpis illecebras phia docēte ɔtempnit & cupiditatū dulces insidias reliquasq̄ om̄s exiuit passiones · hanc plato mortē dicit sapiētibꝫ appetendā · illā vero quā omībꝫ natura ɔstituit · cogi vel inferri vel accersiri vetat · Jtem in phedrone ait Jmpfectus quidā & immūdus in infernū abiens manebit pfect? & purgat? hīc trāsiēs cū deo habitabit Jtē vt narrat valerius libro · iiii · ca · de moderacōe · cū plato aduersus serui delictū vehemēci? exarsisset ponere illū statim tunicā & prebere scapulas verberibꝫ iussit · sua manu ipm̄ cesur? · postmodū intelligēs se irasci verit? ne vindicte modū excederet manū quā cesurus erexerat sicut ī altum sustulerat suspensā tenebat & stabat pcussuro similis · a psensippo aūt amico suo supueniēte interogat? quid ageret · exigo inquit penas ab homine iracundo oblitusq̄ iam serui quia aliū quē poci? castigaret inuenerat abstulit sibi in seruū ppium potestatē Tu inquit o psensippe seruulū istū verberibꝫ obiurga timeo em̄ quia irascor ne plus faciā q̄ oportet · Nolo aūt vt sit ille ī ei? potestate qui ī sua nō ē deforme em̄ existimauit vt parem repbensionē & platonis anim=

aduersio mereret̃ · Narrat eciam valeri⁹ libro · iiii · q̄
retulit quidā platoni zenocratē discipulū eius multa
de eo improperia fuisse locutū & cū ille sine vlla cūcta-
cione criminacōnē respueret instabat crimiator querēs
cur sibi fides nō adhiberet̃ · Rn̄dit plato nō esse cre-
dibile vt ab eo nō diligeret̃ quē tm̄ amabat Cūq̄ ille
hoc iuramento affirmaret · ait plato · Nūq̄ zenocrates
illa dixisset nisi ea expedire penitus iudicasset · Hic vt
flauian⁹ hystoriog̃ph⁹ refert · vt habet̃ in policrato
libro · viii · faciē suā sepe videbat in speculo nō curiosi-
tatis vł ɔposicōnis gracia sed vt videret quātū pegri-
nacio · studij feruor · acumē tempis · pcessus etatis de
naturali statu mutasset facici indicō vt seruaret ac re-
leuaret naturā ne labore insueta dieta corrūperet̃ In-
terrogat⁹ plato ī quo quis sapiām adipisci posset · ait
in nō expectādo q̄ nō euenire possunt · nec de p̃teritis
recordari · Intrrogatus p quid cognoscit̃ sapiens · ait
Sapiēs cū vitupat̃ nō irascit̃ & nō extollit̃ cū laudat̃
Intrrogat⁹ p quid homines ɔgnoscūt̃ ait · homīes &
vasa testea simili modo pbam⁹ Illa quidē ī sono · hos
vero ī sermone ɔgnoscim⁹ Intrrogat⁹ q̃nto censu de-
bet homo esse content⁹ ait · tm̄ acquirat quis q̄ defectū
nō habeat in eo qđ ei necesse est & qđ nō expediat ei
hominibꝫ adulari · Intrrogatus quis esset int̃ homīes
forcior · rn̄dit · qui ppām potest iracūdiā vincere Inr-
rogat⁹ quis est int̃ homīes debilior · ait · qui suū non
potest celare secretū · Intrrogat⁹ quis int̃ homines ē
potēcior · ait · qui suā scit abscondere pauptatē · Int-
rogat⁹ quis ē int̃ homīes tempancior · ait · cui sufficit
qđ habet · Intrrogat⁹ quis est homo bonoꝝ moꝝ · ait
qui maloꝝ moꝝ hominem pati potest · Intrrogat⁹ an

verecūdū sit homī canū esse · ait · nō est verecūdū seni si capillorꝝ albedinem sed si morꝝ ineptitudinē paciatꝰ Interrogatꝰ q̄liū locorꝝ vel vrbiū habitacio sit vitanda ait · nō habites terrā in qua sumptus lucra exupant in qua mali ꝑualēt bonis & vbi plurimū domini mēciūtꝰ Interrogatꝰ in quo quis principū grām obtinere possit ait · Si volueris insipientis principis graciā obtinere ipius sequere voluntatē · si vero sapientis que ad rem nō ptinēt vł cōtra racōnē sunt ostendere nō omittas Cum vidisset plato dyonisiū tyrannū sicilie & corpus suū circūseptū custodibꝰ · cur tantū malū inquit fecisti vt a tam multis necesse habeas custodiri · Item vidit quēdā dilapidantē agros suos & dixit · terra deuorat homīes & iste deuorat terrā · Platonis vero elegancia quedā dicta sunt hec · Tūc beatus & felix censendꝰ ē orbis terrarꝝ cū sapientes efficiūtꝰ reges aut reges efficiūtꝰ sapientes · Qui reipublice ꝓfuturi sunt duo precepta teneāt · vnū vt vtilitatē sic tueātꝰ ciuiū qꝫ q̄cūqꝫ agunt ad eā referant obliti comodorꝝ suorꝝ · alterū vt totum corpus reipublice curent ne dum aliquā partē tuentꝰ totū deserant · parū deest cū subditos opprimit magistratꝰ ac si caput corpis adeo intumescat vt a mēbris aut omnino aut sine molestia ferri nō possit · hanc aūt passionē sine ḡuissimo dolore mēbrorꝝ tollerari aut curari impossibile ē Si vero incurabilis fuerit passio sic viuere mori aūt miserabilis ē · miseris aūt nichil vtilis q̄ vtramqꝫ finire miseriā · Idē cū ī subiectos potestas seuit idem est ac si tutor pupillū ꝑsequatꝰ vel cum suo mucrone iugules ob cuiꝰ defensionē ab eodē traditū tibi gladiū accepisti Re nāqꝫ publica frui iure pupilli ꝑcelebre est & eā tunc demū recte ꝓcedere cū caput

eius se inutile esse ꝯgnoscit nisi fideliẜ mēbris cohereat Idē qui suā aīam q̄ vna est gubernare nō potest q̄uo multoꝝ hoīm gubernator erit. Itē dicebat. expedit sensato in dulcedine potuū medicine amaritudinē memorari. Item dicebat homīem debere in speculo sepius suā faciem intueri quā si viderit decorā indigne feret agere turpe opus. si vo turpē censuerit verebiẜ simul duo turpia agregare. Dicebat eciam plato duos esse mūdos. vnū intelligibilē in quo veritas habitat. aliū vero sensibilē quē manifestū ē nos visu tactuq sentire Itaq illū verū. istū veri simīlē ad ymaginē illius factū esse dicebat. de illo vt aiebat In ea aīa q̄ se ꝯgnoscit expoliẜ veritas & serenaẜ. de hoc aūt ī stultoꝝ aīa nō sciencia sed oppinio generaẜ. Item dicit escam maloꝝ esse voluptatē eo. s. q ea capiūẜ homīes sicut hamo pisces Idē si sapīe forma oculis videri posset ad amorē sui omnes maxīme excitaret. Idē non potest ꝯphēdi forma iusticie nisi prius iniusticie series discuciaẜ Idē nō solū sciencia que remota est a iusticia caliditas pocius q̄ sapīa appellanda est. verū eciā animus patus ad piculū si sua cupiditate non oīm vtilitate impelliẜ audacie nomē habet nō fortitudinis Illa est verissima iusticia q̄ apud inferiores seruaẜ Triūphus est innocēcie nō peccare vbi liceat posse. in quē plus potes peccare desine. Mors phantibus appetenda est ipaq phia meditacō est moriendi Tocius phie robur pacīa Idē duas corpis extreītates nec assuefieri debere mollicici capitis atq pedū cū eīn habuerint firmitatē cetera robustiora sunt Cū libera sit aīa & dn̄a passionū vincere seipm̄ omniū victoriaꝝ prima ē & optima. vinci aūt seipm̄ a seipo turpissimū est & pessimū. Idem dicebat

Eundē fac finem discendi & viuendi · discendo igit̄ ne deficias · littere eñ insipienti aīo tāq̄ baculus infirmo corpi repte sunt · Idem Mali mores inficiūt opa · Nō poteris esse paciens donec tuis cupiditatibꝫ preualeas Item dicebat · de tribꝫ doluit anima mea · s · de largo diuite qui venit ad pauptatē · de honorabili qui despeccionē incurrit · de sapiente quē sapiencia deserit · Duo disputatores nō habent int̄ se odiū quia questio eoꝝ ē ad idē & si alter alteꝝ intendit vincere hoc ideo fit q̄ quilibet eoꝝ conat̄ alteꝝ ad suū sensum reducere · Vilitas hoīs cognoscit̄ ī multiloquio · elatos sperne nisi mala opa eoꝝ deserāt Vindicta vbiq̄ est dampnosa Oportet dñm secedere a ꝑplo & nō familiarit̄ ↄuersari cū eis alioquin despiciet̄ Reges hos maxime diligant quos sciūt cupiditates vicisse · Si pater nō studet instruere filiū artē vl' sciēciā quibꝫ alat̄ ꝓficiat vl' lucret̄ fili⁹ ille nō tenet̄ necessitatibꝫ ꝓuidere paternis · Iniuriator excusat se cōsuetudine · bonus racōne · Magni cordis est qui non recipit ex pauptate ḡuamen · Non vtaris opibꝫ dū verba sufficiūt · Utile est tacere q̄nq̄ eciā si scienter dicere posset · Meli⁹ est in obitu relinq̄re diuicias inimico q̄ ī vita paupē esse & petere ab amico Caue ab inimico potēte & domino p̄datore · Fuit aūt ↄsuetudo platoīs vt ait helināð⁹ libros suos intitulare nominibꝫ magistroꝝ suoꝝ vl' eoꝝ qui magistros suos docuerūt · vt maiorē ex eoꝝ nominibꝫ auctoritatē ex verbis & racōnibꝫ suis acquirerēt · Hinc sunt libri eius appellati · tymeus · phedros · gorgias · & pictagoras Scripsit aūt duos libros de republica & de legibꝫ · x · ī quibꝫ mlta p̄clara sunt In phedrone eñ suo quē trāstulit cicero validissimis argumētis aīe inmortalitatē

asseruit · Et potest omnis racōnacō in vnius silogismi cōpendiū ita redigi Anima ex se mouet̄ · quod ex se mouet̄ principiū est motus · qd̄ aūt principiū motus est natū nō est · & qd̄ natū nō est immortale est · igit̄ anima immortalis ē · Quidā aūt theobrocus ymitator doctrine ei⁹ cū legisset librū platonis de immortalitate aīe e muro se p̄cipitem dedit p̄ desiderio vite melioris Mortuus est aūt plato tpe philippi regis macedonū vt ait Seneca in epistolis · āno · lxxxi · natalis sui die sine vlla decepcōne · Ideoq̧ magi qui tūc athenis erāt īmolauerūt defuncto · amplioris eū fuisse sortis diuine q̄ hūane arbitrati quia ɔsumasset pfectissimū numeꝝ quē · ix · nouies multiplicata cōponūt :·

De Aristotile pho · Cap̄ · liii ·

Ristotiles phus eximi⁹ gente macedo patria stragimitan⁹ · platonis discipulus fuit Est autem stragimia ciuitas tracie vicina olimpo monti · filius autem fuit nichomaci & festie qui ab esculapio descēderūt Nichomac⁹ aūt medicus fuit amminci regis macedonū patris philippi Hic aduc iuuenis existens doctrinā eloquēcie docuit Fact⁹ aūt ānoꝝ · xvii · mittit̄ athenas vbi adhesit socrati trib⁹ ānis · quo mortuo adhesit platoni ānis · xx & tantam adeptus est dileccōnē platonis & diligenciā circa studiū phie q̧ plato domū aristotilis domū lectoris vocabat & sepe dicebat · eamus ad lectoris domū & ip̄o absente clamabat · intellect⁹ abest surdum est auditoriū · Hic tante veneracōnis apud philippū macedonū regem fuit q̧ nato sibi filio alexandro ei scripsit epistolā in hec verba · Philippus aristotili dicit salutē filiū michi genitū scito · de quo equidē dys grām ago

nō ꝑinde q̄ nat⁹ est q̄ꝑ ꝑ eo q̄ cū nasci cōtigit tempe
vite tue · spero enī q̄ edoct⁹ a te dign⁹ existat & no:
bis & regni suscepcōni Vixit aūt aristotiles post pla:
tonis morte ānis · xxiii · ptim quidē docēs alexandrū
philippi regis filiū · partim cū eo multā circuiens trā
ptim libros cōponēs · partim vero doctrinis innitens
Post morte aūt platonis scolas eius assumpsit aristo:
tiles & docendo phiam multos discipulos conquisiuit
Tandem inuidus quidā sacerdos suasit athenienſibꝫ
vt aristotilē cogerēt ydola adorare qd̄ senciēs aristo:
tiles inde recedēs ad trā suā stragnnā se reduxit metu
cōpulsus · ne id sibi inferrent qd̄ socrati intulerūt quē
ꝑemerūt veneno Ibiq̄ vacabat elemosinis insistendo
pupillos & orphanos maritando & eosdē gubernādo
Hui⁹ elegancia quedā dicta sunt hec · De semetipō in
neutrā ptem loquēdū est · qm̄ qui se laudat vanus est
qui se vituꝑat stultus ē · Cecus aliū qūo potest ducere
pauꝑ aliū ditare · honore carens quē honorabit Dies
suos morte ꝑuenit qui regi repugnat · Rex qui vilem
opprimit suū ꝑdit honorē · Insipiēcia est socius ꝑuu⁹
Ira nō sit nimis aspera neq̄ lenis nimis · quia vna lu:
poꝝ ꝯsequit̄ mores · alia pueroꝝ Qui benefaciēdi posse
nō habet saltim a malis abstineat · Anim⁹ ꝓcliuis ad
vicia sciencie non recipit incremētū · Sicut igne aurū
sic homo suis ꝓbat̄ opibꝫ Rex ꝑsaꝝ a culmine sui do:
miny satis depssus extitit exquo subiectos nominare
seruos cepit quos vice pr̄is regere debuit Proprietas
discrecōnis est eligere bonū Verboꝝ acceleracō subito
facit errare · Non est differencia inter puerum etate
& puerum moribus · Antiquitas opera facit senescere
Racio nūq̄ mentit̄ · Item vtile consilium esse dicebat

vt homīes post voluptates abeuntes & p̄teritas ↄside-
rarent vt sic cōsiderate minuerēt̄ · qm̄ fesse voluptates
penitencie que plane aīs hoīm sunt subiecte quo min⁹
cupide appetant̄ · Dicebat eciā se vnū solū pauptatis
incomodū pati · q non posset egentib⁹ subuenire · Itē
nūq vereciidiores esse debem⁹ q cū de dijs agit̄ Itē
viri boni est nescire vl' pati vl' facere iniuriā · Iniuria
iniuste irrogata eius est infamia qui facit Aduersus
inimicos int̄ parietes nostros victoria ē querēda · Si
linceis oculis homīes vterent̄ vt eoꝝ visus queq ob-
stancia penetrarēt nōne introspectis visceribꝫ eciā pul-
cerrimū supficie corpus turpissimū videret̄ · Te ergo
pulcrū videri nō tua natura sed spectanciū oculoꝝ in-
firmitas facit Difficile est in re pspera amicos pbare
ī aduersa semp facile · Debēt homīes viaticū senectuti
lrāꝝ erudicōm sperare Itē dicebat · de duob⁹ generib⁹
hoīm vehement̄ admiror · s · de illo ī quo bona nō sunt
& tn̄ si de ipō dicant̄ acceptat & gaudet Et de illo de
quo mala pferūt̄ que in eo non sunt & turbat̄ exinde
Sicut visus recipit lumē ex adiacēte aere sic aīa lumē
sciencie ex documētis · Itē dicebat radices discipline
esse amaras · fructus vero dulces Item dicebat · trib⁹
indiget disciplina · natura · documēto & sollicitudine
Item dicebat ex parentib⁹ honorabiliores esse eos qui
instruūt q qui solū generāt · qm̄ hij quidē dant viue-
re · illi vero bene viuere · Item dicebat amicis O amici
nullus amic⁹ Rep̄hensus ē aliqn̄ aristotiles q iniquo
homini elemosinā dederat qui rn̄dit · nature nō mali-
cie sum misert⁹ Percūctanti cuidā q̄re bonis multos
ān̄os bonos offerim⁹ ait · Ceci est interrogacio · Cuidā
iactanti se q esset de ciuitate magna ait · Nō est con-

siderandū ex qua patria quis ort⁹ sit sed quali patria dignus. Redarguēs aliqñ athenięses dicebat eos ad⸗inuenisse argumētacōnes & leges sed solū argumētacō⸗nib⁹ eos vti dicebat. legib⁹ vero minime. Jnt̄rogatus aristotiles quale lucrū acquireret̄ mencientib⁹ ait. q⁹ dicūt veritatē nō mētiri. Jnt̄rogat⁹ quid cito senescit rñdit. gaudiū. Jnt̄rogat⁹ quid est spes. rñdit Juge sompniū Jnt̄rogat⁹ ī quo drñt disciplinati ab indisci⸗plinatis ait. sicut differūt viuentes a mortuis. Jnt̄⸗rogat⁹. quid est amic⁹ ait. vna aīa in duob⁹ corpib⁹ cohabitans. Jnt̄rogat⁹ quid sibi ex phīa acquisiuisset ait. nō coacte facere que aliqui ob timorē legis faciūt Jnt̄rogat⁹ qūo pficiūt discipuli ait. si actu docentes sequāt̄. absentes vero nō exspectēt Jnt̄rogat⁹ quid amicis offerre debem⁹ ait. ea q̄ nobis optam⁹ offerri Jnt̄rogat⁹ ab alexandro quo docēte pficeret̄ se sciētē debet inquit ipīs qui nō nouerūt mentiri Transcēdit aūt aristotilis phīa humanā mensurā nichil diminuēs tractando de ea sed multa ad ipām adiciens & ex sui solercia totā direxit phīam Tractauit aūt oīs phīe ptes & p̄cepta dedit ī singulis. sed p̄ ceteris racōnalē redegit in ius suū vt apposicione sua videat̄ oīs alios exclusisse ita vt cōmune nomē omniū phoꝝ anthona⸗matice sibi nomē ppium esse meruerit. facūd⁹ aūt fuit eloquio sed vberior sensib⁹ agilitatē corpis & pspicaciā ingenij habens. Vixit aūt ānis. lxii. ī optimo mētis vigore psistens. vt patet in libro de vita eius. Cūq; iam ad dies vltimos aduenisset oīs discipuloꝝ eius cohors venit ad eū. obsecrans vt eis eligeret quē vel⸗let esse sui magisterij successorē. Erant aūt int̄ ceteros duo excellenciores. s. theofrastus & menedomi⁹ qui

ingenio & doctrina ceteros p̃cellebant · quoꝝ p̄imus
erat ex insula lesbio · scḋus ex rodo · R̃ndit aristoteles
id se esse facturũ cũ tempus adesset · post breue temp⁹
cũ p̄ntes essent qui hoc pecierãt cũ biberet vinũ dixit
illud insalubre sibi & amarũ & asperũ · ideo q̃ri debere
rodiũ vel lesbiũ vt ꝓbaret qḋ sibi vtilius iudicaret &
cum de vtroq̷ bibisset vinũ vtrũq̷ laudauit sed lesbiũ
p̃tulit Intellexerũt aũt q̄ theofrastũ menedomio pre-
tulisset · erat enĩ moribꝰ insignior & lingua suauior De
functo ergo aristotile ad theofrastũ om̃s discipuli ac-
cesserũt · Cõposuit aũt aristoteles libros multos · s · de
arte loyca · Librũ cathegoriaꝝ · i · libros piermenias
ii · libros prioꝝ analeticoꝝ · ii · libros thopicoꝝ · viii ·
libros elencoꝝ · ii · de artibꝰ librũ · i · de solucõnibꝰ cõ-
tencõsis libros · iiii · de diuisionibꝰ libros · iiii · de con-
trarÿs · i · de genere specie & ꝓprio · i · de cõmẽtis argu-
mẽtatorÿs · iii · ꝓpõnes de virtute · ii · de instãcÿs · i
de dimẽsionibꝰ libros · xvii · de diffinicõnibꝰ prioꝝ to-
picoꝝ · vii · de silogismis · i · de silogisacõne & de dif-
finicõne · i · de gubernacõne & vniuersi accidẽte · i · de
ãntopicis · i · de topicis circa diffinicões · i · de metho
dis · i · de · hys q̃ multipliciť dũr vł scḋm addcõm · i
de p̃ncipio · i · de · int̃rogacõe & rñsione · ii · de ꝓpõnibꝰ
i · de ꝓposicõnibꝰ ꝯtẽcõsis · i · de cõpẽdÿs · viii · de diui-
sione · i · diffinicões · xiii · de argumẽtacoĩbꝰ & ꝓpõnes
argumẽtatiue · xxv · de diuisionibꝰ concepcõnũ · v ·
de diccione · ii · phisicoꝝ · viii · de generacõne & corrup
cõne · ii · de aĩa · iii · de celo & mundo · iiii · de sensu &
sensato · i · de mẽoria & remĩscencia · i · de sompno &
vigilia · i · de morte & vita · i · de iuuẽtute & senectute
i · de vegetabilibꝰ & plantis · ii · de inundacõe nili · i ·

de aīalibꝫ · xix · de longitudine & breuitate vite · i · de quatuor elemētis · iii · de mole corpis · i · de ꝯpositis aīalibꝫ i · de phyſonomia · i · de pħia · iii · de motu · i · ꝓpō de aīa · i · de natura · iii · de naturalibꝫ · i · metheorox · iiii · methaphiſice · xii · de lapidibꝫ · i · de fortuna · i · de poe= tria · ii · de cognicōne arciū · ii · de arte · i · de arte retho rice · ii · de arte alia · i · de ꝯtencōnibꝫ rethoricis · i · de eleccōe anathox · i · de pſuaſione · i · de ꝯgnicōe · ii · de poeticis diſciplinis · ii · de pſpectiua · iii · de aſtrono= mia · i · de ſignis hyemis · i · de viſibili · i · de poetis · iii de exhortacōnibꝫ · i · de oracōne · i · de doctrina vł diſ= ciplina · i · de ydea · i · de paſſione · i · de mathematicis i · de arte introductoria ad diuina · i · de tragedyis · i · de diſcolia · i · de indiuiſibilibꝫ athōis · vii · de mecha= nicis · i · de negociacōe artis practice · ii · de medicīalibꝫ ii · de diſciplina · i · de dubyis ꝯmercy · vi · de parabol̄ i · de ꝓbleumatibꝫ phiſicis & medicīalibꝫ · i · de ꝓuer= byis · i · de ethicis · x · de politicis viii · de politico audi= tu · viii · de iuſticia · iiii · de iuſtificacōnibꝫ · i · de bono i · de bono vtili · i · Itē de bono · iii · de amatiuis · i · de poſicōnibꝫ amatiuis · ii · de libero arbitrio · i · de iuſticia & diſpenſācōe · i · de paſſionibꝫ ire · i · de ebrietate · i · de mr̄imoīo · i · de amicicia · i · de moralibꝫ · v · de inge= nuitate · i · de ꝯcupiſcencia · i · de diuicyis · i · de ꝯuer= ſacōe ciuili · ii · de p̄mitiua pħia · iii · de lege ꝯſtitutiua i · de legibꝫ · iiii · de obiurgacōnibꝫ dyoniſicis · i · de doctrina pſeuſippi & xenocratis · i · contra thimeū & quedā primitiua · i · cōtra melliſſum · i · cōtra archime= diā librū · i · contra gorgiā · i · contra pictagoricas · i · contra xenocratē · i · contra zenonē · i · de pictagoricis i · de olimpiaticis · i · de appolline · i · de elemētis appo=

limicis · i · de ɔdicōe ciuili necessaria · i · leges · c · lx ·
que sunt ad'mocṫice · ligurtice · aristoctice & tyrānice
de colonis ad alexandrū · i · de regno adeundo · i · de
dicto seruādo ad alexādrū · i · Itē cū alexandro vadēs
conposuit hystoriā ducentarum · l · policiarum · Itē scripsit
epistolas ad philippū ad alexandrū & ad multos alios
Laerci⁹ aūt de vita phorum a quo vt plurimū p̄dictorum
librorum aristotilis tituli habent̄ scribit q̄ numer⁹ librorum
aristotilis ascendit ad trecentos · alibi tn̄ legit̄ q̄ in
vniuerso ɔposuit tractatus numero mille : ·

De Xenophilo pho · Cap̄ · liiii ·

Enophilus phus pictagoric⁹ calcedonien=
sis vixit ānis · c · & · ii · omis humani inco=
modi expers & ī summo pfeccōnis doctri=
ne splendore mortuus est : ·

De Phedrone pho · Cap̄ · lv ·

Hedron elidensis socrati & platoni fami=
liaris valde fuit amborum discipulus · fuitq̄
phus illustris & nomine ei⁹ plato librum
de immortalitate anime intitulauit : ·

De Heschilo poeta Cap̄ · lvi ·

Eschilus poeta tragediarum scriptor nacōne
siculus · casu mirabili mortuus fuisse legit̄
Refert em̄ valeri⁹ libro · ix · q̄ quadā die
menia vrbis ī qua morabat̄ egressus quo=
dam loco resedit · aquila vero testudinē ferens in altū
vt supra lapidē dimitteret quaten⁹ ea fracta carnibȝ
vesceret̄ e pedibȝ aquile elapsa sup caput poete corruit
elisum · erat em̄ capillis vacuū quo vulnere heschilus
mortus est · Claruit aūt tempe dary regis psarum : ·

De Pseusippo pho · Cap̄ · lvii ·

Speusippus phus insignis . discipulus platonis fuit & nepos ei9 ex sorore Hui9 legitur illa sentencia quã in laudantem se ptulisse refert . adulator inquit desine nichil pficias cum te intelligã . Cũ epicurus voluptatẽ summũ bonũ putaret . antistenes aũt socraticus summũ malũ . Hic pseusippus voluptatẽ & dolorẽ duo mala esse dicebat & opposita int se . bonũ aũt qđ vtrinsq̧ mediũ fuit : .

De Apuleio pho . Cap . lviii .

Puleius affer phus platonic9 athenis claruit in greca & latina lingua doctissimus Hic platoni successit & libros plures scripsit . vnum de vita & moribꝫ platonis . aliũ vero qui intitulat de deo socratis . in quo ponit . xii . nomina deoꝝ inuisibiliũ quos tñ intellectu ɔphẽdim9 scȝ iuno . vesta . minerua . ceres . dyana . ven9 . mars mercuri9 . iupit . neptũ9 vulcan9 . appollo Jdẽ in eodẽ dicit demones sunt genere aĩalia . ingenio racõnalia animo passiua . corpe aeria . tempe eterna . Jtem aliũ qui intitulat de cosmographia . Jtẽ aliũ quẽ in . xii . libros distinxit quẽ asinũ aureũ intitulauit . vbi scribit sibi accidisse . qꝫ accepto veneno sibi a muliere dato humano aĩo pmanẽte visum illi fuit qꝫ in asinũ fuisset mutat9 a qua illusione postmodũ est curatus . Hui9 hee sunt sentẽcie ĩ libro qui dicit de deo socrtis . Solet esse apud prudentes viros in opibꝫ elaboratis iudicacõ restriccior Jn rebꝫ subetaneis venia plixior . Nulla eñi res potest esse eadẽ simul festinata & examinata . Nec est quidq̃ omniũ quod habere possit laudẽ diligencie simul & grãm celeritatis . Nichil est deo simili9 q̃ vir aĩo pfecte bon9 . Nichil eque mirari q̃ cũ oĩs cupiant

optime viuere & sciant nō alia re ꝙ aīo viui · nec fieri posse vt optime viuant nisi colatᵉ anim9 & tn̄ aīm non colunt homines Oculi eni̅ curandi sunt vt acritᵉ cernatᵉ pedes curādi sunt vt celeritᵉ curratᵉ · brachia vegetāda sunt vt fortitᵉ pugnetᵉ · sic & anim9 colendus est vt bn̄ viuatᵉ · Alie sciencie possunt ignorari sine erubescencia sicut racio pingendi · psallendi siue cantandi quas vir bon9 potest sine animi vitupacōne cōtempnere sed nescire bn̄ viuere nūꝙ audebis dicere sine pudore · Idē eque homīes spectare debem9 vt equos quos mercamur · neqꝫ eni̅ in equis emendis phaleras cōsideram9 & balthei pollimina inspicim9 sed equū ipm̄ nudum & solum · vt sit ad speciē honestus · ad cursum velox · ad vecturā validus Sic ergo & in homībꝫ cōtemplandis noli aliena estimare sed ipm̄ homīem penit9 considera Aliena voco que parētes peperūt & q̄ fortuna largita est vt ꝓsapia inuidiosas diuicias Generosus est · parentes laudas Diues est · nō crede fortune Juuenis ē abibit ī senectutē Formosus est · expecta paulisper & nō erit · at si bonis artibꝫ doctus & optime erudit9 & quātū licet homini sapies tunc ipm̄ hominē lauda · hoc eni̅ nec a patre hereditariū ē · nec a casu pendulū · nec a corpe caducū · nec ab etate mutabile · hec omīa mēs socratis habuit & ideo cetera habere cōtēpsit Scripsit insup apulei9 librū oratoriū cōtra emilianū vbi inter cetera pauptatē cōmēdans · ait · Nō ē erubescenda exꝓbracō pauptatis · Est enim pauptas phīs acceptum crimen · & vltimo ꝓfitendum · Est eni̅ pauptas phīe vernacula · ē frugi sobria · pua potens · emula laudis aduersum diuicias possessa · habitu secura cultu simplex cōsilio bn̄ sana Neminē vnꝙ supbia inflauit Neminē

potencia depravavit · Neminem tyrannide effrenavit
Delicias ventris & ignium nec vult vllas neqꝫ potest
Quippe hec & alia flagicia diviciarum alūpni habere solēt
& maxime queqꝫ secula si ex omni memoria hoīm pcē-
semus · nullū ī hys paupē invenies · Pauptas apud
secula omniū civitatū conditrix · oīm arciū reparatrix
oīm peccatorum inops · omnis glorie munifica · cunctis
laudibꝫ apud omnes nacōnes pfuncta · Eadem est enī
pauptas in aristide iusta · in fauone benigna · in epi-
menide strēnua · in socrate sapiēs · in homero · disserta
Eadē pauptas eciā populo romano imperiū a pmor-
dio fundavit · qua ꝓpter vsqꝫ in hodiernū diē simplo
catino fictili dys īmortalibꝫ sacrificia offerre dinoscitur

De Plotino phō · Cap̄ · lix ·

Plotinus phus · platonis discipulus & por-
phiry pceptor athenis claruit · De hoc ait
mercuri⁹ sic Plotin⁹ singularis phus quas
phie nō attigit ptes dū eius doctrina vite
sequeretur insignia cū illud qd̄ docebat non alieno sed
ꝓpo virtutis ostenderet exemplo · fuit namqꝫ vir ille
ad omnia virtutis ornamēta cōpositus oīmqꝫ divinarum
disposicōnū studio firmatus · iustus · fortis · pvidus
tempat⁹ Et qui prudencie racōne se separe posse cre-
deret fortune impet⁹ · itaqꝫ locū quietis sedis elegit vt
ab omni cōuersacōnis humane strepitu sepat⁹ se for-
tune invidia liberaret sole divine institucōnis vacatur⁹
insignibꝫ vt cōtra oīs fortune minas integro se & in-
corrupto presidio uirtutis armaret · & infra insignia
cōtēpsit honores · illos veros honores putans quos illi
contulisset prudēcie magisteriū · Nulla quoqꝫ diviciarum
illū desideria ceperūt sed has putabat divicias veras

esse quibꝰ anim⁹ ornat⁹ posset auctoritatē ꝓp̄e originis inuenire. Macrobius quoqꝫ in libro de sompno scipionis de quibꝫdā dictis plotini ita scribit. Plotinus in libro quē scribit de v̄tutibꝫ dicit quatuor esse quaternaꝝ virtutū genera. primas vocat politicas quaꝝ prudēcia est ad racōnis normā que cogitat & que agit vniuersa dirigere ac nichil p̄t rectū facere velle. humanisqꝫ actibꝫ tamq̄ꝫ diuinis arbitrÿs ꝓuidere Fortitudinis ē aīm supra metū ꝑiculi agere. nichilqꝫ turpe timere aduersa vl̄ ꝓspera fortit̄ tollerare. Tempancie est nichil penitēdū appetere & ī nullo legē moderacōnis excedere sub iugo racōnis cupiditatē domare. Justicie est vnicuiqꝫ seruare quod suū est. huiꝰmodi vir bon⁹ p̄mo sui deinde rei publice rector efficitur. Secunde quas purgatorias vocat homīs sunt qui diuinoꝝ capax est solū q̄ eius animū expediūt. qui decreuit se a corporis ɔtagione purgare & quadā hūanoꝝ fuga solis diuinis miscere. Hee sunt eoꝝ qui reꝝ publicaꝝ actibꝫ se sequestrant Tercie sunt purgati iam defecatiqꝫ animi & ab omni huiꝰmodi aspergimine ꝓcessi pureqꝫ detersi Illic prudencie est. diuina nō solū in eleccōne p̄ferre sed sola hec nosse & quasi nichil aliud intueri. Tempancie ē t̄renas cupiditates nō solū rep̄mere sed penit⁹ obliuisci Fortitudinis est passiones ignorare. nō vindicare. vt irasci nesciat nichilqꝫ cupiat Justicie itaqꝫ ē sup̄na & diuina menti sociare vt seruet cū ea ꝑpetuū fedus imitando. Quarte sunt que in ip̄a mēte diuina cōsistunt q̄ vocāt̄ ÿois aquaꝝ exemplo om̄s p̱ ordinē defluūt. Nam si oīm reꝝ aliaꝝ multo magis uirtutū ÿdeas in mente diuina credēdū est. illic prudēcia est ip̄a mēs diuina Tempancia q̄ in se ꝑpetua intencōne

cõuersa est. Fortitudo que semp eadem est nec aliqñ mutat᷑. Justicia que pħenni lege ac sempitña opis sui cõtinuacõne nõ flectit᷑. Hec genera quatñaꝝ ṽtutũ in passionibꝫ quibꝫ hoĩes metuũt cupiũtq̧ dolentq̧ gaudentq̧ maximã habent sui differenciã. Haꝝ passionũ ꝑme moliũt. scḋe auferũt. tercie obliuiscũt᷑. in quartis nephas est nominari:.

De Hermete pħo. Cap̃. lx.

Ermes egipcius pħus qui & trimegestus siue mercuriꝰ dicit᷑ athenis claruit. platonis discipulus fuit. Hic. c. &. viii. villas construxit instruẽs eas sciẽcÿs omnes ad legem dei inuitauit ad cõfitendũ veritatẽ ad horrendũ mundũ & ad obseruandũ iusticiã quoscũq̧ potuit suis sentencÿs induxit. Hic scripsit librũ de verbo ꝑfecto & librũ aliũ ad eusclepiũ. Augustinus. ii. retraccõnũ inquit hermes ad eusclepium. Omniũ mirabiliũ videt᷑ mirabilius q̄ homo diuinã inuenit naturã eamq̧ efficere ꝓbat. qũo ergo patri nostri multũ errabãt. circa deoꝝ racõnẽ increduli & nõ animaduertẽtes. ad cultũ religionẽq̧ diuinã inuenerũt artẽ qua efficerẽt deos qua inuenta. adiunxerũt ṽtutẽ demonũ nature cõuenientẽ eis. easq̧ miscẽtes. qm̃ aĩas facere non possunt vel poterant. euocantes animas demonũ vel angeloꝝ easq̧ indiderũt imaginibꝫ sanctis. diuinisq̧ misterÿs ꝑ quas ÿdola bñfaciendi & male vires hr̃e potuissent Eius hec ferunt᷑ esse sentencie. Qui adherere voluerit sapiencie elongari debet a malis opibꝫ. Cauete ab eis qui non gubernãt veritatẽ. Diligite magis paupertatẽ cũ bono ope q̃ꝫ diuicias cũ peccato Temparare taciẗnitatem in ꝯsilÿs est summa pħia. Nõ soluas linguã tuã

coram inimico Caue a societate malorum · inuidorum · dissolutorum · lusorum · detrahenciu · irascenciu · ebriorum & ignorranciu · Noli inuidere malo cum bene succedit ei · quia stabile nō est nec erit boni finis · Non egrediatur de ore tuo indignacōnis tpe verbū turpe quia inhonestas est Liberalitas est esse liberalē tempe paupertatis · Paciēcia est pcere cum vindicare possis · Qui honorat sapientes iusticiā diligit & bona opatur · Infelix ī hoc mūdo & in alio qui tacet sensu · sapiencia & doctrina · Melior est liberalis in sciencia q̄ in diuicijs · Magna pietas ē misereri insipiēciū · Multū securus est qui sine culpa est Nō potest pfecti sensus esse qui cōplete castitatis nō ē Mūdus despicit illū quē cōsueuerat honorare · Melius ē rectificari a te ipō q̄ ab alio Omnia peunt nisi bona opa · Omnia possunt pmutari nisi natura Omnia possunt rectificari nisi mali mores Et omnia possunt mutari nisi iudiciū dei · Error sapientis multos inuoluit Decet principē detractores a se remouere & delatores Quando princeps est malefic⁹ tūc melius est ei qui nō noscit eū q̄ qui magnū locū aput eū obtinet · Meli⁹ ē hominē esse sterilē q̄ ineptos habere filios · Nō credas illi qui dicit se scire veritatē & facit eius cōtrariū · Qui elongatur ab ignorātib⁹ elongatur a sordib⁹ Donū malo concessum auget maliciā :·

De Xenocrate ph̄o · Cap̄ · lxi ·

Xenocrates ph̄us maximus · platonis fuit discipulus · Hic vt ait valeri⁹ · tantā auctoritatē sue sapiencie attulerat · vt cū de re aliqua testimoniū coactus a iudice diceret & ad arā accessisset vt iuraret oīa se vere retulisse · prohibitus sic a senatu iurare · Hic loquaci cuidam dixit

audi multū · loquere pauca · os cū vnū & aures duas a natura accepim⁹ · Iniuriā integratā eius esse dicebat infamiā qui fecit · nō qui ptulit · Quodā illi maledicēti surgens discessit & maledicēti ait · vt tu lingue tue sic & ego mea𝈲 auriū domin⁹ sum Itē cū esset cū quib⁹dam detractorib⁹ · vt ait valeri⁹ libro · vii · de sapient dictis · & taceret · q̄rente vno cur solus taceret · quia dixisse me inquit aliqn̄ penituit · tacuisse nūq̄ Hic cū vidisset latronē quēdā ad patibulū duci subrisit dicens q magni fures mīores morte dampnabāt · Alexāder xenocrati legatos direxit cū talētis · l · qui eos ad cenā duxit ī achademiā · & vt erat solitus cū modico apparatu accepit · postera die int̄rogantib⁹ eis cui pecuniam numerari vellet · ait · Nūquid nō ī hesterna cena intellexistis ea me non indigere · quos cum tristes vidisset xxx · vncias accipi iussit · ne aspernari regis liberalitatem videret̄ · De hec narrat valeri⁹ libro · iiii · ca · iii q apud athenas nobile scortū spespondit iuuenib⁹ posse corrūpe ei⁹ tpanciā & nocte veniēs · iuxta eū accubuit nec in aliquo ei⁹ otinenciā labefecit · & deridētib⁹ adolescentib⁹ q aīm ei⁹ illecebris flectere nō potuisset pactūq victorie p̄ciū reposcentib⁹ R̄ndit nō de statua sed de homīe se posuisse pignus · Fuit athenis quidam adolescens polemo noīe · vt ait valeri⁹ libro · vi · ca · de mutacōne mo𝈲 & fortune · tantis illecebris deditus vt ipa infamia gauderet Cūq semel ex cōuiuio post solis ortū surrexisset vino grauis & vngentis optimis delibut⁹ · amictus veste plucida & sertis capite redemito & xenocratis scolas aptas vidisset an̄ quas casu transibat · intrauit vt prudētissima p̄cepta temulencie lasciuÿs derideret Cūq̄ oīs cōsidentes indignarent̄

xenocrates vultu maturo · omissa re de qua disserebat de modestia ac tempancia loqui cepit · cui⁹ grauitatē sermonis polemo audiens · primo detractā de capite coronā piecit · postmodū vero palliū deposuit & conui- ualis oris hylaritatē repssit · ad vltimū totā luxuriā deposuit sicq vni⁹ oracōnis medicina sanatus · ex in- fami pħus euasit : ·

De Demade pħo · Cap̄ · lxii ·

Emas pħus atheniensis alexandri tempe claruit · Hic demas quēdam qui necessaria funerib⁹ venditabat dampnauit cū pbasset cū magnū lucrū optasse quod ↄtingere illi sine multoꝝ morte nō poterat · hoc factū seneca scribēs pbat non eē laudandū · Nō em̄ inquit quicquid repre- hensibile est dāpnandū ē · Hic dū alexander obtinere vellet athenas restitit psuadens atheniēsib⁹ vt nō tra- derēt ciuitatē · tandē alexādro obtinēte adhesit demas alexandro Et atheniēsib⁹ volētib⁹ alexandro diuinos honores exhibere ait · videte ne dum celū custoditis t̄rā amittatis · Hui⁹ demadis dictū illud egregiū fuit Amico mutuā me rogāte pecuniā · ipm̄ & pecuniam pdo

De Anaximene oratore · Cap̄ · lxiii ·

Naximenes orator fuit magister alexandri magni in oratoria arte · qui hystoriā ipius alexandri scripsisse fert̄ · De hoc refert va- lerius · qꝫ cū alexander iratus ad diruēdā lāsatū ciuitatē ferret̄ cū impetu pgressum extra me- nia vbi habuit obuiā anaximenē p̄ceptorē suum sciēsq qꝫ p̄ces ire ei⁹ opponeret · iurauit se nō facturū quic- quid ille petisset · peto inquit vt lamsatū diruas · Et isto modo vrbi salutem obtinuit : ·

De Epicuro. Cap. lxiiii.

Picurus athemensis. quamuis ut ait hieronimus. lras nō didicerit. artem disputandi teste boecio ignorauerit. tñ multa egregia dicta ab eo repiūtur Primo omnē cruciatū doloremq̄ cōtempnit. modicū quidē cōtemptibilē pronucciando. magnū vero nō diuturnū. Itē dicit. sapiēti raro ineundū cōiugia. quia multa incomoda admixta sunt nupcijs & quo diuicie & honores & corporū sanitates & cetera q̄ in differēcia nominamus nec bona nec mala sunt sed velut in mediculio posita. vsu. euētu vel bona vel mala fiunt. ita & vxores scias in bonorum malorumq̄ confinio. Graue aūt ē viro sapiēti venire in dubiū vtrum bonā vel malā ducturus sit. Hieronimus quoq̄ quasdā epicuri sentēcias ita refert. Epicurus voluptatis assertor quod valde mirādū est. omnes libros suos repleuit oleribus & pomis vilibusq̄ cibis dicēs esse vtendū. quia carnes & exquisite epule ingenti cura & sollicitudine misera pparate maiorē penā habeāt in inquirendo q̄ voluptates ī abutendo. Corpa eciā nostra ait tm̄ cibo & potu indigere vbi panis & aqua sufficiūt ad satisfaccōnē nature. ac quicquid supfluerit non ad vite necessitatē spectare sed ad viciū voluptatis. pterea eos qui carnibus vescūtur indigere eciā hijs q̄ nō sunt carniū dicebat & eos qui simplici victu vtūtur carnes nō q̄rere Sapiencie quoq̄ opam dare nos nō posse dicebat si mense habūdanciā cogitemus. q̄ labore nimio & cura indiget Seneca quoq̄ de elegantibus dictis epicuri infra scripta scripsit. Honesta res est leta paupertas. illa vero non ē paupertas si leta nō ē Satis magnū alter alteri theatrū sumus. Nemo non ita exit de vita tamq̄ intrauit. Si

cui sua nō videntˀ amplissima . licet tocius mūdi dn̄s sit miser est . Aliquis vir bon⁹ eligendus est nobis ac semp̱ ante oculos habendus . vt sic tāq̄ illo spectante viuam⁹ & omnia tamq̄ illo vidente faciam⁹ . Si ad naturā vixeris nūq̄ eris paup̱ . si ad oppinionē nūq̄ eris diues Exiguū natura desiderat . oppinio inmēsum Multis parare diuicias nō finis miseriarum fuit sed mutacio . Ante circūspiciēdū est cū quib⁹ edas & bibas q̄ quid edas & bibas Nam sine amico visceracō leonis ac lupi uita ē . Si uis diuitē facere . nō pecunie adiciēdū sed cupiditati detrahendū est . Sic fac omnia tamq̄ spectet epicur⁹ . Diuicie sunt ad legem nature Cōposita pauptas inicium salutis ē Noticia peccati ē meditari mortē . Corrigi nō vult qui peccare se nescit . Jra inmoderata insaniā gignit Nō comessacōnes . nō potaciones . non copule feminarum . nec copia pisciū & aliorum huius⁹modi q̄ splendido vsui parāťˀ Cōuiuio moderate vtunťˀ qui non immoderate eū querūt . Multe enī ex deliciarum epulis molestie generanťˀ . Hec & multa alia laudabilia dixit epicur⁹ . Errauit aūt in multis plus q̄ om̄s ph̄i Nam putauit deū res humanas nō curare sed ociosum esse . nichilq̄ agere . Dixitq̄ voluptatem summū bonū & aīas cū corp̱ib⁹ interire . Claruit autē epicurus temp̱e ciri regis p̱sarum : .

De Polistrato & ypoclide ph̄is Cap̄ lxv

Olistrat⁹ & ypoclides ph̄i epicuri discipuli eodem die nati eiusdemq̄ ph̄i discipuli & eodem die mortui sunt : .

De calistene ph̄o . Cap̄ . lxvi .

Alistenes ph̄us . aristotilis discipulus fuit Hunc . vt diciťˀ in hystoria alexandri . ad

alexandrũ misit idem aristotiles vt cum eo tanq̄ consi-
liari⁹ degeret · monuitq̄ eũ vt cũ eo taliter loqueret᷑
vt apud regias aures vł silēcio tucior vł sermone esset
accepcior · Fuit autem ab alexandro gratant᷑ acceptus
Quadã igit᷑ die in solempni cõuiuio inter amicos alex-
andri ebrios · mencõne orta rez gestaz a philippo p̄e
ci⁹ · cepit se alexander patri p̄ferre & rez suaz mag-
nitudinē vsq̄ ad celũ extollere · assenciēte maiore con-
uiuaz pte Clit⁹ aũt fiducia amicicie regie cui⁹ palmã
tenebat senex & sapiens philippi memoriã tuebat᷑ · ob
quod iratus rex telo a satellite rapto eundē in cõuiuio
trucidauit · qua cede facta insultãs mortuo · patroci-
niũ philippi laudēq̄ obiectabat · postea vero intellecto
facinore se occidere voluit · flens igit᷑ amplexabat᷑ ca-
dauer & vulnera cõtrectabat & confitebat᷑ demenciã
int᷑fecisset se nisi int᷑uenissent amici Recordabat᷑ eni q̄
nutrix sua soror fuisset cliti & q̄ p̄ter illum alios eciam
amicos interfecerat sc; amicã · nouercã · consobrinũ &
fratres suos & plures macedonie principes · ob hoc
igit᷑ vt ait iustin⁹ libro · xii · alexander dieb⁹ · iiii · nõ
comedit donec vniuersi exercitus sui p̄cib⁹ exorat⁹ est
Sup oĩs valuerunt calistenis familiaris sui p̄suasio-
nes & p̄ces qui ab ip̄o rege ad pdenda memorie acta
tunc ip̄i fuit deputatus Reuocato igit᷑ in bello animo
carasmos & daos sue subdidit dicioni · tũc nõ salutari
tm̃ sed & adorari se iubet quod a plurimis cõsiliariys
dissuadebat᷑ · Nam & quidã maxim⁹ natu ex suis ita
dixit ei · Si dy̆ habitũ corpis tui auiditati animi tui
parem esse voluissent orbis te nõ caperet · altera manu
orientem contingente altera occidetē · Quid tu ignoras
arbores magnas diu crescere · & vna hora extirpari

Stultus est qui fructus eaꝝ spectat altitudinē non metuit · vide ne dū ad acumen venire cōtendis in ipīs rāmis quos cōp̄hender is decidas Leo qn̄q͛ minimaꝝ aiūū pabulū fuit · Nichil tam firmū est cui piculū nō sit ab inualido · Deniq͛ si deus es tribuere mortalibꝯ bn̄ficia debes · nō sua eis eripe · si aūt homo es qd̄ es semp te esse cogita · stultū est eoꝝ meminisse ꝓpt̄ que tui obliuiscaris Int̄ reliquos vero alexandrū sup hac demencia arguentes ne · s· adorari se pmitteret acer= rime extitit calistenes phūs qui & adorare recusauit ob quod iratus alexander insidiaꝝ sibi parataꝝ finxit eū ɔsciū · trūcatisq͛ crudelit̄ omībꝯ mēbris eiꝰ · abscisis auribꝯ · naso & labys deforme ac miserendū spectacu= lum reddidit · Insup in cauea cū cane eū claudi iussit & ad metum ceteroꝝ circūferri · quo facto lisimacꝰ ca= listenis auditor · p̄cepta virtutis ab eo recipe solitus misertus tanti viri nō culpe sed libertatis penas susti= nētis venenū ei ī remediū calamitatū dedit · q̊ audito alexander lisimacū obici leoni iussit sed cū ad cōspectū eius cōcitatus leo impetū fecisset manū adminiculo in= volutam leoni obiecit seq͛ ab illo defendit · qd̄ videns alexander admiratus est & admiracō in satisfaccionem cessit carioremq͛ eū ꝓpt̄ cōstanciā tante v̂tutis habuit lisimacus vero animo magno regis veluti parentis cō= tumeliam tulit : ·

De Anaxarco pho · Cap̄ · lxvii ·

Naxarcus phūs tempore alexandri magni claruit · Hic videns alexandrū mitentē re= giones orientales occupare velle & ad in= sulas occeani exploratores dirigere explo= rari qualiter insulis & ignoto mari bella agere posset &

q̄ interminabile opus aggrederet̃ · dixit ei frustra cũ tãta assummere ad quoꝝ finẽ ꝑuenire nõ posset · cũ ex doctrina democrati p̃ceptoris sui mũdos innumerabi-les esse ↄstaret Cui alexander · Heu me miserũ q̄ nec vno quidẽ potitus sum · Hic anaxarcus a vicocremite tyrãno cyproꝝ morte dampnatus ẽ · & cũ tamq̃ typ-sana pilo tunderet̃ aiebat ministro carnifici Tunde anaxarci follem anaxarcũ non tundis · Cum aũt vice alia torqueret̃ vt narrat valerius libro · iii · ca · de pa-ciẽcia · nec vlla vi inbiberi posset quin tyrãnũ amaris-simoꝝ dictoꝝ ↄuicys ip̃e torq̃ret ãputacõm lingue mi-nãti ait Nõ eñ erit effemĩate adolescẽs hec ps corpis mei tue dicionis · ꝓtinusq̧ dentibꝫ abscisam & mandu-catam linguam in os eius expuit : ·

De Theofrasto ph̃o · Cap̃ · lxviii ·

Heofrastus ph̃us aristotilis discipulus & successor fuit · Cũ eñ vt ait agellius ĩ libro acticaꝝ noccium aristotiles ↄfectus senio esset a discipulis exoratus ẽ vt ip̃e eligeret loco sui eius magistery successorẽ quẽ seq̃rent̃ · Erant eñ in eius studio duo p̃cipui theofrastus ex lesbio & menedomi⁹ ex rodo · aristotiles aũt iussit afferi sibi vinũ lesbiũ & rodium & vtrũq̧ satis cõmendauit sed lesbiũ magis · vnde nemini dubiũ fuit quin lepide simĺ & verecũde successorẽ sibi illa voce nõ vinũ elegisset sed theofrastũ Jtaq̧ aristotile defuncto omĩs athadenia ad theofrastũ cõuolauit · Hui⁹ theofrasti has legimus esse sentẽcias · Expedit tam ꝓbatos amicos amare q̃ amatos ꝓbare Amicicias immortales eẽ oportet Quãti est sine anima corpus tanti est sine amicis homo · Cũ amicis oraciones breues amicicias longas esse oportet

Jta amicus esto vt inimic⁹ ēē non timeas · Fortunato
amico vocatus infortunato inuocatus p̄sto sis Amicū
blandū caue cui⁹ verbū semꝑ est dulce · Bon⁹ amic⁹
graui⁹ irascit̄ · Amicum ledere nec ioco quidē oportet
Amico exhibere ea te decet q̄ tibi exhiberi velis Amici
fides coagulum est amicicie Pro amico occidi expedit
magis ꝗ̄ cū inimico viuere Ex inimico vindictā si te
inimicū senserit ꝑdidisti · graui⁹ em̄ aduersariū secu-
ritate decipies · Nocere nescit qui se nocere ꝑdiderit
Amanciū ceca sunt iudicia · Scripsit theofrastus librū
de amicicia in quo amiciciā omni caritati p̄fert sed rarā
ī reb⁹ humanis esse cōtestat̄ Hic accusasse naturā dicit̄
ꝙ ceruis & cornicib⁹ vitam diutinā quoꝝ nil interesset
hominib⁹ vero quoꝝ maxime interfuisset tam exiguam
dedisset vitam · quoꝝ si etas posset esse longior omnib⁹
ꝑfectis artib⁹ eoꝝ vita erudiret̄ · querebat̄ ergo tūc
se cū illa videret posse extingui · Scripsit em̄ aurelio
theofrastus librū de diuicijs · Item scripsit librū de
nupcijs · vt ait hieronim⁹ cōtra iouinianū · ī quo q̄rit
an vir sapiens ducat vxorem & cū diffinisset · si pulcra
esset · si bene morigerata · si honestis parentib⁹ nata · si
ip̄a sana ac diues sit sapienti aliq̄n inire matrimoniū
statim intulit · Hec aūt raro in nupcijs vniuersa con-
cordant · Nō est igit̄ vxor ducenda sapienti · p̄mū em̄
impediūt̄ studia ph̄ie · nec potest quisꝗ̄ libris & vxori
pariter inseruire · Multa sunt q̄ matronaꝝ vsib⁹ sunt
necessaria · p̄ciose vestes · aurū · gēme · sumpt⁹ · ancil-
le · suppellectilia varia · lectice & exedra deaurata · de-
inde ꝑ totas noctes garrulas questiones Illa ornacior
ꝓcedit in publicū · hec honorat̄ ab omnib⁹ · ego in cō
uentu feminaꝝ misera despicior Cur aspiciebas vicinā

quid cū ancilla loquebaris. De foro veniens quid attulisti. nō amicū habere possumus. nō sodalem. alteri⁹ amorē suū odiū suspicatᷣ Si doctissim⁹ pceptor ī quālibet vrbiū fertᷣ. nec vxorē relinquere nec cū sarcina ire possum⁹. Paupem alere difficile est. diuitem ferre tormētū Adde q nulla ē vxoris eleccio sed qualiscūq venerit est habēda. Si iracunda. si fatua. si deformis si superba. si fetida. quodcūq vicium est post nupcias discim⁹. Equus. asinus. bos & canis & vilissima mācipia pius pbantᷣ & sic emūtᷣ. sola vxor nō ostēditᷣ ne ante displiceat q ducatᷣ. Si totā domū ei cōmiseris regendā seruitus illi ē. Si aliquid tuo reseruaueris arbitrio fidē sibi adhiberi nō putabit & in odiū vertitᷣ & iurgia cōcitat & nisi conciliatus fueris parat venena Aurifices & institores gēmaꝝ sericeaꝝq vestiū si introduxeris piculū pudicicie ē. si phibueris suspicōnis iniuria. Verū quid pdest diligens custodia cū vxor impudica seruari nō possit. pudica nō debeat. Infida enī custos castitatis est necessitas. Illa vere pudica ē dicenda cui licuit peccare si voluit. Pulcra facile adamatᷣ. feda facile cōcupiscit. Difficile ē custodire qđ plures amant. molestū est possidere quod habere vel amare dedignatᷣ. Minore tñ miseria deformis habetᷣ q formosa seruetᷣ. Nichil enī tutum est in quo tocius populi vota suspirant. Qz si pptᷣ dispensacionē dom⁹ & languoris solacia & fugā sollicitudinis ducātᷣ vxores multo melius seruus fidelis dispēsabit auctoritati domini sui obediens & eius dispensacioni obtemperās q vxor q in eo existimat dominari. si contra viri fecerit voluntatē. i. qđ placet & nō qđ iubetᷣ. Assistere eciā melius possunt amici & vernule egrotanti bñficÿs obli-

gati q̃ꝑ illa q̃ p lacrimas ſemp virũ meſtificat & here=
ditatis ſpe ſollicitudinẽ iactans · languentis animũ de=
ſperacõne cõturbat · qꝯ ſi ip̃a langwerit egrotandũ ẽ &
nũq̃ꝑ ab eius lectulo recedendũ · ac ſi bona fuerit vxor
& ſuauis · que tñ rara aut nulla eſt · cum parturiente
oportet gemi & cum periclitante torqueri Sapiẽs aũt
nũq̃ꝑ ſolus eſſe poteſt · habet eñ ſecũ oñs qui ſunt vel
fuerunt boni & animũ liberũ quocũq̧ vult transfert &
qd̓ corpe non poteſt cogitacõne conplectit̃ · & ſi hoĩm
copia defuerit cũ deo loquit̃ Nũq̃ꝑ min⁹ ſolus ẽ q̃ꝑ cũ
ſolus fuerit Porro liberoꝝ cauſa vxorem ducere vl̓ vt
nomen noſtrũ nõ pereat vl̓ vt habeam⁹ p̃ſidia ſenec=
tutis & ne incertis vtamur heredibꝫ ſtolidiſſimũ eſt
Quid eñ ad nos recedẽtes a mũdo ptinet ſi nomĩe nr̄o
alius nõ vocet̃ · cũ & filius nõ ſtatim patris vocabulũ
referat & innumerabiles ſint qui eodẽ nomine appellẽt̃
Et que ſenectutis auxilia nutrire domi illũ qui prior te
forte moriat̃ · aut prauiſſimis moribꝫ ſit · aut certe cũ
ad maturã etatem pueneris tarde ei videaris mori He=
redes autẽ meliores & cerciores ſunt amici & ꝓpinqui
quos iudicio eligas q̃ꝑ quos velis nolis · habere coga=
ris licet certa ſit hereditas Dũ adhuc viuis bñ vtere
ſubſtancia tua quã tuo labore queſiſti & nõ in incertos
vſus relinq̃re · Huiꝰ eciã theofraſti hec ſentencia fuit
Pocius eſt doctũ eſſe q̃ꝑ peccunie confidentẽ · doctus
eñ ex omibꝫ nec in alienis pegrinus eſt · nec amiſſis
familiaribꝫ & neceſſarẏs inops eſt amicoꝝ · in omni
ciuitate ciuis ẽ · difficileſq̧ fortune ſine timore poteſt
deſpicere caſus · ac qui nõ doctrinaꝝ ſed felicitatis p̃=
ſidẏs putat ſe eſſe vallatũ · labilis ĩ itineribꝫ ambulãs
nõ ſtabili ſed infirma confligit̃ vita : ·

De Dyodoro dyaletico Cap̄ · lxix ·

yodorus dyaleticus illustris & socratic⁹ in grecia claruit · Hic · vt scribit hieronimus libro · i · cōtra iouinianū · habuit · v · filias dyaleticas īsignes · quaꝝ vna phylo noīe carneidis magistri sui pulcerrimā scripsit hystoriā : ·

De Polemone phō Cap̄ · lxx ·

Olemo phus · auditor & successor xenoctis cū esset prius illecebris deditus · casu xe: nocratis scolas ingrediens habitū animūq; mutauit audita illius doctrina mirabili hoc seriosius habet̄ supra vbi de xenocrate phō actum est Claruit aūt tempe onye pontificis iudeoꝝ : ·

De Antipatre · Cap̄ · lxxi ·

Ntipater sydonius omni āno die quo nat⁹ fuerat febricitabat Tandē ad vltimā etatē ꝑueniēs die natalis sui illa febre extinct⁹ ē

De Arcephilade phō · Cap̄ · lxxii ·

Rcephilas phus a quo incepit secta atha: demicoꝝ nouoꝝ habuit amicū paupem & egrotū sed vtrūq; vt assolet p̄ verecundia dissimulantē qd̄ cū archephilas cōperisset iudicauit sine ɔfusione secreci⁹ succurrēdū & acceptū peccunie sacculū clam illi⁹ puluinari subiecit illo penit⁹ ignorante · vt homo vtilit̄ verecundus qd̄ desiderabat inueniret pocius q̄ꝫ accipet Hic cū aduersus rēpublicā lacedemonioꝝ ortā sedicōnē de nocte ɔperysset · leges ligurci cōtinuo abrogauit que de dampnatis suppliciū summere vetabāt · Conp̄hensis aūt & interfectis sontib; e uestigio easdē restituit simul vtrūq; ꝓuidens ne sa: lutaris animaduersio vl̄ iniusta esset vl̄ iure impediret̄

Claruit eciam tempe onye pontificis iudeorum :.

De Herasistrato pho . Cap . lxxiii .

Erasistratus medicus floruit tempore onye pontificis iudeorum . Hic vt legit pulsu cog- nouit amantē Refert eñ valeri9 q cū an- thioch9 seleuci fili9 nouerce infinito amore corrupt9 esset ab herasistrato medico sanat9 ē qui pul- sum eius modo vegeciorem modo languidiorē senciēs scd̄m accessum & recessum nouerce illud patri indica- uit qui carissimā coniugem filio cedere non dubitauit vt sanaret :.

De Archimenide pho . Cap . lxxiiii .

Rchimenides phus siracusan9 claruit tpe marcelli reguli 9sulis romanorum Hic libellū reliquit de quadratura circuli . de qua dicit aristotiles ī p̄dicamēto relacōis q scibilis quidē est sed tñ non scit . Hic ppt nimiā studiositatē vita donat9 est & vita spoliat9 ē . Cū eñ marcellus syracusam cepisset sed ppt machinacōnē archimenidis victoriā suā multū ac diu inhibitā audiuisset eximia hominis prudencia delectatus vt vite illius parceret edixerat . phus tunc in domo ppa aīo & oculis ī terrā defixis formas describēs ī puluere . militi qui p̄dandi gracia domū ei9 irrupat stricto gladio sup caput ei9 quis nā esset . interroganti ipe ppt nimiā cupiditatem inuestigādi qd̄ reqrebat nomē suū indicare nō potuit sed ptracto manib9 puluere . noli inquit istum distur- bare circulū . ac pinde q̄si negligens imperij victoris gladio obtruncatus sanguine suo artis sue liniamenta confudit . hoc narrat valerius libro . viii . c . de studio & industria :.

De Ptolomeo phō · Cap̄ · lxxv ·

Tolomeus phus philadelphus · rex egipti studiosus & librorum cupidus demetriū bibliotece sue p̄fecit · Cūq̄ quodā tpe q̄siisset ab eo de numero librorum · viginti milia adesse respōdit · sed paulo post vsq̄ ad quinq̄ginta milia posse puenire putabat Nūcciatū aūt est sibi apud iudeos esse legem ore ipsius dei editam & digito ei⁹ scriptā p qua summope laborandū esse dicebat vt in grecū cōuersum eloquiū in archimis regalib⁹ haberet̄ Hec eñi erat lex dei viuentis & ad ostendendā eius sanctitatē addidit q͛ non nisi a dei viuentis cultorib⁹ transferri potuisset Nam & theopontus cum hystorijs quas scribebat eas voluisset inserere versus est in amenciā p dies · xxx · Theotect⁹ q̄ꝗ ꝓpt̄ eandē causā fact⁹ ē cec⁹ & penitētes sanati sunt · Et suggessit regi vt scriberet pontifici iudeorum vt iudeos hebraice lingue & grece peritos ad eū dirigeret cū lege dei qui ad eā transferendā sufficerēt qđ vt impetraret munera cū epistolis mittenda cēsuit Aderat aūt ibi aristenes · longo tempe iudeorum calamitati cōpaciens · oportunitate liberandi eos inuenta ait Quomodo qđ postulas obtinebis · tot iudeis in regno tuo seruientib⁹ · soluere igit̄ eos gracius erit pontifici iudeorum · nec ob hoc qđ dico me iudeorum affinē existiēs sed quia scio tua interesse si factorē oīm deū honoraueris Liberauit ergo rex de iudeis · c · xx · milia dans dominis eorum p capite · xx · dragmas argenti · cum dixisset rex hoc magnū est · dixerūt magnū est sed non regi munifico · Tunc scripsit rex eleazaro in hunc modum Gentem tuā q̄ iuxta nos erat libertati donaui arbitrās hoc deo eē iocūdū · q̄rum quosdā assignaui milicie · alios

in palacio meo ꝯstitui · leges q̄ꝫ vestras ī bibliotheca mea decreui reponere · bene ergo facies mittēdo nobis uiros seniores qui valeant interp̄tacōnē earꝝ nobis relinq̄re Transmisi modo argenti · c · talenta ꝓ immolacōibꝰ faciendis & · l · talenta auri ad caracteres & libatoria facienda · gēmas q̄ꝫ sine numero transmisi ad opacōnē artificiū · tu manda nobis q̄ ex hys fieri volueris quod gracius amplectemur Tunc eleazarus mittens quod postulabat · regi ita rescripsit · Ad interp̄tandū legem quam postulas misi viros seniores de vnaquaqꝫ tribu vi · legē ferentes · tue aūt pietatis ac iusticie erit ad nos eā caute remittere · Hy sunt · lxx · interp̄tes qui licet · lxxii · fuerūt · more sacre scripture · lxx · dicunt̄ q̄ modicū numerū si sup aliquā summā excreuerit sepe subticet Qui cū venissent ad regē benigne ab eo collecti sunt & manētes · xii · diebꝰ cū rege sciscitatus ē ab eis q̄ in corde suo disposuerat & p̄cipue de duobꝰ scꝫ de dei cognicōne & regni gubernacōne Cūqꝫ instruxissent eū de regni administracōne tūc plenius disputauerūt de vno deo colendo & q꞉ nulla creatura deus esset · Jnde ē q꞉ vbicūqꝫ occurrerit eis de trinitate vel sub silencio transierūt vel enigmatice transtulerūt ne tres deos co-lendos tradidisse viderēt̄ · Similit̄ & de incarnacōne verbi mencōnē facientes vt in ysaia · qui cum dixisset puer natus est nobis & addidisset sex eius nomina ꝓ illis sex nominibꝰ transtulerūt magni ꝯsily angelꝰ · ne viderēt̄ tradidisse homīem deū factū · Tūc ostenderūt regi rotulū quē attulerāt nec sufficiebat admirari car-tarꝫ tenuitatē & cōpaginacōnē que oculis ꝯp̄hendi nō posset q̄ꝓq̄ꝓ lr̄e auree in candore cartarꝫ adeo legibiles apparerent · Jntroducti aūt sunt in domū regis secus

mare secretam q̄ ad negociorꝫ deliberacōnē erat & date sunt eis celle singule & quicquid visum ē eis oportunū ad interp̄tandū Et seruantes singulis diebꝫ ritū pur-gacionū & oracionū suarꝫ scđm legē & lauabant se ad mare · preterea interp̄tabant̄ ad horam nonā · Deinde transibant ad cibū & ad requiē & ꝯsummauerūt opus ī lxxii · diebꝫ · Augustin⁹ dicit ꝙ miraculose factū sit ꝙ sine differencia vna & eadem edicio inuenta sit & in tot diebꝫ interp̄tati sunt legem psalmos & ꝓphetas Hieronim⁹ tn̄ videt̄ velle ꝙ interp̄tatores sex dierꝫ ī sabbato conferebāt ex omībꝫ ꝯflantes vnā · Completo aūt ope demetrius cōuocauit oēs iudeos qui erant in alexandria & de ꝓuincia pericōres & lecta est coram omnibꝫ corꝫ translacō & approbata · p̄terea delata ē ad regem & corā eo replicata · Cūqꝫ interp̄tes peterent a rege dari auctoritatē vt inmobilis pseueraret hoc se facturū laudauit si demū ita caste colligerēt eā vt qđ semel iudicatū foret nō cogeret̄ irritari Et remisit eos honoratos muneribꝫ Eleazaro quoqꝫ trāsmisit munera Jntemplū vero viuētis dei p̄ter vasa misit mēsā aureā gēmis inappreciabilibꝫ insignitā · cui⁹ spissitudo cum esset dimidiý cubiti tamē materia opus supabat · Hic ptolome⁹ canones astrorꝫ ꝯposuit & libros multos cō-scripsit · Hic eciā ī quadriuialibꝫ valde peritus fuit ac doctissimus · Hic fecit descripcōnē orbis terre & nu-merū stadiorꝫ terre & circulos terre mira subtilitate & ingenio inuenit Eo tempe carthaginēses nauali p̄lio romanos vicerūt · metello cōsule fugato · & marcū re-gulū cū quingētis romanis nobilioribꝫ ceperunt & ex eis · xxx · milia occiderūt · Tandē carthaginēses re-gulū romā miserūt vt de pace & ꝯmutacōne captiuorꝫ

tractaret int̃ eos & romanos · qui romã veniẽs psuasit senatui ne pacem facerent nec pter se vel paucos ro= manos captos tot captiuoꝝ milia carthagineñsiũ red= derẽt · Cũ romani pinqui & amici eũ retinere vellent ne in captiuitatẽ rediret · ait se nõ esse romanũ ex ea die qua in potestate affricoꝝ & carthagineñsiũ venisset Vnde & vxorem que eum amplexari voluit remouit Reuersus igit̃ in affricã angusto ligno cũ acutissimis clauis ẽ affixus vbi stare cogebat̃ nec in aliquã ptẽ sine atrocissimis penis se potuit inclinare & sic crudelit̃ pempt⁹ ẽ · Maluit eñ ad exquisita supplicia pficisci q̃ꝫ fide data hostem fallere & iusiurandũ violare · Eo tpe puer rome de ancilla duplex natus est habẽs quatuor manus · q̃tuor pedes · q̃tuor oculos & tottidem aures Naturam virilem habuit duplicem · Eo tempe prim⁹ nũmus argenteus in vrbe figuratus est :·

De Menandro poeta · Cap̃ · lxxvi ·

Menander poeta comic⁹ tpe ptolomei cui⁹ socer fuit claruit · Hui⁹ iuxta hieronimũ est illud verbũ quod introducit paulus in epistola ad corinthios · Corrumpũt bonos mores colloquia mala · Et vt ait agelli⁹ · iste menan= der a phylemone neq̃q̃ꝫ pari scriptore in certaminibꝫ comediaꝝ sepius vincebat̃ · Quem cũ forte habuisset obuiũ · q̃so inquit phylemon cũ bona venia dic michi Cum me vincis non erubescis · Hic fuit augur & cũ ad auguriandũ montẽ ascendisset vt scribit̃ · vi · epidi · vidit aquilam contra se alas mouentem vnde intellex= it se moriturum · qui domum rediens contristabat̃ & febricitare incepit · Mortuus est antẽ temporibꝫ onye pontificis iudeoꝝ :·

De Phylemone poeta · Cap̄ · lxxvii ·

Hylemon poeta ī certamībꝫ comediaꝝ sepe victor menandri fuit q̄uis esset menander pcior · Hic vt ait valeri⁹ sepe immoderati risus vi rapiebat̄ · Cum aūt semel paratas ficus in cōspectu positas · asello ꝯsummente · pueꝝ vt illū abigeret inclamauit · qui cū iam comestis omnibꝫ supuenisset · qūo īquit tam tardus fuisti ī hūc numeꝝ asello ac ptin⁹ vrbanitatē dicti crebro anhelitu cachinoꝝ ꝓsecutus senile guttur salebris spiritus angustia p̄grauauit · Claruit vero tpe onye pōtificis iudeoꝝ : ·

De Zenone pho · Cap̄ · lxxviii ·

Enon phus stoycus floruit tpe ptolomei Hui⁹ est illa sentencia · Sapientis est nō posse turbari vt racio eius cedat prauis affectibꝫ · Hac eciā racōne vsus ē vt ait seneca · Nullū malū gloriosum est · mors aūt gloriosa est mors ergo mala nō est · Vnde & ipe zenon man⁹ sibi intulit vt post mortē felicius viueret : ·

De Zenone alio · Cap̄ · lxxix ·

Vit similit̄ alius phus Zeno nomine · de quo scribit valeri⁹ · q̄ cū a tyrāno de cui⁹ nece tractauit torq̄ret̄ dixit se socios indicare velle sed expediret vt eū secreto audiret · laxatoq; eculeo aurem tyrāni morsu corripuit nec ante dimisit q̄ & ipe vita & ille parte corpis priuaret̄

De Egesia pho · Cap̄ · lxxx ·

Gesias phus egypcius qui claruit tempe ptolomei · vt ait valeri⁹ · sic lucide & pulcre mala vite huius representabat vt coꝝ miseranda ymagine · audienciū pectoribꝫ

inserta multis voluntarie mortis appetende cupiditatē generaret. Ideoq̧ a rege ptolomeo vlterius differere ꝓhibitus est:.

De Eunio poeta. Cap̄. lxxxi.

Vnius quintus poeta tarenti claruit qui a cathone q̄store romā translatus est & habitauit in monte auentino. parco admodū cibo cōtent⁹ Claruit aūt tp̄ibꝫ machabeoꝝ

De Patubio tragediaꝝ scriptore. Cap̄. lxxxii.

Atubius brundisinus tragediaꝝ scriptor nepos euny poete ex filia claruit p̄mo rome inde postmodum tharentum regressus est & nonagenarius obyt:.

De Stacio poeta. Cap̄. lxxxiii.

Tacius cecili⁹ poeta socius & cōtempane⁹ euny poete. nacōne gall⁹. mediolani obyt Hui⁹ hec ē sentēcia vt ait agellius Inimici pessimi sunt fronte hilari & corde tristi Hic duos filios habuit poetas & metricos achineidē & thebaidē. Claruit rome:.

De Valerio poeta. Cap̄. lxxxiiii.

Alerius cattull⁹ poeta veronēsis claruit machabeoꝝ tp̄ibꝫ & rome obyt. xxx. etatis ānū habēs

De Plocio. Cap̄. lxxxv.

Locius gallus qui claruit machabeoꝝ temporibꝫ primus rome latinam rethoricam docuit:.

De Pauecio p̄ho. Cap̄. lxxxvi.

Auecius p̄hus claruit rome tp̄ibꝫ scipionis cuius & p̄ceptor fuit. Hui⁹ hec ē sentēcia Vitam hoīm qui etatem ī medio reꝝ agūt ac sibi suisq̧ vsibꝫ volūt ad cauēda pericula

ex ĩprouisu assidua & ꝑpe quottidiana oportet esse aĩo pmpto semp & intẽto vt athletarꝝ qui pancracỹ vocãt Nam sicut illi ad vitandos ictus cauti & ad faciendos sunt parati · ita anim⁹ & mens viri prudẽtis aduersus vim & petulanciã iniuriarꝝ omniũ · loco atq; tpe ꝑspi- ciens debet esse erecta · ardua · septa · nũq̃ coniuens nusq̃ aciem flectẽs · ꝯsilia cogitacõnesq; contra fortune verbera atq; insidias inimicorꝝ quasi brachia & manus ꝑtendens · ne quã in re aduersa & repentina incursio imparatis improtectisq; nobis oriat̃ : ·

De Tito liuio · Cap̃ · lxxxvii ·

Titus liuius hystoriographus & tragediarꝝ scriptor illustris · rome claruit ante iulium cesarem · ix · ãnis · Fuit nacõne pauani⁹ id ẽ paduan⁹ vbi mortu⁹ ẽ ãno · iiii · imperỹ tyberỹ cesaris · Vixit aũt ãnis circit̃ · lxxx · sicut ha- bet̃ ĩ cronicis hieronimi & eusebỹ cesariẽsis · Scripsit egregie de bellis romanorꝝ cũ hanibale in libris centũ

De Possidonio stoyco Cap̃ · lxxxviii ·

Possidonius stoycus discipul⁹ panecỹ claruit tempe scipionis · Fuit astrologus magnus vt ait augustin⁹ libro · v · de ciuitate dei · c · v ·

De Cratone phõo · Cap̃ · lxxxix ·

Craton phũs stoyc⁹ · nacõne egipci⁹ pa- necỹ discipulus fuit · Hui⁹ habent̃ multa egregia dicta de quibꝫ hic pauca excerpta sunt Desines timere si sperare desieris Que- ris quid ꝑfecerim · rñdeo Amic⁹ michi esse cepi · Si vis amari · ama Quesitũ fuit a cratone an bñficiũ dare seru⁹ dño possit · rñdit quedã sunt bñficia · q̃dã officia & q̃dã ministeria Bñficiũ ẽ qd̃ alien⁹ dat · alien⁹ aũt

est qui potuit sine rephensione cessare. Officiu aut e fily & vxoris ceterarumq psonarum quas necessitudo suscitat & opem ferre iubet Ministeriu est serui que codico sua eo loco posuit vt nichil eorum que pstat imputet supiori

De marco oratore. Cap. lxxxx.

Arcus callidius orator claruit tempore pompey

De Dyodoro. Cap. lxxxxi.

yodorus siculus grece hystorie scriptor clarus habet tempore pompei:.

De Curione. Cap. lxxxxii.

Vrio popularis orator claruit rome tpe pompey Hic in affrica p amissi exercitus pudore mori maluit q euadere:.

De Scipione. Cap. lxxxxiii.

Cipio romanorum consul ab euentu victorie africane dictus est affricanus. quia affricam sua pbitate deuicit. Multo tempore paucorum pbi auditor fuit. de quo victoriarum magnarum miri & laudabiles actus legunt in hystorys romanorum. Sed quia plus & pbi auditor fuit quedam prudentissima eius dicta & acta comendabilia hic inserenda sunt. Hic optimis moribus adeo ornatus extitit vt pius in patrem. liberalis in sorores. bonus in suos & iustus in omnes fuisse legat. Narrat ecia de eo valerius maximus libro. iii. c. vi. q post victoria i hyspania habitam vbi a romanis pcul extitit. dum esset anorum. xxiiii. pnceps romani exercitus in affrica mittedi electus fuit vbi carthagine capta & victoria maxima de affricanis obtenta. inter ceteros captiuos in sua potestate redactos quos in carthagine clausos habebat puellam nobile & decoram vidit nobili ciuitatis

illius desponsatã qui accersitis parẽtibꝫ eius & sponso inuiolatã tradidit · aurũ quoqꝫ ꝑ redempcõne puelle allatum summe dotis eius adiecit · qua continencia & magnificẽcia vniuersa gens victa q̃ forte alias cessura nõ fuisset romani imperij populo accessit · Narrat eciam idem valerius libro · iii · ca · vi · ꝙ cũ scipio accusaret̃ de pecunia apud senatũ respondit · Cũ totam affricã potestati vestre subiecerim nichil ex ea qđ meũ dicet̃ pter cognomẽ retuli · fuit eñ dictus scipio affricanus quia affricã deuicit · Idem addidit · Nõ me thesauri affricani nec fratrem meũ asiani auaros reddiderunt Nam vterqꝫ nostrũ magis inuidia q̃ȝ pecunia locuples est · Dum semel rome apud senatũ · vt narrat valeri⁹ libro · vi · ca · iiii · duo contẽderẽt vt aduersus variatũ in hyspaniã mitterẽt̃ quoꝝ vterqꝫ mitti ꝓcurabat · omnĩu ↄsulũ sentencia fuit vt is mitteret̃ ĩ quẽ scipionis sentẽcia declinaret · qui ait Neutrũ ex hijs mitti michi placet · qm̃ alter nichil habet · alteri nichil satis ẽ Eque eñ malã licentis imperij magistrã iudicauit inopiã & auariciã · sicqꝫ neuter missus est · Dicebat scipio nichil esse difficilius q̃ȝ amiciciã vsqꝫ ad extremũ vite diem ꝑmanere · interdũ eñ dimittit̃ cõtencõne luxurie vel alteri⁹ comodi qđ idẽ adipisci vtraqꝫ nõ potest · Pestẽ quoqꝫ nullã esse maiorem in plerisqꝫ amicicijs q̃ȝ glorie cupiditatẽ · ex qua ob certamẽ honoris & glorie inimicicias maximas sepe int̃ amicissimos extitisse videm⁹ Idẽ eciã de se solit⁹ erat dicere Nũq̃ȝ se min⁹ ociosum esse q̃ȝ cũ esset ociosus · nec minus solũ q̃ȝ cũ solus esset Dicebat eciã ꝙ vt milites equos ꝓpt̃ crebras cõtencõnes ꝑlioꝝ ferocitate exultãtes domitoribꝫ tradere solẽt vt hijs facilioribꝫ possent vti · sic homines secũdis rebꝫ

effrenatos sibiq̄ p̄sidētes tamq̄ ī girū racōnis & doc-
trine duci oportet vt pspiciant rer humanar imbecil-
litatē varietatēq fortune. Idem solebat ammirari q in
rebꝫ omnibꝫ homīes diligencōres essent capras & oues
quot quisq habere posset dicere. amicos vero quot ha-
beret nō posset dicere:.

De Tulio. Cap̄. lxxxxiiii.

Tulius cognomēto marcꝰ & cicero int̄ cōsu-
les romanor nobilissimꝰ romanꝰ extitit &
tpe iulij cesaris claruit Hic vxore repudi-
ata rogatꝰ fuit ab yrcio p̄ncipe vt sororē eꝰ
ī vxorē duceret qui nō acquieuit dicēs se nō posse vxo-
ri & phie parit̄ operā dare Scripsit aūt tuliꝰ egregios
libros plurimos sub titulis infra scriptis De officijs
libros. iii. de amicicia li. i. de senectute li. i. de ora-
tore li. iii. de paradoxis li. i. philippicar li. i. rethori
cor li. iiii. tusculanar q̄stionū li. v. oracōnum li. xii
inuectiuar li. vi. de legibꝫ li. vi. de fine boni & mali
li. v. de natura deor li. iii. de diuinacōe libros. v. de
fato li. i. de creacōne mundi li. i. de pticione orōnis
li. i. dyalagor ad ortensiū. li. i. de athedemicis li. i
de republica li. vi. de agricultura li. i. de iusticia &
iure naturali li. i. topicor. i: venenear. i. gestor cō-
tra venē. inuectiuar contra salustiū li. i. inuectiuar
contra katilinam & sunt oracōnes. iiii. de consilijs li
ii. de rebꝫ militaribꝫ li. i. de sinonimis li. i. de gloria
humana li. i. de consolacōne. li. i. de laude cathonis
li. i. de responsis aruspicū. li. i. de pnosticis li. i.
Item scripsit epistolas multas. De dictis tulij hec
pauca moralia ad erudicōnē legenciū hic inserta sunt.
Ex libro de officijs p̄mo Virtꝰ omīs ī accōne cōsistit

a qua tamē sepe fit intmissio · multiqȝ danť ad studia redditus · Scire debemus q̄ in terris gignūť ad vsum hominū creari · homīes aūt hoīm causa fuisse generatos vt ipi inť se · alÿ alÿs pdesse possint In hoc aūt debēt naturā ducē sequi & cōmunes vtilitates ferre in mediū Quare suscipiēda sunt bella · vt post sine iniuria ī pace viuať · Itaqȝ paci q̄ nichil habitura sit insidiaꝝ semp ē ꝯsulendū · Tocius iniusticie nulla captabilior q̄ꝫ eoꝝ qui vt maxime fallant id agunt vt boni esse videanť Liberalitate & bñficencia nichil est nature hominis ac= comodaci? sed hec multas debet habere caucōnes · vi= dendū est eñ pmū ne obsit qđ dať bñficiū vel illi cui dať vel alÿ · Sūt eñ multi cupidi splendoris & glorie qui alÿs capiūt qꝫ alÿs largianť & sic alÿs nocent vt in alios liberales existant · Nos aūt ea liberalitate vta= mur q̄ amicis psit & nemini noceat · Demū ne maior sit liberalitas q̄ꝫ facultas ne tandē ī pdigalitatē vertať sed vnicuiqȝ p dignitate qđ suū ē tribuat · fundamētū eñ iusticie est · Nichil eñ liberale est qđ non sit iustū Spectandi sunt eciā mores eius in quē bñficiū ꝯferať & animus eius circa nos & cōmunitas & societas vite & ad nostras vtilitates & bñficia prius collata Omniū societatū nulla pstancior nulla firmior q̄ꝫ cū boni viri moribꝫ similes familiaritate coniuncti sunt · Nichil eñ amabilius est nec copulaci? q̄ꝫ moꝝ similitudo bonoꝝ In quibꝫ eñ eadem studia · eedem volūtates · in hÿs fit vt alter altero delecteť vt seipō & sic vnus fiat ex pluribꝫ · Nichil laudabili? · nichil magno claroqȝ viro dignius placabilitate & clemēcia q̄ tñ ita pbanda est vt adhibeať reipublice cauta seueritas sine qua ciui= tas nō potest administrari · Omnis eñ animaduersio

& castigacio debet vacare a cōtumelia nec ad eius qui punit vel castigat aliquē sed ad reipublice vtilitatem referri. Cauendū est eciā ne maior sit pena ꝙ culpa & ideo ꝓhibenda est ira in puniendo maxime. nūꝗ͂ enī irat⁹ ad puniendū accedēs mediocritatē illā tenebit q̄ int̄ parū est & nimiū. Qui ergo reipublice p̄sunt legib⁹ similes sint que ad puniendū nō iracūdia sed equitate ducūt̄. Luxuria cū omni etati turpis sit. senib⁹ maximme fedissima. Tanta ē iusticie vis vt nec illi qui maleficio aut scelere pascūt̄ sine vlla ei⁹ particula viuere possint. Nam & princeps latronū nisi equaliter p̄dam diuidat aut interficiet̄ a socys aut relinquet̄ Male se habet res cū qđ virtute effici debet id pecunia tempat̄ Hominis in comodo alteri⁹ suū agere comodū magis est contra naturā ꝙ mors. Sicut enī si vnūqđq̧ corpis membrū hūc haberet sensum vt posset putare se valere si ꝓximi mēbri valitudinē detraxisset debilitari & interire totū corpus necesse est. sic vnusquisq̧ nostrū si ad se rapiat comoda alioꝝ detrahat cui possit emolimenti sui grām societas hoīm & cōmunitas vt euertat̄ necesse ē Errat qui viciū vllū corpis aut fortūe vicys animi grauius existimat. Quid int̄est vtrū ex homīe quis in beluā se cōuertat aut sub homīs figura immanitatem belue gerat Illa ꝓmissa seruanda nō sunt que hys ipsis inutilia sunt quib⁹ illa ꝓmittis. Idē ī libro de amicicia. Nulla excusacio est si amici causa peccaueris Nā cū cōciliatrix amicicie virtutis opinio fuerit difficile est amiciciā manere si a veritate defeceris Qz si rectū statuerim⁹ vł cōcedere amicis quicquid velint vel impetrare ab eis quicquid velimus. pfecte quidē sapiētes sumus si nichil habeat res vicy. Hec igit̄ lex

De amicitia

in amicicia sanciatᷣ vt neqꝫ rogemus res turpes neqꝫ rogati faciamus · turpis eñ excusacio hec est & mĩme accipienda si quis contra rempublicã amici causa se fe: cisse fateatᷣ · Precipiẽdũ igitᷣ bonis est vt si in prauorꝝ amicicias ignari aliquo casu inciderint ne existimẽt se ita alligatos vt ab amicis in rẽpublicã peccantibꝫ non discedant Nec minor pena statuenda ẽ hys qui alterũ secuti habent impietatis ducem Nõ michi minoris cure est qualis respublica sit post mortẽ meã futura ꝙ q̃lis est hodie · Hec igitᷣ prima lex amicicie sanciatᷣ vt ab amicis honesta petam⁹ & amicorꝝ causa honesta facia: mus Consiliũ verũ libere dare gaudeam⁹ · plurimũqꝫ in amicicia amicorꝝ suadenciũ valet auctoritas Sciẽdũ nullã in amicis maiorẽ esse pestem ꝙ adulacõnẽ que ẽ viciũ hoĩm leuiũ ac fallaciũ ad volũtatẽ omnia loquẽ: cium nichilqꝫ ad veritatẽ · Nulla hec est amicicia cũ altᷣ verũ nõ vult audire · altᷣ ad menciẽdũ paratus ẽ Omnia breuia tollerabilia esse debent eciã si magna sint · Idẽ in libro de senectute · Tantũ cibi & potus adhibẽdũ est vt vires reficiantᷣ · non opprimantᷣ · Auaricia senilis quid sibi velit nõ intelligo · quid eñ absurdi⁹ eẽ potest ꝙ quo minus restat vie plus viatici querere · Frustra sperat adolescens vel ꝓmittit se diu victurũ · Quid eñ stulcius ꝙ incerta ꝑ certis habere · Quoniam illa etas multo plures ꝙ senectus mortis habet casus · facilius eñ adolescentes in morbos incidũt · grauius egrotant tristius curantᷣ · Mors eciã cõtingit adolescentibꝫ ad: uersante & repugnante natura & ideo graui⁹ · senibꝫ vero venit tamꝙ sponte nulla vi adhibita & ideo lenis Sicut ergo poma ex arboribꝫ si cruda sunt vi euellũtᷣ si matura intacta decidũt · sic vis adolescentibꝫ vitam

auffert · senib⁹ maturitas · Idē in libro de paradoxis
Omnis sapiens liber · omīs stult⁹ seruus · Cui libere
imꝑabit qui nō potest suis cupiditatib⁹ imꝑare Quid
est libertas · potestas viuēdi vt velis · Quis aūt viuit
vt vult · qui racōne viuit · qui gaudet officio · qui nec
legib⁹ ꝓpter metum paret sed eas sequit̄ & colit · qui
nichil dicit · facit vel cogitat nisi libent̄ & libere · Soli
igit̄ sapienti cōuenit vt nichil faciat inuitus nichil do-
lens nichil coactus · Cum seruitus sit cum obediencia
fracti animi atq; deiecti & arbitrio suo carentis quis
neget omnes leues · omīs cupidos omnesq; improbos
esse seruos · Nūquid ille liber est cui mulier imperat
cui leges imponit · ꝑscribit · iubet · vetat qđ ei videt̄
nec ille imperanti aliquid negare potest vel audet re-
cusare ego istū nō seruū sed eciam nequissimū seruū
appellandū puto licet amplissima familia nat⁹ sit Idē
in libro philippicaꝝ · Nullū armatoꝝ est ꝑsidium sed
caritate & beniuolēcia ciuiū oportet eē septū nō armis
Omne malū nascens facile opprimit̄ · inueteratū pleꝝ-
q; fit robustius Turpis fuga mortis omni morte peior
ē · Cui⁹uis homīs ē errare · nullius aūt nisi insipiētis
in errore ꝑseuerare · Posteriores enim cogitacōnes vt
aiūt solent essē sapiēciores · Optim⁹ est portus pereūti
mutacio cōsilij · Idem in libro rethoricoꝝ · Sapiencia
sine eloquēcia parū ꝓdest Eloquēcia vero sine sapiēcia
nūq̄ ꝓdest · sed plerūq; nimiū obest · Attentos audi-
tores facimus si ea q̄ dicturi sumus noua & magna &
vtilia esse demōstram⁹ · Et nos breuit̄ dociles facim⁹
si apte ac breuit̄ summā cause exponam⁹ · Cūq; docilē
vis facere simul & attentū facias · Nā is maxime do-
cilis est qui attentissime audire paratus est :·

De Cathone phõ & poeta Capꝫ · lxxxxv

Atho marcus porci⁹ stoyc⁹ phus & poeta latinus claruit rome virgilÿ tempore · Hic tante ↄstancie vir fuit vt glorie ei⁹ nullus vnq̄ laudando ꝓfuerit nec vitupando no= cuerit · Hic licet gentilis humanã tñ gloriam fugiebat Sed vt de illo scribit salustius · quo minus appetebat gloriam eo magis illum gloria sequebatᷣ · Hic aĩas esse ꝑpetuas existimãs · tandem tedio duplicis quartane seipm̃ occidit vt meliorẽ vitam inueniret · Augustin⁹ aũt in libro · i · de ciuitate dei dicit q̄ catho seipm̃ oc= cidit victoriã cesaris impaciẽtᷣ ferens & ei subici nolẽs Vnde dicit seneca ad lu · epistola · xxiiii · q̄ iam non tm̃ cesari sed sibi iratus nudas in vulnus man⁹ egit & generosum illũ cõtemptorẽq; omnis potencie spiritũ nõ emisit sed eiecit Hic docuit rẽpublicã virtutib⁹ magis q̄ armis esse tuendã · dicens ad romanos · vt ait aug⁹ v · de ciuitate dei Nolite inquit estimare maiores vr̃os armis rempublicã ex parua magnã fecisse · si ita esset multo pulcriorẽ eam nos haberem⁹ quippe socioꝝ atq; ciuiũ p̃terea armoꝝ atq; equoꝝ maior copia nobis q̄ illis est · sed alia fuere q̄ illos magnos fecerũt q̄ nulla nobis sunt · s · domi industria · foris iustum imperium animus in consulendo liber · neq; delicto neq; libidini obnoxius · p hÿs nos habem⁹ luxuriã atq; auariciam publice egestatẽ · priuatim opulenciã · laudam⁹ diui= cias · sequimur inerciã · inter bonos & malos discrimẽ nullũ · omnia virtutis p̃mia ambicio possidet · De re= liquis vero sentencÿs eius notabilib⁹ alique hic posite sunt · Humana vita velut ferrũ ẽ · si exerceatᷣ cõteritᷣ si non exerceatᷣ rubigo cõsumit · Similiter homines

exercendo videm⁹ cōteri · sin aūt inercia atq̧ torpēdo plus detremēti facit q̄ exercitacio · Idē dicebat militib⁊ suis · Cogitate cū animis vestris si quid p laborem recte feceritis labor ille recedet a vobis cito bn̄factū a vobis nō recedet dum viuitis · sed si cōtra p voluptatē nequiter feceritis voluptas cito abibit · nequit factum apud vos manebit · Idē Amicicie si forte ignorant cū prauis cōciliate fuerint dissoluende sunt magis q̄ tenende · Idē · multo melius est quosdā acerbos mereri inimicos q̄ eos amicos qui dulces id est adulatores videnť · illi eñ verū sepe dicūt · hy autē nūq̄ · Hic cū ab eo quereret̃ que maxime expediret in re familiari respondit · quatuor sunt sc3 bn̄ facere · bn̄ parcere · bn̄ vestire · bn̄ arare · Cū q̄reret̃ quid est fenerari · rn̄dit quid hominē occidere Scripsit aūt catho librū de moribus partim psayco sermone & partim metrico qui a pueris in scolis frequētat̃ , qui multas sentencias notabiles & egregias continet ·

De Dyogene pho · Cap̄ · lxxxxvi ·

Dyogenes babilonius phus stoyc⁹ cathonis tempe claruit · Hic omnib⁊ reb⁊ sp̄retis & a se reiectis cepit in babilonia mendicare vt pfectius beatitudinē attingeret · quod pcipiēs cesar iussit vt cū quo ciuiū eū liberet comedē vt illē eū p̄stito mandato reficeret · Cui quidā pictor adiunctus vt eius eloquēciā addisceret vel sciēcia sua delectabile consorciū ac solaciū vicib⁊ q̄ plurimis pho exhiberet · post tempus vero aliquod decursum pictor p̄dict⁹ qui phi euologiū visitauerat ī mēsis spacio hoc neglectū traxerat quare admirās phus quo peruenisset suus pictor & incipiebat sciscitari quo peruenisset · pictor

vero cognoscens quia pingendo se fouere nō posset & ꝑspiciens quia medici lautā cōtrahūt vitā sibi vsurpa-uit habitum medicine induitq̧ pallium vario subductū magnā cucullā capitiq̧ supponēs sicq̧ medicū se dixit post ꝓcessum vero tp̄is p̄dictus pictor suos visitando infirmos dyogeni obuiauit quē tūc aspiciēs in animo cogitauit ē ne hic tuus pictor nō tñ audens sibi loqui ꝓpt̄ vestiū honorabilitatē · p̄teriuit ergo pictor & stetit cogitando ph̄us · altera vero dieꝫ iterum obuians sibi dixit ph̄us · & pictor q̄lis es · es modo medicus · sed indignās pictor quando fuerā tuus pictor · cui ph̄us antiquit⁹ formulas mortuas fecisti viuas apparere iā vero viuos int̄ mortuos facis respirare & sic pictor cū pudore recessit & post hoc ad suū loculū remeauit :·

De Antipatre ph̄o · Cap̄ · lxxxxvii ·

Ntipater ph̄us stoyc⁹ acutissimi ingenÿ vir claruit dyogenis babilonÿ tp̄e cui⁹ & disci-pulus fuit :·

De Salustio ph̄o & poeta · Cap̄ · lxxxxviii ·

Alustius ph̄us & poeta romanus claruit tempe tulÿ cui⁹ inimicus & emulus extitit Hic scripsit de bello catelinario librū vnum Item de iugurtino librū vnū :·

De Plaucio oratore · Cap̄ · lxxxxix ·

Laucius armacius ciceronis discipul⁹ orator in-signis rome claruit Hic cū galliā comatā regeret lugdunum condidit :·

De Vito lucrecio poeta · Cap̄ · c ·

Itus lucrecius poeta p̄peÿ tempe claruit qui amatorio poculo in furorem conuersus est · Libros aūt aliquos p intualla insanie

cõscripsit quos postmodũ emẽdauit · Tandem se ꝓpꝛia manu interemit ãno etatis sue · xliiii : ·

De Lucio poeta · Capꝫ · c · i ·

Vcius pomponi⁹ poeta nacõne bonoñẽsis scriptoꝛ catelinarij pompeij tempꝛe claruit : ·

De Plauto poeta · Capꝫ · c · ii ·

Lautus poeta comic⁹ tulij discipulus rome claruit · Hic ꝓpter annone difficultatẽ ad molas manuarias pistoꝛi se locauerat ibiqꝫ quociens vacasset ab opere scribere fabulas & vendere solitus erat · fuit autem eloquẽtissim⁹ · De sentẽcijs ei⁹ moꝛalibꝫ quedã hic posite sunt · Pecunia rerꝫ ac sollicitudinũ causa est & caput · Sibimet esse sufficientẽ pꝛimũ bonũ ẽ Vis vite tibi honoꝛes deferri int̃ miseros viuito · Si ꝑ meritis nobis reddendũ nõ putamus ipi nosmet fallimus · Quid nã o stulte mirũ est si qui te nouit despicit · qui non nouit diligit · In amiciciã & fidem stultũ ne receperis Insipienciũ & reprobꝛꝫ facilius sustinet̃ odium q̃ꝫ collegiũ · Nemini te nimis sodalem feceris · Nimia tñ singularitas fugiẽda ẽ · nã si nimis singulares sum⁹ parẽ ferre nõ possum⁹ Minoꝛes despicim⁹ · maioꝛibꝫ inuidemus · ab equalibꝫ dissentimus : ·

De Virgilio poeta · Capꝫ · c · iii ·

Irgili⁹ int̃ oẽs poetas latinos optim⁹ nacõne mantuan⁹ · cremone studijs erudit⁹ ẽ Deinde sumpta toga magisterij mediolanum iuit · post breue aũt tempus romã ꝓfectus ẽ · Hic ideo virgilius ẽ vocat⁹ quasi a virga eo qꝫ mater ei⁹ sompniauit se pariturã virgam q̃ vsqꝫ ad celũ ꝑtingeret qđ nichil fuit nisi quia paritura erat

virgilium qui loquendo celū tangeret vt ait huguicio Hic phīa naturali p̄ditus eciā nigromāticꝰ fuit & mira quedā arte illa fecisse narratᷣ In porta neapolis campa nie diciᷣ fecisse muscā eneā que omnes muscas ab vrbe expellebat · In eadem vrbe macellū sic ꝯstruxisse ferᷣ vt nulla ibi caro putresceret Narrat eīm alexāder neq̄ꝫ ī libro de naturis reꝝ · qꝛ macellū neapolitanū carnes illesas a corrupcōne diu seruare nō poterat sed hāc in= comoditatē prudēcia virgilÿ excepit recludentis carnē nescio qua vi herbaꝝ cōditā q̄ quingentis ānis elapsis recentissima & optimi saporis suauitate cōmendabilis repta est Neapolis cū letali peste sanguisugaꝝ vexa= retᷣ liberata est ab eo cum sanguisuga aurea ꝓiecta in puteum qua post multoꝝ ānoꝝ curricula extracta & puteo purgato innumerabilis sanguisugaꝝ exercitus ciuitatis aquas inuasit nec prius pestis potuit sedari q̄ꝫ illa sanguisuga in fundum eiusdem putei mitteretᷣ Prefatus eciā alexander neq̄ꝫ narrat qꝛ virgilius ortū suū aere inmobili vicē muri obtinēte muniuit & ambi= uit & pōtē aereū cōstruxit cuiꝰ bñficio loca destinata ꝑ arbitrio voluntatis sue adire consueuit · Campanile quoddā sic diciᷣ ꝯstruxisse vt turris ip̄a lapidea eodē mō moueretᷣ quo campane dū pulsarētᷣ · Ortū quēdā fecisse legiᷣ vt in eo nō plueret · De balneis eius mira & incredibilia narrantᷣ · Crediᷣ eciā factū ab eo id qđ diciᷣ saluacō rome · Erat ī templo quodā ꝯsecracō oīm statuaꝝ q̄ statue scripta nomīa in pectore gentis cuiꝰ ÿmaginē tenebant gestabant & tintīnabulū vnaqueq̄ꝫ statua ad collū habebat · erātq̄ꝫ sacerdotes die noctuq̄ꝫ semꝑ vigilantes qui eas custodiebant & que gens in rebellionē ꝯsurgere conabatᷣ contra imperiū romanoꝝ

statua illius cōmouebatᷣ & tintinabulū illius mouebatᷣ in collo eius & statua ipa mox digitū indicē ptēdebat versus illā gentē & versus nomē illi? gentis qđ inerat scriptū qđ nomē scriptū sacerdos pncipibꝫ deportabat & mox exercit? ad eā gentē repimēdā mittebatᷣ · Hic scripsit libros tres · bucolicoꝝ · georgicoꝝ & eneydos Vixit autē ānis · liii · & brūdusy obyt · ossa vero eius neapolim translata sunt · Claruit aūt tempe pōpey : ·

De Julio hystoriogᷓpho · Capꝫ · c · iiii ·

Ulius celsus hystoriogᷓph? scripsit diligētᷣ de bello cesaris librum quem in · v · libros distinxit in quibꝫ multa doctrinalia mira=bilia continentᷣ · ex quibꝫ pauca hic posita sunt Naturale est oīs homīes studio libertatis incitari & cōdicōnes seruitutis odisse · Animi amencia ē mol=licies nō virtus · inopiā paulisper ferre nō posse · Fa=cilius inueniūtᷣ qui se vltro morti offerāt qꝫ qui dolorē pacientᷣ ferant · Reꝝ omniū magister est vsus · Quod volum? libenter cernim? & credim? & q̄ sentim? ipi reliquos sentire speram? · Jntᷣ duos bellātes hoc vnū tempus bellandi de pace ē dū sibi vtꝙ ꝯfidit & ambo pares videntᷣ qꝫ si alteri paululū fortuna tribuerit vix vtetᷣ cōdicōnibꝫ pacis · qui supior videtᷣ nec equa pte cōtent? erit qui se omīa habiturū sperat · Terror hoībꝫ cōsiliū menteꝙ eripit & mēbra debilitat · Fortuna eos pleruꝙ quos plurimis beneficyis ornauit ad duriorem casum reseruat : ·

De Accio poeta · Capꝫ · c · v ·

Ccius lucius poeta rome claruit · Hic iulio cesari veniēti in collegiū poetaꝝ nūqꝫ assur=rexit · nō maiestatis ei? immemor sed quia

in ɔpacōne oīm studioꝝ aliqn̄ se supiorē esse cōfidebat qua ꝑpt̄ insolencie crimine caruit · quia ibi voluminū nō ymaginū certamina exercebant̄ : ·

De Terencio poeta · Cap̄ · c · vi ·

Erencius publi⁹ poeta carthaginēsis rome claruit tp̄e octauiani augusti · qui grecas lr̄as summo studio didicit · & in archadia mortuus est · Scripsit aūt comediaꝝ librū elegantē in quo mores multoꝝ ad p̄cauenda pericula ānotauit · Huius tale epithaphiū legit̄ esse · Natus in excelsis tectis carthaginis alte · Romanis ducib⁹ bellica preda fui · Descripsi mores hoīm iuuenūq; senūq; Qualiter & serui decipiāt dn̄os · Quid meretrix · quid leno doli · quid fingat auar⁹ Hec quicūq; legit sic puto tutus erit Hui⁹ hec sunt sentencie Jta fere corrupta est oīm hominū natura vt aliena melius iudicet q̄ꝫ sua Jus summū sepe ē summa malicia · Nulla res tam facilis ē quin difficilis sit si inuite fiat Nōne hoc flagiciū est te alÿs ɔsiliū dare · foris sape · tibi aūt auxiliari nō posse · Que dū incipias dumq; ignoras grauia sunt vbi dū cognoueris facilia erunt · Homine imperito nichil iniusti⁹ qui nichil rectū putat nisi qd̄ ip̄e fecit Errat longe a mea sentencia qui imperiū credit esse grauius aut stabilius eo q̄ amicicia iungit̄ · Jstud est sape nō qd̄ ante pedes modo est videre sed eciā q̄ futura sunt ꝓspicere · Jnspicere tāq̄ꝫ in speculo vitas hoīm iubeo atq; ex alÿs summat exēplū sibi Quomō iniquē ɔpatū sit vt hÿ qui min⁹ habēt semꝑ aliquid diciorib⁹ addūt Dū maxīe homini secūde sunt res tūc maxīe oportet meditari q̄ pacto aduersum erūpnā ferat̄ ne quid aīo sit nouū & sic quicquid p̄t̄ spem eueniat ī lucro deportare

Nichil ẽ quin male narrando possit deprauari · Agellius autẽ in libro · xiii · has publij sentencias recitat · Malũ est ↄsiliũ qđ mutari nõ potest · Bñficiũ accipit dando qui digno dedit ·Feras nõ culpes qđ mutari nõ potest Cui plus licet q̃ꝑ paret plus vult q̃ꝑ licet · Comes facundus in via ꝓ vehiculo ẽ Jmprobe neptunũ accusat qui iterũ naufragiũ facit · Veterẽ referendo iniuriam inuitas nouã · Nũq̃ꝑ piculũ sine piculo vincit̃ · Nimiũ altricando ãmittit̃ veritas · Pars bñficij est qđ petit̃ si bñ neges Necesse ẽ vt multos timeat quẽ multi timẽt

De Varrone · Cap̃ · c · vii ·

Arro marcus rome claruit octauiani imperatoris tempore · qui · c · x · ãnis vixit · vir doctissimus acuti ingenij & ĩ omni seculari erudicõne peritus · Hic vt ait ysid · ethi · li · i · apud latinos ĩnumerabiles libros scripsit Scripsit autẽ libros antiquitatũ · xli · quos in res humanas diuinasq; diuisit · rebꝫ hũanis · xxv · diuinis vo · xvi tribuit · Scripsit eciam ad atheniẽsem auditorẽ librũ moralẽ ĩ quo multa vtilia & notabilia cõtinẽt̃ de quibꝫ pauca hic ãnotata sunt · Jn multis contra oĩs sapere desipe est · Ficte referas grãm inuite danti Vix datũ ne reputes bñficiũ sed p̃dam · Semel dedit qui rogatus bis qui nõ · Extorq̃re est plus q̃ꝑ semel rogare · Turpissimũ est in datis sperare · pulcerrimũ est cũ fenore data reddi · Ex animo dantis censet̃ munus magnũ Amici diuitũ palee sunt circa g̃na Vis expiri amicũ calamicosus fias · Nõ refert quis sed quid dicat · Alit cõcordia mores ad cohabitãciũ animos formare Nemo suũ putet qđ extra ipm est · Nõ tam laudabile ẽ inuenisse q̃ꝑ inuenire · hoc enĩ alienũ · illud ꝓprij muneris ẽ

Excellētissimū docendi gen⁹ est exēplo⁊ posicio · Eo tm̄ studia intmittāt ne omittant · Gaudet eni̅ natura varietate · Nil magnificū docebit qui nil didicit · False magistri nūcupant auditor narratores · Nō essemus paupes si nescirem⁹ quid esset pauptas Nescire quid est pauptas optim⁹ ē ad summas diuicias pgressus Nō ē miser nisi qui se miser eē credit Nūq̄ veniet qui quot videt sequit calles · Nō tam modeste quis sua metit q̄ aliena · hoc aūt fit qn̄ nemo sibi inuidet · Impericie signū est quod difficilimū est exigere cito fieri Nulla iactura grauior est scienti q̄ tempis · Viatores nō erūt vt eant · sic & vita nō sui causa fit sed vt in ea p̄clarū aliqd̄ fiat · Nō est felicitas q̄ secū recipit miseriā Adulacōnis est spectamē cū laus postulacōnē p̄cedit Contēpnēdi sunt ineruditor cōtempt⁹ si vis ad summa pgredi · Multi laudem āmittūt · qn̄ ip̄i eam de se p̄dicant · Scripsit varro librū de cultu deo⁊ : ·

De Gallo poeta · Cap̄ · c · viii ·

Allus cornelius poeta forliuiensis claruit tpe octauiani cesaris · xliiii · etatis sue anno ppria se manu interemit : ·

De Oracio poeta · Cap̄ · c · ix ·

Racius puluillus poeta illustris rome claruit tpe cesaris augusti · Hic vt ait valeri⁹ libro · v · c · vltimo · cū ioui pontifex edem dedicaret inqȝ nūcupacōe sollēpniū verbo⁊ postē tenēs mortuū esse filium suū audisset nec manū a poste remouit nec vultū a publica religione ad priuatū dolorē reflexit · ne patris magis q̄ pōtificis ptes egisse videret · Scripsit aūt librū sermonū · librū epistola⁊ & carminū · librū oda⁊ Item poetriam & de remedijs

Mortuus est aut rome ano etatis sue · lvii : ·

De Xisto phō · Cap · c · x ·

Jstus pictagoricus phus qui claruit tpibꝫ octauiani imperatoris scripsit librū senteciarum moraliū notabiliū quē encheridion appellauit · quē librū rufinus pbr claro sermone ad ayamā cuiusdā prces de greco in latinū transtulit de quo libro beatus augustinus mēcionē facit in libro · ii retractionū · De hoc libro infra scripta notabilia excerpta sunt · Eciā i minimis caute age · Nō est minimū in vita hoīem negligere minima · Honora quod iustū ē propter hoc ipm qđ iustū est · Qualis vis esse dn̄ oras deū talis semper esto · Opta tibi euenire non qđ vis sed qđ expedit · Qualē tibi vis esse proximū tuū talis esto & tu proximis tuis · Jn omni eo qđ bene agis actorē deputa deū Nichil preciosum dicas qđ possit a te aufferre homo malus · Hoc solū bonū puta qđ deo dignū est · Cum semetipsum quis amplius diligit inde iniusticia nascitur Intollerabilis fit malicia cū laudatur · Melius est lapidē frustra iactare q̄ verbū Ante omīa vbis tuis tempus inquirito Tūc loquere qn̄ tacere nō expedit · Melius est vinci a vera dicente q̄ vincere mēcientē · Cū preces hominibꝫ memēto quia & tibi prest deus · Et iudicans homīes scito quia & tuipse iudicaberis a deo · Maius periculū ē iudicantis q̄ eius qui iudicatur · Age magna nō magna pollicēs · Tunc eris sapiēs cū te nō putaueris sapientē Multitudinē fideliū nō inuenies · Rarū enim ē omne qđ bonū ē Excruciēt te liberi male viuētes magis q̄ moriētes · Viuere quidē nō ē in nobis · recte aūt viuere in nobis est · Si vis cū leticia animi viuere noli multa agere · Jn multis enim actionibꝫ minor eris

Grandem penā putato cū in desideriys morāris. Nūq̄ ꝯpescet desideriū possessio desideratoꝝ. Magnam scito sapienciā p quā ferre potest ineruditoꝝ insipiēciā. Ea q̄ oportet discere oportet & ita facere. nō coneris facere anteq̄ͣ discas. Sicut in bonis actibꝫ laudari vis ita in delictis paciēt accipe si culperis. Quoꝝ laudes cōtemp- nis nec derogacōnes magnipēdas. Sentēciā q̄ mīmā vetat nō solum nō tenere sed audire recusa. Si quid dederis ita vt hominibꝫ innotescat nō homini sed ꝓpe libidini ꝑstitisti. Vestimētū aīe tue putato corpꝰ tuū mundū igiť illud serua. Animā mors nō perdit sed vita mala. Aures tuas nō omnibꝫ cōmittas. Sapiēs sequiť deū & deus sequiť animā sapientis:.

De Appollonio pħo. Cap̄. c. xi.

Appollonius pħus stoycus nacōne calcedoniensis cesaris p̄ceptor clarissimꝰ claruit tpe anthonij pij imperatoris:.

De Basilico pħo. Cap̄. c. xii.

Basilicus socroconicanꝰ pħus claruit athenis tpe anthonij pij impatoris cuiꝰ & p̄ceptor fuit:.

De Galieno medico. Cap̄. c. xiii.

Galienꝰ insignis medicꝰ ī toto orbe celebris natus est aput pgamū asie. Hic ypocratis intp̄res fuit. Claruit aūt athenis. alexan- drie & rome tempe anthonij pij impatoris ī quibꝫ locis plurimū ī pħia & ī sciēcia medicine pfecit Vixit aūt ānis. lxxxvii. in quibꝫ cōscripcōni libroꝝ medicinaliū summe vtiliū plurimū insudauit. Scripsit aūt de elemētis libros. v. de natura. i. de ꝯplexionibꝫ i. de inequali distempancia. de enexia. de redargucōe simulanciū egritudines. de calido & frigido. de vir-

tutibꝫ naturalibꝫ · iii · de ꝯpendiositate pulsuū · de ha-
bitudine bona · de meliori habitudine · de optima habi-
tudine · Item edidit librum heresum cui ānectit̄ liber
de ꝯstitucōe librorꝝ in medicina & librorꝝ introductorӱ
Item librū comentariorꝝ sup librū suū de pulsibꝫ · hӱs
quedā introducūt̄ de spermate · de motibꝫ liquidis · de
vtilitate pulsus · Scripsit eciam librum introductoriū
pulsus · de differēcӱs pulsuū · de causis pulsuū cū co-
mēto · de ꝯpēdio pulsus · de significacōne pulsus · de
iuuamēto anhelit⁹ · de causis anhelit⁹ · de iuuamētis
mēbrorꝝ · de accidente & morbo · de catarticis · de dif-
ferēcӱs febriū · de tӱpo · de temporibꝫ egritudinū · de
crisi · iii · de creticis diebꝫ · iii · de interioribꝫ · vi · de voce
de dolore mulierꝝ · de anathomia · de simplici medicina
de pfectis medicinis · de egritudinibꝫ vulnerū & malo
anhelitu · de dӱsnia · de vndinӱs · de expimētis · de
duplicibꝫ medicinis · de ingenio sanitatis · Item librū
tegni & megategni · Item passionariū · anthidotariū
Item librū secretorꝝ suorꝝ ad montheū · de pulsibꝫ &
vrinis ad glauconē · Itē librū qui dicit̄ archinagoga
de virtutibꝫ firmatorꝝ · de dieta & cura · de exercicio cū
pila pua · de regimine sanitatis · vi · Itē librū qui di-
citur trapentica id est de ingenio sed differūt secūdū
translacōnē · Item librū qui dicit̄ de thabe · de hūoribꝫ
bonis & malis · de cura lapidis · de cura ictericie · de
fleubotomia · de febribꝫ ad glauconē · de apostematibꝫ
Item scripsit librū de enchimia cui⁹ titulus ē de ramo
pomi congelati · Itē epidimiarꝝ maiorē & minorē · de
substancӱs virtutū · de nō dispensantibꝫ corp⁹ nostrū
v̇tutibꝫ · de practica & medicinali expiēcia · Itē scripsit
librū epistolarꝝ ad patmanū · Itē scripsit cathagenes

vii · de melancolia · iii · de tiriaca ad cesarē · de puero epilentico · de examinacōe medici · de nominibꝫ medicinalibꝫ · de magnanimitate anthony · de motu indiuidui · de motu lacertoꝝ · de adiutorio curatoris · de fide sua · de comate · de odoratu · de sompno & vigilia de signis mortis · Dicit ꝯstantin⁹ ī pantegni galienū fecisse · c · & · lx · libros · de quolibet vbo medicinali fecit vnū librū · Dicit petrus blesensis galienum semꝑ dic decima vite medicinalis auxily abstinēciā sibi indixisse Huiꝰ hec legūt fuisse sentēcie · Sciencia insensato nō ꝓdest · nec ei qui nō vtit ꝓdest sensus Potēs ē homo sensus suos dirigere cū cognouerit semetipm · Nā excellētis est sapiēcie hominē sui ipius habere noticiā · ne ex dilectione quā habet ī seipo fallat & bonū se reputet cum nō sit · Idem · Sicut grauit morbidꝰ donec viuit nō desistit medicis insistere vt ad salutē ꝑueniat ad quā ꝯplete ꝑuenire nō potest · sic nos oportet aīaꝝ nostraꝝ saluti agregare salutē & bonitatē bonitati adiungere · licet nequeamꝰ ingentis & sapientis anime attingere statū · Idem · Olim ꝯsueuerūt haberi medici p̄cipienciū loco & vice subiectoꝝ coꝝ infirmi nō p̄uaricando mandata & ex hoc ꝯsequebant suū medicine ꝑfectum · Nunc vero infirmus p̄cipit & medicꝰ velut subiectꝰ applaudit & infirmoꝝ oblectamētis assenciēs curare nō nitit immo blandiēdo nocere · Huiꝰ eciam galieni hec fuit sentencia vt scribit hieronimꝰ cōtra iouinianū libro · ii · athletas quoꝝ vita & ars saginata est non posse diu viuere nec sanos esse · animasq coꝝ nimio sanguine adipibꝫ inuolutas · nichil tenue nichil celeste sed semꝑ de carnibꝫ & ructu vētris ac īgluuie cogitare :·

De Trogo hystoriographo Cap. c. xiiii.

Rogus pompeius hystoriographus nacone hispanus claruit tpe anthony py imperatoris Hic tocius orbis hystorias a tempe nini regis assirior usqz ad monarchiam cesaris latino sermone oposuit p libros. xliiii. quor epithoma id est abreuiacone facit iustinus eius discipulus:.

De Porphirio pho. Cap. c. xv.

Orphirius phus athenis claruit tpe gordiani imperatoris. Hic scripsit librum de ysagogis ad cathegorias aristotilis:.

De Claudiano poeta. Cap. c. xvi.

Laudianus poeta claruit rome tpe theodosy senioris. Hic scripsit libros duos metricos claudianu maiore & claudianu minore. in quibus multa puerbia & vtilia continet:.

De Simacho pho. Cap. c. xvii.

Imachus patricius phus claruit rome tpe anastasy imperatoris & sua prudencia rem publicam illustrauit. Hic scripsit librum epistolar de quo pauca hic posita sunt notabilia. Omnis ostentaco no caret suspicone mendacy quia quicquid assummit pprium no putat. Mollis est animus diligentis & ad omne doloris sensum arguit si negligencius tractas macescit vt rosa si durius liquescit vt liliu. Semp natura gaudet equalibus & familiare e sibi omne qd simile sibi est. Natura rer est vt qui balbuciut plus loquant. affectant em copiam sermonis pudore affectus Pro optimis viris quisqz intuenit. no magis illor videt iuuare comodu qz suu comedare iudicium. Minus est alienam sentenciam spernere qz a ppria

discrepare · Illa vestis decent̄ induit̄ que non trahit puluerem nec in humū demissa maculat̄ · In re aperta piget esse ꝓlixū In arduis aūt rebꝫ multū valet lon-gior diligēcia · Omnis affectio impaciēs est eciā iuste & legittime tarditatis · Patriā defectu alimētoꝝ labo-rantē ꝑiculosum est inhabitare · crudele & impiū est deserere : ·

De pristiano gramatico Cap̄ · c · xviii ·

Pristian9 gramatic9 claruit tp̄e iustiniani impatoris · Hic scripsit iuliano consuli ac patricio volumē maius de partibꝫ oracōnis Scripsit eciā volumē minus de ꝯstructione · Et aliud minimū de accidentibꝫ & hec omnia de gramatica · Est aūt liber pristiani de naturalibꝫ questionibꝫ ad cosdre regem ꝑsaꝝ directus · Eius est illa sentēcia in maiori volumine · Nichil in humanis adinuencōibꝫ ex omni parte ꝑfectū esse credo Patet eciā eos errare qui dicūt eū fuisse tp̄e iuliani apostate qui fuit antea longo tp̄e Sed scripsit iuliano ꝯsuli ac patricio sicut legit̄ ī titulo ipsius libri : ·

De seneca ph̄o · Cap̄ · c · xix ·

Seneca cordubensis ph̄us vir doctissimus stratini stoyci discipulus · lucani poete pa-truus rome claruit tp̄e neronis impatoris cui9 & p̄ceptor fuit · Cui9 tempe gloriosi apostoli petrus & paulus rome p̄dicabant · Fuit autē seneca vite honeste · magne abstinēcie & cōuersacōnis vrbane & modici sompni · Cū igit̄ seneca & multi de domo cesaris ad paulum ꝯfluerent p̄ceteris ip̄e beato paulo adeo familiaris erat ꝓpt̄ diuinā scienciā quā in eo viderat vt vix se ab ei9 colloquio tempare potuisset

& qñ cũ eo ore ad os loqui nõ poterat freq̃uẽtibꝫ ep̄lis datis & acceptis eius amicabili colloquio fruebatur Scripta quoq̧ pauli corã cesare legit & in cunctis eũ amicabilẽ reddidit Senatꝰ eciã de paulo alta senciebat Hic seneca cõtinẽtissime vite fuit quẽ beatꝰ hieronimꝰ sanctoꝝ cathalogo ãnumeravit illis epistolis ꝓuocatꝰ que legunt̄ pauli ad eũ & ipsius ad paulũ · Hic ante biẽniũ q̄ȝ petrus & paulus a nerone coronarẽt̄ martirio talit̄ interfectꝰ est · Ipse eñ nero quadã die respiciẽs senecã & verbera q̄ sibi in puericia intulerat ad memoriã reducens infremuit ac tãq̄ȝ iniuriaꝝ vlcõnẽ expetere de illo cupiens p̄cepit vt quodcũq̧ genꝰ mortis vellet sibi eligeret · Seneca igit̄ quasi suaue genꝰ mortis arbitrans ĩ balneo mori · incisionẽ vtriusq̧ vene brachẏ elegit · vnde & quodã p̄sagio recte vocatũ est nomen eiꝰ seneca id ẽ se necans Scripsit aũt seneca diuersos libros morales ꝑutiles Ad eusebiũ liberalẽ li · i · de bñficẏs li · vii · ad neronẽ de clemẽcia li · ii · ad paulũ vero de q̃tuor virtutibꝫ li · i · Scripsit quoq̧ librũ de moribꝫ & librũ de remedẏs fortuitoꝝ ad gallionẽ · libros q̄ꝫ de immatura morte · de causis naturalibꝫ siue questionibꝫ libros · viii · libros quoq̧ declamacõnũ · x · de sentẽcẏs diuersoꝝ oratoꝝ librũ · i · Tragedias q̄ꝫ · x · Epistolas eciã ad lucillũ balbũ & ad paulũ ap̄lm nõ nullas · Ex quibꝫ hic aliqua notabilia inserere volui · In libro de moribꝫ · Educacio & disciplina mores facit & id sapit quisq̧ qd̄ didicit · Bona itaq̧ ꝯsuetudo excuciat quod mala instruxit · Nichil int̄est quo aĩo facias qd̄ viciosum est fecisse · Multos vita differentes omnes mors incerta ꝑuenit Omĩs itaq̧ dies velut vltimꝰ ordinãdꝰ est · Verba rebꝫ nõ ꝑsonis estimanda sunt · Oratorẽ

te puta si tibi ante oms qd oportet psuaseris Monstro similis est auaricia senilis. Quid enim stulcius e q via deficiente viaticu augere. Pacem habeto cu hominibus cu vicys bellum. Hoc habet omnis affect? vt in quo ipe insanit in idem putet oms furere. Nullu peccator tuor osciu magis timueris q teipm. alienu em effugere potes te aut nuq. Vires tuas magis amici bnficys q inimici iniurys senciant. Alteri semp ignoscito. tibi ipi nuq. Facilius e paupi cotemptu effugere q diuiti inuidia. In primo libro de clemecia ad nerone. Recte factor verus fruct? in ipis est nec vllu pciu virtutu dignu illis extra ipas. Temeritas hoim & cotumacia sepe quoq traquillissimis pectoribus pacienciam extorsit Nemo potest diu psona ferre fictam. Cito vitam sua rescindut quibus veritas no subest Que vero solido nascunt tpe i melius pficiut. Nullu ex omnibus clemecia magis q rege aut principe decet. Magnanimi pprium placidum esse traquilluq & iniurias atq offensiones despicere Muliebre aut litigare & mora ire sue gerere Iracudissime ac p corpis captu pugnacissime sunt apes & aculeos in vulnere relinquut. rex ipse sine aculeo e natura ei telum detraxit & iram eius inerme reliquit Exemplar hoc magnis regibus ingens. pudeat ab exiguis animalibus non trahere mores. cu tanto hominu moderacoe esse debeat anim? quanto vehemeci? nocet Errat si quis existimat ibi tutu esse regem vbi nichil tutu est a rege. Securitas securitate pensanda e. No est opus altas edes construere & multiplicibus muris turribusq sepire. saluu rege clemecia i apto mostrabit Vnu e inexpugnabile munimentu. amor ciuiu. Quid pulcrius est q viuere optantibus omnibus. Rex lesus

animū in potestate habeat & penā si tute poterit donet si min⁹ tempet · longeq₃ sit in suis ꝙ in alienis exora= bilior iniurÿs · Nam quēadmodū magni animi nō est qui de alieno liberalis est sed ille qui qđ alteri donat sibi detrahit Ita clementē voco nō alieno dolore facilē sed eū qui cū sensus stimulis agitet̄ nō ꝓsilit · qui in= telligit magni animi esse iniurias ī summa potēcia pati Nec quicꝙ gloriosi⁹ ē principe impune leso Verecūdiā peccandi facit ipā clemencia regētis & grauior multo pena videt̄ que amico viro ɔstituit̄ · Nō min⁹ principi turpia sunt multa supplicia ꝙ medico multa vulnera Re missius imparanti melius paret̄ · Natura enī cōtumax ē Anim⁹ hūan⁹ & ī cōtrariū atq₃ arduū nitens sequit̄q₃ facili⁹ ꝗm ducat̄ Ferina ista rabies ē sanguine gaude= re ac vulnerib⁹ & abiecto homine in siluestre animal trāsire · Libro · ii · de clemencia · Malo veris offendere ꝗm adulando placere · Clemencia ē tempancia animi in potestate vlciscendi vel lenitas supioris ad inferiorē in penis ɔstituendis · In libro primo de bn̄ficÿs Bn̄= ficium est beniuola actio tribuens gaudiumq₃ capiens tribuendo & in id quod facit ꝓna ac sponte sua pata Itaq₃ nō quid det̄ refert sed qua mente · Anim⁹ enī est qui parua & sordida illustrat magna & p̄ciosa de= honestat · Nō nūꝗm magis nos obligat qui pua dedit magnifice quia regū opes equauit animo qui exiguū tribuit sed libet̄ · Multo gracius venit quod facili ꝗm qđ plena manu dat̄ · Int̄ plura maxima vicia nichil ē frequēci⁹ ꝗm ingratitudo animi Nō facile dixerim an turpius sit inficiari an repetere beneficiū · Multos reperimus ingratos plures facimus · quia alias graues exprobratores exactoresq₃ sumus · alias leues & quod

paulo post mutans peniteat · alia que vilia & minima momenta calūpniantes omnē grām corrumpim⁹ · Nec tm̄ postq̄m bn̄ficiū dedim⁹ sed eciam cū dam⁹ · Quis eñ nostrū contempt⁹ fuit aut leniter rogari aut semel Quis cū nō aliud a se peti suspicat⁹ est frontē adduxit vultū auertit · occupacōnes simulauit longis sermonib⁹ & de industria exitū nō inueniētib⁹ occasiones petendi abstulit & varijs artib⁹ petentes elusit · In angusto vero posit⁹ vl' ꝯp̄hēsus aut distulit aut timide negauit aut ꝓmisit sed difficult' sed sup inductis supcilijs sed in malignis & vix exeūtib⁹ verbis aut gratus esse ad eū quisq̄ potest · Qui bn̄ficiū aut supbe abiecit aut irat⁹ impēdit aut fatigatus molestia care dedit · Itaq̄ a na= tura comptū est vt alcius iniurie q̄ merita descendāt & illa cito defluant has tenax memoria custodiat · Is ꝑdidit bn̄ficia qui se ꝑdidisse cito credidit · Docendi sunt qui libent' accipiūt libent' reddere & eos quib⁹ ob= ligati sunt re aīoq̄ nō tantū equare sed eciam vincere Idem in libro · ii · de bn̄ficijs · Ingratū ē bn̄ficiū quod diu inter manus dantis exit · Gratissima sunt bn̄ficia parata occurrēcia vbi nulla interuenit mora nisi in ac= cipientis verecūdia · Grauissimis viris nulla res cari⁹ ꝯstat q̄ que p̄cib⁹ empta est · Molestū eñ verbū est & onerosum dimissoq̄ vultu dicendū rogo · Nichil acer= bius est q̄ vbi impetrasti rogandum esse · Queadmodū acerbissima crudelitas est que penā trahit & mīe gen⁹ est cito occidere quia tormentū vltimū finem sui secū affert · ita maioris grē mun⁹ ē quo & min⁹ diu pependit Omnis benignitas ꝓperat & ꝓpium est libent' facientis cito facere · Int'dū ille qui iuuat' fallend⁹ ē vt habeat nec a quo accepit sciat · Hec bn̄ficij inter duos lex est

alter statim obliuisci debet dati · alt̄ memor esse accepti Taceat qui bn̄ficiū dedit · narret qui accepit · Res loquant̄ nobis tacentibꝰ · Sūt quedā nocua nobis impetrantibꝰ q̄ non dare sed negare bn̄ficiū est · Estimem⁹ itaq; vtilitatē pocius q̄ voluntatem petenciū · Sepe enī noxia q̄q; cōcupiscim⁹ · Idē in libro · iii · de beneficys Qui dat beneficiū deum imitat̄ · qui repetit feneratoris pudorē tollit multimodo peccanciū & desunt esse pbri loco cōmune maledictū · Regnū est nolle regnare cū possis · Libro · iiii · de bn̄ficys · Rer honestar̄ p̄ciū in ip̄is est Turpissimū dampni gen⁹ ē incōsulta donacio Grauiusq; est beneficium male dedisse q̄ non recepisse Sani⁹ ē malis ꝑt bonos ꝑdesse q̄ bonis deesse ꝑt malos · Non est leuitas a cognito & dampnato errore discedere & ingenue accedendum est · Aliud putaui deceptus sum hoc vero supbe stulticie pseuerācia ē qd̄ semel dixi qualecūq; est fixū vtraq; sit · Nō est turpe cū re mutare consiliū · Quidā cū aliqd̄ sibi missum est munusculū subinde intempestiue aliud remittunt & nichil se debere testant̄ · Reiciendi signū est ꝑtinus adinuicem mittere & mun⁹ munere expugnare · Qui nimis cito soluere cupit inuitus debet & qui inuitus debet ingratus est · Libro · v · de beneficys Facilius ē barbaras gentes impaciētes alieni arbitry regere q̄ animū suū cōtinere & sibi credere · Libro · vi · de beneficys · Voluptas fragilis est breuis fastidio obiecta quo auidius hausta ē cicius in cōtrariū recidēs cuius subiectū necesse ē vt aut peniteat aut pudeat · Nō est magni animi beneficiū dare & ꝑdere · sed hoc ē magni animi ꝑdere & dare · Idē i libro de remedys fortuitor̄ Stultū ē timere qd̄ vitare non possis · Optimū ē mori

cū iuuat viuere · Malis displicere laudari est · Dolor si exiguus ē leuis paciencia si grauis nō leuis ē gloria Paupertas tibi grauis est immo tu paupertati · Illa eīm expedita est hylaris & tuta · Tu opinione laboras nō re Multi aliquē comitant̄ & mel musce secūt̄ · cadauera lupi · frumenta formice & predā sequit̄ turba ista nō hominē · Pecuniā si pdidisti eris nūc ī via expedicior donii tucior · qd̄ dampnū putas remediū est · Defles gēmas miserꝝ te clamitas q̄ opibꝰ excussus es · Tuo vicio ista tibi iactura tristis est Nō tam moleste pdita ferres si tamq̄ꝑ pditurꝰ habuisses Intelligēdū ē ptem esse innocēcie cecitatē · oculi eīm sunt irritamēta vicioꝝ duces scelerꝝ Stultus est qui deflet mortem mortaliū michil hic nouū aut mirū est · Naufragiū fecisti cogita nō q̄ pdideris sed q̄ euaseris · quere amicū int̄ recta & honesta officia · quere in laboribꝰ · in mensa res ista nō querit̄ · Libro primo questionū naturaliū · Facile ē extinguere sitim sanā · Int̄ nullos magis q̄ꝑ int̄ phōs equa debet esse libertas · quis nō intelligit omnia consuetudine vim suā pdere · Libro · ii · Non ideo aliqua sunt minꝰ natura bona si vicio male vtenciū nocēt · Si beneficia nature vtencium prauitate ppendimꝰ michil non malo nostro accepimus · Nichil eīm inuenies tam manifeste vtilitatis q̄ non in contrariū transeat culpa In libro · iii · Hoc habet inter cetera iusticie sue natura p̄cipuū q̄ cum ad exitū ventū est oīs in equo sumꝰ Nichil interest vtrū me lapis vnꝰ elidat aut totꝰ mōs p̄mat · Eggregie agellius ī illo inclito carmine inquit Si cadēdū michi est · e celo cecidisse velim Humano aīo ab oībꝰ actibꝰ robur venit & a ꝯsideracōne nature Quid est eīm cur ego hominē aut feram aut sagittā aut

lanceā tremā · maiora me ꝑicula expectant · fluminibꝫ
& magnis nature partibꝫ · Pusilla res est hoīs vita
sed ingens res est ꝯtemptus vite · hanc qui ꝯtemp=
serit securus videbit maria turbari · securus aspiciet
horridam faciem fulminātis celi · quid ad me ꝙ magna
sint quibꝫ pereo ipsum perire non magna ꝓinde si vo=
lumꝰ esse felices si nec hominū nec reꝝ timore versari
anima in expedimento habenda est · Mors nature lex
ē · tributū officiūqꝫ mortaliū · maloꝝqꝫ hoīm remediū
est · Optat illā quisquis timet · Mortis nomen ne for=
mides · effice illā cogitacōne tibi multū familiarē vt
si ita tulerit possis ei & obviā exire · Libro · v · Nulla
tempestas magna ꝑdurat · ꝓcelle quanto plus habēt
viriū tanto minus temporis · Libro · vi · Contempne
mortem & omnia que ad mortem ducūt ꝯtempta sunt
siue bella siue naufragia siue minaꝝ pōdera · Nunquit
amplius facere possunt ꝙ ut corpus ab aīa resoluant
hec nulla diligēcia euitat · nulla felicitas domat · nulla
potencia euincit · O te dementem & oblitū fragilitatis
tue · si tūc mortem tm̄ times cū tonat · viues si fulmen
effugerit · repetet te gladius · petet lapis · petet bilis
Libro · vii · Quid precipuū rebꝫ humanis est · erigere
aīm supra minas & ꝓmissa fortune · quicquid accidit
sic ferre q̄si volueris tibi accidere · Debuisses em̄ velle
si sciuisses omīa ex decretis dei fieri · flere aut queri
& gemere desistere est · Quid est ꝓcipuū · animus ꝯtra
calamitatē fortis & ꝯtumax luxurie non aduersus tm̄
sed infestus · nec auidꝰ ꝑiculi nec fugax qui sciat for=
tunam nō expectare sed facere & aduersus vtrāqꝫ in=
trepidꝰ incōfususqꝫ ꝓdire nec illius tumultu nec huiꝰ
fulgore ꝑcussus putas ad celū manꝰ leuare · Difficile

in euentu est · virtus ducem rectoremq desiderat sed sine magistro · vicia discunt · Quottidie aliud subtilius aliud elegantius excogitat luxurie furor · vsitata cō: tempnens · Jam nō sunt homines ad pōpam dentibꝫ & ventre & ore ↄtenti · etiam oculis gulosi sunt · Libro viii · Turbā reꝝ hoīmq desiderāt qui se pati nesciunt Sapiēti secū optime ↄuenit nobis aūt nosipsi molesti sumꝰ modo amore nostri · modo tedio laboramꝰ · Jn: felicem animū nūc supbia inflāmamꝰ nūc cupiditate distendimꝰ & quod miserrimū est nūq̄ singuli sumꝰ Adulatori latus ne pbeas · artifices sunt ad captādos supiores · & alius quidem adulacōne clam vtit parce alius ex aperto rusticitate simulata quasi simplicitas illa & non ars sit Jn tragedys quam vocat troade Juuenile viciū est regere nō posse impetū · Quo plura possis plura pacient feras · violenta imperia nemo diu ↄtinuat · moderata durant · Jn alia quam vocat tyeste Qui nō vetat peccare cum possit iubet · Minimū debet libere cui multum licet · Optanda mors est sine metu mortis mori · Leue est miserias ferre · pferre graue Nescitis cupidi regnū quo iacet loco · Regnū non faciūt opes nō vestes tyrio color · Non auro nitide trabes Rex ē qui posuit & diri mala pectoris quē nō ambitio impotens · & nūq̄ stabilis vulgi fauor · mouet · qui ē in tuto positus loco & omnia infra se videt · peior est bello timor ipse belli · nulla vis maior pietate vera est Quos verus amor tenuit tenebit · abeant q̄stus · discedat timor · vite nimis auidꝰ ē quisquis nō vult mūdo secū pereunte mori · Jn · viii · Luxuria blanda victrix orbis immēsas opes auaris manibꝫ ut pdat rapit · Jdē in hercule etheo · Nunq̄ ē ille miser cui facile ē mori

Jllicita amant̃ quicquit licet excidit fortuna amorem
peior inflãmat magis · Jn hercule furente · Quod min⁹
miseri volunt hoc facile credũt · prona est timori semp
in penis fides · Nullo pmet̃ onere qui celũ tulit · Vir-
tutis est domare qđ cũcti pauent · Post multa opera
virtus laxari solet · Quemcũq; videris miseꝝ hominẽ
scias · Quod fuit durũ meminisse dulce est · Edit verus
amor nec patit̃ moras · Jn thebaide · Regna cũ scelere
sunt omĩbꝫ exilÿs grauiora · Jn ypolito · Contempne
famam vix vero fauet · Jntrepida ꝯstent verba · Qui
timide rogant docent negare · Hospes amantiũ cedula
Rex est forma fugaꝝ · Celo iuppiter alto vicina petit
Non capit vnq̃ magnos metus hũilis plebea domus
Jn edippo · Vbi turpis ẽ medicina sanari piget · So-
lent extrema facere securos mala · Quid verba queris
veritas odit moras · Quod sepe fieri nõ potest fiat diu
Jn medea · Lenior ẽ dolor qui cape ꝯsiliũ potest · libet
ire cõtra suspecta · Nec sunt longa colloquia amputata
Jn agamenone · Exire mores pietatẽ fidẽ & qui redi-
re cũ pit nescit · p scelera semp sceleribꝫ tutum est iter
Remeem⁹ illuc vnde nõ decuit abire · Nõ intrat unq̃
regiũ limen fides pcio pata · pcio vincit̃ fides · Heu q̃
dulce malũ mortalibꝫ additum vite dirus amor · Quem
penitet peccasse pene ẽ innocens · O q̃ miserũ ẽ nescire
mori · Rudis est tyrãnus morte qui penã exigit · Det
ille veniã facile cui venia opus ẽ · De inmatura morte
Vna res ẽ ṽtus que nos ĩmortalitate donare possit &
pares dÿs facere · Jn epl'a pma ad Lucillũ Jta fac
mi Lucille vendica te tibi & temp⁹ qđ aufferebat̃ aut
excidebat aut subripiebat̃ collige & serua · Turpissima
enĩ iactura est q̃ p negligenciã fit · Quem michi dabis

qui aliqd preciũ tempori ponat qui diem estimet · Qui intelligat se quottidie mori · Jn hoc omnes fallimur q mortem pspicim9 magna pars eius iam preterÿt Quicquit etatis retro mors tenet dum differtur vita transcurrit · Reliqua omĩa aliena sunt · tempus nr̃m est tm̃ · Jn hui9 rei vni9 fugacis ac lubrice possessionẽ natura nos misit Nõ reputo paupem cui quantulũcũq ẽ · satis ẽ · Sera psimonia ĩ fundo ẽ Nõ em̃ tm̃ minimũ ĩmo sed pessimũ remanet · Primũ argumentũ ɔposite mentis existĩmo posse cõsistere & secũ morari · Jllud aũt uide ne lectio multoꝝ actorũ & diuersi generis voluminũ habeat aliquit vagum & instabile · certis ingenÿs immorari & innutriri oportet · Si uis aliud ĩ aĩo trahere qd in aĩo fideliter sedeat · Nusq̃ est qui ubiq ẽ · Nõ pdest cibꝰ nec corpori accept9 qui statim sumptus emittit · Nichilq tam utile est qd in transitu psit · Nichilq eã sanitatẽ impedit ut remedioꝝ crebra mutacõ · Jtaq distrahit multitudo libroꝝ & cũ legere nõ possis quẽ habueris satis ẽ habere quẽ legas Fastidienti s stomachi ẽ multa degustare · Qui cũ pauptate bñ ɔuenit diues est · nec qui parum habet sed qui plus cupit pauper est · quid em̃ refert quantũ illi in archa quantũ in horreis iacet si nõ acquisita sed acquirenda computat · Quis sit diuiciaꝝ modus queris · Primus habere quod necesse est · pinde habere quod satis est Si aliquẽ amicũ existimas cui non tantundẽ credis q̃ tibi vehement erras · Errat & ille qui amicũ in atrio querit & in cõuiuio pbat · Nullũ habet maius malum homo occupatus & in bonis suis obsessus q̃ q amicos sibi putat quibꝰ ipse nõ est · Tu vero omĩa cũ amico delibera sed cũ teipso primũ · Post amiciciã credendũ

est amiciciam iudicandū · Ipsi vero p̄postere pmiscent officia qui contra p̄cepta Theofrasti cum amauerunt iudicant · Tam audacter cū amico loquere q̄ tecū · Et tu quidē ita uiue ut nichil tibi comittas nisi qđ comittere etiā amico tuo possis · Vtrumq; viciū est omib; credere & nulli sed alterū dixerim honestū viciū alterū tucius Sic & vtrosq; rep̄hendas & eos qui semp inquieti sunt & eos qui semp quiescunt · Nam illa tumultu gaudēs non est industria sed ex agitacōne mentis concursatio & hec nō est quies q̄ motū & omnem molestiā indicat sed dissolucō & langwor · Itaq; inter se ista miscenda sunt & quiescenti agendū est & agenti quiescendū cū natura reꝝ sit libera ipsa dicet tibi & diem se fecisse & noctem · Tenes vtiq; in memoria quantum senseris gaudiū cū p̄textam sumpsisti virilem togam & in forū deductus es · maius exspecta cū puerilē aīm deposueris & te ī uires phie transtuleris · Adhuc em̄ nō puericia sed quod est grauius puerilitas remanet · Et hoc idem peius ē q̄ habem⁹ auctoritates senū sed vicia pueroꝝ nec prauoꝝ tm̄ sed infantiū · Illi leuia hy falsa formi= dant nos utraq; · Pleriq; inter mortis metum & uite tormenta miseri fluctuant & uiuere uolunt & mori nesciunt · Fac itaq; tibi iocundā vitam omnem p illa sollicitudinē deponendā · Nullū bonū adiuuat habētem nisi ad cui⁹ amissionē p̄paratus est anim⁹ · Ergo ad= uersus oīa que accidere possunt te adhortare & indura Neminē eo fortuna pvexit ut nō tm̄ illi minaret̄ q̄ntū pmiserat · Noli huic tranquillitati cōfidere · momento mare cōcutit̄ · Magne diuicie sunt lege nature cōposita pauptas · Lex autem nature scis quos nobis t̄minos statuit · non esurire nō sitire nō algere ut famē sitimq;

repellas · Nō ē necesse maria temptare nec castra sequi Ad manū ē qđ satis est Pergamus ut meliorē uitam sequamur q̄p vulgus · non contrariā · Alioquin quos emēdare volum⁹ fugam⁹ a nobis & auertim⁹ · Illud q̄ facim⁹ ut nichil uelint imitari nostri dum timent ne imitanda sint omnia · Contra naturā torquere corpus suū & faciles odisse mundicias & squalorerē appetere cibis nō tm̄ vilib⁹ uti sed horridis queadmodū deside-rare delicatas res luxurie ita usitatas & non magno parabiles fugere dementie ē Frugalitatē exigit phia nō penā · Tempet̄ vita inter bonos mores & publicos Qui domū intrauerit nos potius miret̄ q̄p suppellectilē nostram · Magnus ille ē qui fictilib⁹ sic utitur quomō argento · nec ille minor ē qui sic argento utit̄ quomō fictilib⁹ · Infirmi animi ē diuicias nō posse pati Apud Cathonē nostrū inueni cupiditatū finem & ad timoris remedia pficere · Desines inquit timere si sperare de-sieris ferre pericula que fidem fugiunt & cū effugerint secure sunt · Nos autem & futuro torquemur & p̄terito Timoris enī tormentum memoria reducit puidentia anticipat · Nemo tantū in presentia miser est Hoc ipsum argumētū est animi in melius translati q⁹ vicia sua que prius ignorabat videt · Nullius boni sine socio iocūda possessio · plus tibi viua uox & cōuictus q̄p ōro pderit · vnde in rem presentem venias oportet primū quia homīes amplius oculis q̄p aurib⁹ credūt · demū quia longū iter ē p p̄cepta · breue & efficax p exempla Inimica est multoꝝ conuersacō & utiq̄ quo maior est ppl'us cui miscemur hoc plus periculi ē · Nā & auarior redeo & ambicōsior & luxuriosior quin & crudelior & inhūanior quia int̄ homīes fui · Verūtamē deuitandū

ē ne uł simul fias quia multi sunt · ne uł inimic⁹ mł'tis quia dissimiles sunt · Recede vice ipsā qua potes · Cū hӱs conuersare qui meliorem te facturi sunt · Illos ad: mitte quos tu potes facere meliores · mutuo ista sunt & homīes dū docent discunt · Vitare q̄ vulgo placent ad omīe bonū fortuitū · suspiciosi pauidiq; subsistite · Nā fera & piscis aliqua spe oblectante decipit᷑ munera ista fortune putatis insidie sunt · Quisquis ergo agere uitā tutam volet viscata ista beneficia deuitet In precipiti cursu ista deducit · hui⁹ eminentis vite exitus cadere est · Scito tam bene hominē culmo regi q̄ꝫ auro · Co: gitate nichil p̄ter aīm esse mirabile · Cui magno nichil ē magnū · Michi crede qui nichil agere vident᷑ maiora agūt hūana diuina simul tractant · Alienū ē quicquit optando euenit · Nō est tuū fortuna q̄d fecit tuū · Qui vtilitatis causa assumptus est tamdiu placebit q̄ꝫdiu vtilis fuerit · Hac re florentes amicoꝝ turbe circumse: dent · Circa euersos solitudo est & amici inde fugiunt vbi ꝓbant᷑ · Necesse ē eīn inicia int᷑ se exitusq; cōuenire Qui amicus esse cepit quia expedit placebit aliud p̄ciū contra amiciciā sed nullū in illa placet p̄ter ipsam · Ne: gociacō est ista non amicicia quēadmodū accedit · Ait Crisippus sapientē nulla re egere & tn̄ multis illi reb⁹ opus est · econtra stulto nulla re opus est · nulla eīn re uti scit · Quid refert qualis sit status tuus si tibi videt᷑ malus nisi sapienti sua nō placēt · oīsq; stulticia laborat fastidio sui · Nō inuenio cū quo te malū esse q̄ꝫ tecū sic ē fuge multitudinē · fuge paucitatē · fuge etiā vnū · Sic viue cū hominib⁹ tanq̄ꝫ deus videat · sic loquere cū deo tanq̄ꝫ homines audiāt · Verecundia bonū ī adolescente signū est · Magna pars peccatorū tollit᷑ si peccatorib⁹

testis assit · O felicem qui sic aliquē vereri potest ut ad
memoriā quoq; eius se cōponat & ordinet · Qui sic aliquē
veret̃ cito erit verendus · Elige ergo illum cuius tibi
placet & vita & orō · illū semp tibi ostende ut custodē
ul' exemplū · opus est eīn aliquo ad quē mores nostri
se erigant · nisi ad regulam · praua nō corriges · Gra-
tissima sunt bona cum fugiunt · Ille beatissimus est &
secur9 sui possessor, qui crastinū sine sollicitudine expec-
tat · Non potest magnos spiritus athleta ad certamen
afferre qui nūq̄ sugillatus est · Ille qui sanguinē suū
vidit cū dentes crepuerūt sub pugno nec ꝓiectus aīm
ꝓiecit sed quociens cecidit ꝯtumacior resurrexit · cum
magna spe descendit ad pugnā · multū eīn adicit sibi
virtus lacessita · Plura sunt que nos terrēt q̄ q̄ p̃mūt
& sepius opinione q̄ re laboram9 · Illud tibi p̃cipio ne
sis miser ante tempus · cum illa que velud imminentia
expauisti forte nunq̄m ventura sunt certe nec venerūt
Quedā nos torquent magis q̄ debeant · quedā anteq̄m
debeant · quedam cum omnino non debeant · Sicq;
augemus dolorem aut fingimus aut preoccupamus q̄
multa expectata nunq̄m ꝯparauerūt etiā si futurū est
Quid iuuat dolori suo occurrere · satis cito dolebit cum
venerit · Nichil tā certū est ex hys que timent̃ ut non
certius sit & formidata subsidere & sperata decipere
Quid turpius q̄m senex viuere incipiens · Multis seruit
qui corpori seruit · qui ꝓ eo nimiū timet qui ad illud
omnia refert · Sic agere nos debem9 nō tanq̄m ꝓpter
corpus viuere debeam9, sed tanq̄m nō possum9 viuere
sine corpore · hui9 nos nimi9 amor timoribꝰ inquietat
sollicitudinibꝰ onerat · ꝯtumelys obicit · honestum vile
ei est cui corpus nimis carū ē · agat̃ eius cura diligen-

tissime ita tamen ut cum exigit racio uł fides in ignem mittendū sit. Et iam ī obsessa via paupi pax ē. Nūꝙ̄ in tm̄ ꝯualescit nequicia. nūꝙ̄ sic cōtra virtutes cōiura-bitur ut non pħie nomen venerabile & sacrum maneat Nemo sollicito bono fruit̄. adicere diues aliquid diui-cýs studet dū de incremento cogitat oblitus est usus rōnes accipit forū conuertit fit ex domino ꝑ curator Quicquid facias cito redi a corpore ad aīm illū dieb᷒ ac noctib᷒ exerce. Id bonū cura qđ vetustate fit melius Quā iocundū est nichil poscere ꝙ̄ magnificū est plenū esse nec ex fortuna pendere. Discedant aliquando ista insidiosa bona & sperātib᷒ meliora ꝙ̄ assecutis. Siquid ī illis essēt solidi aliqn̄ implerent. Nūc aūt haurientiū sitim concitant. Plus opis est in eo ꝓposita custodia ꝙ ut honesta ꝓponas. pseuerandū ē & assiduo studio robur addendū donec bona mens sit quod bona volū-tas est. Naturalia desideria finita sunt. Ex finitis aūt nascentia nisi definant finem non habent. Nullus em̄ termin⁹ falso ē. Nam via eunti ad extremū error aūt immensus est. Retrahe ergo te a vanis. Et cum vis scire qđ petis aut naturalē habeat aut cecam cupiditatē considera si non possis alicubi consistere. Nam si longe ꝓgressus semꝑ aliud restat scito illud naturale nō essē Proice ista omnia si sapis ýmo ut sapias & ad bonam mentem magno cursu & totis virib᷒ tendas. Siquid est quod teneris aut expedi aut excide. Multis ad pħandū obstitere diuicie. pauꝑtas expedita ē secura ē Non circūstat illam turba seruoꝝ ad quos pascendos transmarinaꝝ regionū ē optanda fertilitas. facile est pascere paucos ventres & bn̄ institutos & nichil aliud desiderantes ꝙ̄ impleri. paruo fames constat. magno

fastidiũ · pauptas contempta est instantibꝯ desideriys satisfacere · Cur ergo hanc cõtubernalẽ recuses cui9 mores sanus diues imitatᷣ · Si vis vacare animo aut paup sis oportet aut paupri similis Nõ potest eẽ studiũ salutare sine frugalitatis cura · frugalitas aũt paup tas voluntaria est · Multas parasse diuicias non fuit miseriaꝝ finis sed cõmutacõ nec hoc miror · non est in rebꝯ viciũ sed in ipso animo · Illud qᵭ pauptatẽ grauẽ fecerat etiã diuicias ḡues fecit · quẽadmodũ eñ nichil differt ut egrũ ĩ lecto ligneo aut aureo colloces quocũqꝫ eñ illum transtuleris morbũ suũ secum transfert · Sic nichil refert vtrum eger animus an in diuiciys an in pauptate ponatᷣ · ffestis maxime diebꝯ aĩo imperandũ est ut tũc voluptatibꝯ solus abstineat cũ ĩ illas omnis turba pcubuerit · In ipã securitate anim9 ad difficilia se pͥperet & cõtra iniurias fortune intᷣ beneficia firmetᷣ Exerceamur ad paulũ & ne imparatos fortuna depre hendat fiat nobis familiaris pauptas · securi9 diuites erim9 si sciuerim9 ꝙ non graue sic paupies est · quãta est animi magnitudo ad id sua sponte descendere qꝛ ne ad extrema quidẽ ductis timendũ sit · hoc est pͦocupare tela fortune · Non est iocunda res aqua & polenta aut frustum ordeacei panis sed summa voluptas est posse cape etiã ex hyys voluptatem & ad illud se deduxisse quod eripe nulla fortune iniquitas possit · Diuiciaꝝ possessionem tibi non interdico sed efficere volo ut illas intrepidus possideas qꝛ vno modo ↄsequeris si te etiã sine illis bñ victurũ tibi psuaseris si illas tãꝙ aspexeris perituras · Si potes subduc te istis occupacõibꝯ si minus eripe · tute in freto vixim9 moriamur in portu Tacere docet pħia nõ dicere & hoc exigit ut ad legem

suam quisq̃ viuat ne ordini vita dissentiat ut ipsa inter se vita vnius sine omniũ accõnũ dissensione coloris siti Maxime hoc ẽ officiũ sapientie & iudiciũ ut verbis opa concordent ut ipse ubiq̃ par sibi eidemq̃ sit · Quid enĩ sapientia semp idem velle atq̃ idem nolle licet aliã ex= ceptunculã non adicias ut rectum sit quod velis · Non potest enĩ cuiq̃ idem semp placere nisi rectũ · variat aũt quottidie iudiciũ hominũ & in cõtrariũ vertit atq̃ plerisq̃ agit vita plusum · Quod tuo bñficio scire non potes pauptatis scies · Jlla enĩ veros certosq̃ amicos retinebit · Discedit quis non te sed aliud sequebatur Nõne vel ob hoc vnũ amanda est pauptas q̃ a quib; ameris ostendat · O quando veniet illa dies qñ nemo ĩ honorẽ mentiat · Huc ergo cogitacões tue tendant hoc cura · hoc opta redige te ad parua ex quib; cadere nõ possis · Nõ licet diuicias in sinu positas cõtempnere Jlle ingentis animi est qui illas circumfusas sibi diu multumq̃ miratus q̃ ad se venerint videt suasq̃ audit magis esse q̃ sentit · Magnũ ẽ nõ corrumpi cõtubernio diuiciarũ · paupib; inest sine qua nichil iocundũ ẽ se= curitas quia delicijs pmaduim⁹ omĩa dura ac difficilia iudicam⁹ · Quod male implicuisti soluas potius q̃ ob= rumpas dũmodo si alia racio soluendi nõ erit · Nõ tam timidus est ut malum semp pendere q̃ semel cadere Turpe est cadere oneri luctare cũ officio quod semel cepisti · Non est vir fortis ac strenuus qui laborem fugit vbi etiam crescit sibi animus ex ipsa rerum dif= ficultate peiores morimur q̃ nascimur · nostrum hoc nõ nature viciũ ẽ · Nemo q̃ bene viuat sed q̃ diu curat cũ hominib; cõtingere possit ut bñ viuant ut diu nulli Fundamẽtũ bone mentis est nõ gaudere vanis · Michi

crede verum gaudiũ res seuera est an tu existas aliquẽ saluto vultu hylari oculo mortẽ cõtempnere · paupertati domum apire · voluptates tenere sub freno · meditari dolorum pacientiã hoc qui apud se versat in magno est sed parũ blando · Hic aũt quibus delectatur vulgus tenuem habent ac perfusoriam voluptatem & quodcunque mentitũ est gaudiũ fundamento caret · Corpusculũ etiã si nichil sine ipso fieri potest magis necessariã rem credere quam magna vanas suggerit voluptates breues penitendas & nisi magna moderacõne temperentur in contrariũ habituras · Ita dico in precipiti voluptas ad dolorẽ vergit nisi modũ tenuerit · modũ aũt tenere in eo difficile ẽ quod bonũ esse credideris auri boni auiditas tuta est que subit ex bona cõscientia ex honestis consilijs ex cõtempto fortuito · pauci sunt qui ex cõsilio se suaque regunt · Ceteri eorum more qui in fluminibus innatant nõ eũt sed feruntur · quidã tũc viuere incipiũt cũ desinendũ est · quidã ante desierunt quam incipent · Quid necesse est mala accersiri satis cito pacienda cũ venerint presumere ac presens tempus futuro metu perdere stultũ est quia quando que futurus sis miser esse iam miserũ · Sed ego te alia ad securitatẽ via ducã si vis omnẽ sollicitudinẽ exuere quicquid vereris ne eueniat euenturũ vtique compone & quodcunque illud est malũ tecũ ipse metuere & timorẽ tuũ taxa acrior ẽ virtus ad occupanda pericula quam crudelitas ad irroganda · Multum fuit cartaginẽ vincere sed amplius mortẽ · adeo mors timenda nõ ẽ ut beneficio eius nichil aufferendũ sit aut timendũ · ante omĩa memento demere rebus tumultũ ac videre quid in quacũque re sit sciẽs nichil esse in istis rebus terribile nisi ipsum timorẽ · Quod vides accidere pueris hoc quoque nobis maniscl[~]is euenerũt

Illi quoq; amant quibꝫ asueuerunt cũ quibꝫ ludunt si patos viderint ptimescunt. Nõ hominibꝫ tm̃ sed rebꝫ psona demenda est & reddenda facies sua. dolor quidẽ leuis ẽ si ferre possum. breuis si ferre nõ possum. Hoc turpissimũ est qđ nobis obici solet verba nos phie nõ opera tractare. Ipse voluptates in tormenta vertunť Epule cruditatẽ generant, ebrietates neruoꝝ torporem ac tremorem, libidines manuũ ac pedũ & articuloꝝ de: prauacõnẽ. paup fiam int̃ plures ero. Exul fiam ibi me natũ putabo. Alligabor qꝑ enĩ nũc solutus sum ad hoc me natura graui corporis pondere astrinxit. Mo: riar desinã egrotare posse alligari posse mori. Turpe aliud loqui aliud sentire quanto turpius aliud scribere aliud sentire. Quottidie morimur. quottidie enĩ de: minť aliqua pars vite & tunc quoq; cũ crescim⁹ vita decrescit. ridiculũ aũt est currere ad mortẽ tedio vite vir fortis & sapiens nõ debet de vita fugere sed exire Quod ad duos amicos nostros ptinet diuersa via eũdũ ẽ. Alt̃ius enĩ vicia emendanda sunt alteri⁹ frangenda Vtar libertate tota. Non amo illũ nisi offendero an pfectur⁹ sum nescio. Malo successum q̃ꝫ fidem deesse Nutriend⁹ ẽ pudor qui q̃ꝫdiu ĩ animo durauerit aliquis erit sic honeste spei loc⁹. panẽ & aquã natura desiderat Nemo ad hoc paup est in terra q̃ quisquis desideriũ suũ clauserit cũ ipso ioue de felicitate contendat. Sic fac oĩa tanq̃ꝫ spectet aliquis. pdest sine dubio custodem sibi imposuisse & habere quẽ respicias quẽ int̃esse cogi: tacõibꝫ tuis iudices, omnia enĩ nobis mala solitudo psuadet. Cũ iam tm̃ pfeceris ut sic tibi etiã tui reue: rentia licebit dimittere pedagogũ. multis dissimilem te fieri oportet dum tibi tutũ non sit a te recedere. Que

querela ē q̄ incomodū si quid debeat desinere deficit & quis exitus maloꝝ q̄ꝑ in finē suū natura soluente dilabi Remoue existimacōnē hominū dubia semp est in ꝑtem vtrāq̄ diuidit᷑ · Remoue studia tua vita tractata mors de te ꝓnūciatura est · Ita dico disputacōnes & lr̄ata colloquia & ex p̄ceptis sapientū verba collecta & eruditus sermo nō ostendūt verū robur animi · est em̄ oro tumidissimis audax · Quid egeris tunc apparebis cum animā agas iunior eris · Quid refert · incertū est quo loco te mors expectet itaq̄ illā omni loco expecta · Qui mori didicit nō seruire didicit · Supra omnē potentiā est · certa extra omnē · Quid ad illā carcer & custodia & claustra liberū hostiū habent · vna cathena est q̄ nos alligatos tenet amor vite · Numera annos tuos & pudebit eadē velle q̄ volueras puer · Hoc deniq̄ tibi circa diem mortis p̄sta · moriant᷑ ante te vicia · Bona mens nec comodat᷑ nec emit᷑ · Et puto si venalis esset nō haberet emptorē · ac mala quottidie emit᷑ · Animū debes mutare nō celū · licet em̄ vastū traieceris mare secūt᷑ te vicia quocūq̄ ꝑueneris · Queris q̄re te fuga ista nō adiuuet tecū fugis onus animi deponendū est · Nō aūt tibi vllus placebit locus ymo quicquid facis contra teipsum facis & motu ipso vaces tibi · egrū em̄ cōcutis aut nō istud eximis malū · omnis loci mutacō iocūda fiet · In vltimas licet terras expelleris ī quolibet barbarie angulo colloceris · hospitalis tibi illa qualiscunq̄ sedes erit · Magis veneris q̄ꝑ quo interest & ideo nulli loco adicere debem⁹ animū · Cū hac ꝑsuasione viuendū est · Non sine vllo angulo natus & patria mea totus mund⁹ ē · quid tam turbidū fieri potest q̄ꝑ forū · Ibiq̄ licet quiete viuere si necesse ē sed si liceat disponere se

Quid interest quod domi fuit seruitus vna est. hanc qui contempserit nunq̄ talibꝫ turba dominat̄ sed liber est. Iniciū salutis est noticia peccati. Nā qui peccare se nescit corrigi nō vult. Ideo quantū potes teipsum argue. Inquire ī te accusatoris ꝑsonā partibꝫ fungere diuini iudicis tandē de ꝑcatoris. Multo magis ad rem ꝑtinet qualis tibi videaris q̄ q̄lis alys. Consiliari nisi turpi racione amor turpiū nec potest. Venit aliquis ad mortē irat⁹ morti. veniētē illā nemo hylaris exceperit nisi qui se ad illam diu ↄposuerit. Generosos animos labor nutrit qm̄ nō ē viri timere sudorē. Pars magna bonitatis est velle fieri bonū. Omnia dicta & facta tua int̄ se ↄgruant ac sibi respondeāt & vna fortuna ꝑcussa sint. nō est eius anim⁹ in recto cui⁹ acta discordant Turpis & ridiculosa est elementarius senex. Iuueni parcendū sene utendū est. In mores fortuna ius non habet anim⁹ ille tranquillissim⁹ ad ꝑfectū venit qui in eodē habitu ē quocūq₃ modo res cedant cui si agerent̄ vulgaria bona supra res suas eminet. Siue aliud ex hys uł omīa casus excusserit minor nō fit. Mora quā timem⁹ incipit vitam nō eripiet veniet iterū qui nos in lucem reponat dies. Ex quo animo debet reditur⁹ exire obserua rerū ordinē ī se remeantiū videbis ī hoc modo nichil extingui sed vicibꝫ cōdescendere ac surgere Si vis omīa tibi subicere te subice racioni reges multos si te illa rexerit & ab illa disces quemadmodū & quid aggredi debeas. Turpe est non ire sed ferri & subito in medio turbine rerū causā stupentē querere huc ego quēadmodū veni. Plurimū ꝑficit sermo qui minutatī irrepit animo nec multis opus ē sed efficacibꝫ. Habet hoc optimum in se generosus animus q̄ concitat̄ ad

honesta magnaꝝ rerũ ad se vocat & attollit · animus
enĩ noster ad modũ flãme in motu est · eo mobilior &
actuosior quo vehementior fuerit · Sed felix qui ad me
liora hunc impetũ dedit & ponet extra ius dicionemq̧
suam tempabit aduersa cõminuet & alys admiranda
despiciet · Magni animi ẽ magna contempnere & me-
diocria malle ꝙ̃ nimia · Necesse ẽ enĩ ĩ immensum ex-
eat cupiditas q̃ naturalẽ modũ transilit · Desinit esse
remedys locus vbi fuerant vicia mores · Inopia vbeꝝ
& exilitas min⁹ intentũ auditorẽ facit tedio interrupte
tarditatis facilius tñ incidet quod expectat̃ ꝙ̃ quod
p̃teruolat · Illa quidẽ que veritati opam dat oẽo com-
posita esse debet & simplex · hic popularis nichil habet
veri mouere vult turbam & inconsulta aures impetu
rape Remedia nõ ꝓsunt nisi immorent̃ · Quis medicus
egros in transitu curat · Queadmodũ sapienti viro in-
cessus modestior ↄuenit · ita p̃ssa vox nõ audax · Itaq̧
tardiloquũ te esse iubeo · Sacer intra nos spũs sedet
maloꝝ bonoꝝq̧ nostroꝝ obseruator & custos hic ꝓut
a nobis tractat⁹ ẽ ita tractat · Multa possem tibi osten-
dere que acquisita acceptaq̧ libertatẽ nobis extorquẽt
Nostri enĩ essemus si ista nostra non essent circũspice
ista que nos agunt in insaniã & cũ plurimis lacrimis
amittim⁹ scies in hys non dampnũ esse molestũ sed
opinionẽ dampni · Nemo illa perisse sentit sed cogitat
qui se habet nichil pdidit Vix queq̃ꝫ inuenies qui pos-
sit apto hostio viuere · Bona ↄscientia turbã aduocat
mala etiã in solitudine anxia est atq̧ sollicita · Si ho-
nesta sunt q̃ facis omnes sciant · si turpia quid refert
neminẽ scire cũ tu scias · Non refert ꝙ̃ multos libros
sed ꝙ̃ bonos habeas · Lectio certa ꝓdest varia delectãt

Vicia nobis sub uirtutū noīe irrepūt · Temeritas sub titulo fortitudinis latet moderacō vocat̄ ignauia pro⸗ tanto timidus accipit̄ · in hys magno piculo erraums Jam etiā vbi causa sublata est mentimur cōsuetudinis causa · Illos derideo qui turpe existimāt cū seruo suo cenare · quē nisi quia supbissima ɔsuetudo cenanti dño stantiū seruoꝝ turba circūdedit · Ille quidem ingenti auiditate distentū ventrē ornat · serui aūt tota nocte ieiuni mutiqꝫ pstant · Sicqꝫ fit ut de domino loquant̄ quibꝫ coram domino loqui non licet · Tu aūt sic cum inferiore viue quēadmodū tecū supiorē velis viuere & quociens in mentē venerit quantū tibi in seruū liceat in mentem etiam veniat tantundē in te dño tuo licere Quomodo stultus est qui equū empturus est nō ipsum inspicit sed stratum eius & frenos · sic qui hominē ex veste aut ex condicōne estimat · Consorciū rerū omniū int̄ nos facit amicicia · Omnia cū amico cōmunia habe⸗ bit qui multa cum homine · Nisi int̄rogacōne vaferina astruxero & ɔclusione falsa a vero nascens mendaciū astruxero · Nō potero a fugiendis petenda secernere Pudet me in re tam seria senes ludim⁹ · Mus sillaba est · mus aūt caseum rodit · sillaba ergo caseū rodit Putes me ista nūc non posse soluere · quod michi ex ista scīa piculū imminet · qđ incomodū ē · O pueriles inepcias · quid michi ista componis nō ē iocundi locus apta decent & simplicia bonitatē etiā si multū supesset etatis · parce dispensandū erat ut sufficeret necessariū Nūc aūt que dementia est supuacua addiscere in tanta temporis egestate · que non pdidisti habes · cornua nō pdidisti · ergo cornua habes · Nō voco ad istas inepcias ingens negocium in manibꝫ est · quid agam mors me

sequit᷑ vita fugit aduersus hec doce me aliquid · doci-
les natura nos edidit & rationē dedit imꝑfectam sed q̄
ꝑfici posset · Quando fatuo delectari volo non em̄ michi
longe querendus me video · Ceci ducem querūt · nos
aūt sine duce erram⁹ & ideo difficulter ad sanitatem
ꝑuenim⁹ quia nos egrotare nescim⁹ · Iniciū eundi ad
virtutes arduū est quia hoc p̄mū imbecillis atq̄ egre
mentis ē formidare inexꝑta itaq̄ cogenda esse incipiat
Deinde non est acerba medicina ꝓtin⁹ em̄ delectando
sanat · Id agere debemus ut irritamenta viciorꝫ q̄ꝫ
longissime ꝑfugiam⁹ · Indurand⁹ ē aīm⁹ & debellāde
voluptates q̄ seua quoq̄ ingenia ad se rapuerūt vicia
sine modo sine fine ꝑsequere · Nam illis quoq̄ nec finis
nec modus est · ꝑice q̄cunq̄ cor tuū dilaniant q̄ si aliter
extrahi nequirent cor ipsum cum illis releuandū erat
voluptates p̄cipue exturba que latronū morem in hoc
amplexant᷑ ut strangulent · quāuis ad eundē finē duo
ꝑuenerint maior tn̄ est laus idem fecisse in difficiliori
materia · Illū elige adiutorem quē magis admireris
cū videris q̄ꝫ cū audieris · quid letaris q᷒ ab hoībꝫ hẏs
lauderis quos ipse laudare nō potes · laudatio aliquid
exhortacōnis affert ipsis & aīos adolescentiū exstimu-
lat · In illis morbis in quibꝫ afficiunt᷑ animi quo quis
peius se habet minus sentit · Sompniū narrare vigi-
lantis est · vicia sua cōfiteri sanitatis indiciū ē · omnia
impedimenta dimitte & vaca bone menti · nemo ad illā
ꝑuenit occupatus · Magni artificis est clausisse totum
exiguo · In hoc nisi fallar erram⁹ q᷒ mortē sequi iudi-
camus cū illa & p̄cessit & secuta est · Quicquid em̄ ante
nos fuit mors est · Illū lauda & imitare quē nō piget
mori cum iuuet viuere · Que est em̄ virtus cum citaris

exire · Sapiens nil inuitus facit · Necessitatē effugit quia vult q coartat᷑ · Debilitatē nobis indixere deli- cie & qđ diu volum⁹ posse desinim⁹ · Nulla placita est quies nisi quā ratio composuit · Omnia vicia ad modū morbi in aperto leuiora sunt · Tunc aūt pniciosissima cū si multa sanitate subsidūt · Nulla res animi sapiētis aduocat · nullus hominū auiūq contemptus intrūpit cogitacōnes bonas solidasq iam & certas leue illud in- geniū est nec sese adhuc reduxit introrsus qđ ad vocē accidentium erigit᷑ · Nemo nostrum est idem qui fuit pridie · quicquid viuet currit cū tempore nichil ortum stabile uł firmū solidū est & nos cū ea cepim⁹ tanq aut semp futura aut semp habituri · Illud precipue in nobis pbiam impedit q cito nobis placeam⁹ & quic- quid in nos adulacō contigerit tanq debitū pendim⁹ optimosq nos esse ac sapientissimos affirmantibꝰ as- sentim⁹ · Sequit᷑ itaq ut ideo non velim⁹ quia nos optimos esse credim⁹ · Omnes tendūt ad gaudiū sed vnde stabile magnūq cōsequant᷑ ignorant & sapiens quidā nunq sine gaudio ē · Gaudiū aūt nunq nascit᷑ nisi ex virtutū scīa nec intrūpit᷑ nec desinit · Quod em̄ nō dedit fortuna nō eripit · Taur⁹ paucissimoꝝ iugeꝝ pascua implet᷑ · vna silua elephantibꝰ pluribꝰ sufficit Homo vero & terra pascitur & mari veruntamen non fames ventris magno constat sed ambitio · Ante se- nectutē cura ut bn̄ viuas ut bn̄ moriaris · Da opam ut ne quid vnq inuitus facias · Qui imperia libens ex- cipi partem acerbissimā effugit facere quod nolit · Nec qui iussus aliquid fecit miser ē sed qui inuitus · Itaq sic animū componas ut quicquid res exigit id velim⁹ Contempnere aliquis omnia potest · oīa habere nemo

potest Itaq; breuissima ad diuicias p contemptū diuicia-
rū via est. Nec sicci sunt oculi amico amisso vt fluant
lacrimandū est nō plorandū. Id agamus ut iocunda
nobis fiat amicoꝝ recordacō amissoꝝ. Nemo libent̄ ad
id redit quod sine tormento cogitatur? nō est. Michi
amicoꝝ defunctoꝝ cogitacō dulcis ac blanda ē. habui
enī illos tanq̄ amissuros amisi tanq̄ habeā. Quis ferat
hos qui negligentissime cū amicos habeant miserrime
lugent. Nec amant quēq̄ nisi pdiderint. Ideoq; tunc
effusius merent quia verent̄ ne dubiū sit an amauerint
sera indicia affect? sui querūt. Que deo faciendi mūdū
causa fuit. bonus est homo nulla boni inuidia est. fecit
itaq; tanq̄ optimū potuit. vetas me celo interesse id est
iubes me capite demisso viuere maior sum & ad maiora
genitus q̄ ut corporis mei sim mancipiū. Quod equidē
nō aliter aspicio q̄ viuendū ac libertati mee circūdatū
cuius contempt? certa libertas ē. Seruiāt deteriora
melioribꝫ fortes simus aduersus fortuita. Potest ex
casa vir magnus exire. potest & ex deformi humiliq;
corpusculo formosus anim? ac magn?. Nec deformita-
te corporis anim? fedat̄ sed pulchritudine animi corpus
ornat̄. animus intuens vere paratus fugiendoꝝ ac pe-
tendoꝝ nō ex opinione sed natura p̄cia rebꝫ imponens
neutri forme se submittens sup omnia que contingunt
eminens hic facies virtutis crescere posse impfecte rei
signū est. Omnis in modo est virtus. omne honestū
voluntariū est. Nō enī potest honestū esse quod non est
liberū. Magis ē difficilia pstringere q̄ leuia moderari
& hec magis laudauerim bona que exercitata sunt ac
fortia & cum fortuna rixata. Non sum tam demens ut
egrotare cupiam. sed si egrotandum fuerit ut nichil

effeminate faciam · Non eñ pati cõmendabile est sed fortit̃ pati · Gloriari ocio iners ambicõ ẽ · Multa apta transeunt condita & obstrusa rimant̃ · fures signata sollicitant · vile videt̃ quicquid patet apta effractari⁊ p̃terit · Hos mores habet impitissim⁊ quisq̃ insecreta irrumpe cupit · Jactantie genus est nimis latere & a ↄspectu hominũ secedere · Conuocat turbã quisq̃ ocio suo aliquã fabulã imposuit · Non est aũt agendũ hic ut de te homines loquant̃ sed ut ipse tecũ loquaris · Quid aũt loqueris q̃ homines de alÿs libentissime faciũt · de te apud te mala estima & id maxime tracta quod in te infirmũ esse senties · Freq̃ues de loco ad locũ migratio instabilitas animi ẽ · ut animũ possis continere p̃mũ corporis tui fugã siste · Nichil q̃ amor recrudescit · Jta q̃ qui deponere vult desideria rerũ omniũ quar̃ cupi-ditate flagrauit & oculos & aures ab hÿs que reliquit auertat cito eñ affectus quocũq̃ se ṽtit rebellat · Nul-lũ sine accuramẽto malũ est · Auaritia pecuniã p̃mittit luxuria voluptatem · ambicõ potentiã · Mercede vicia sollicitant vinci · effici toto seculo potest ut vicia longa licentia tumida submergant̃ & iugũ accipiant · Vis aduersus hoc corpus liber esse tanq̃ migratur⁊ habita quomodo venit ĩ mentẽ sum⁊ omnia sine fine cupientes Nemo nisi vicio suo miser est · Jdeo peccam⁊ quia de partib⁹ vite omnes deliberam⁊ · Nemo de tota deliberat eadem virtute & mala fortuna vincit̃ & bona ordinat̃ virtutem intelligo animosam & excelsam quã incitat quicquid infestat · Nõ mirũ est in tranquillitate non concuti · Jbi mirare vbi omnes iacent · aliq̃ stare im-p̃fecte necesse labent̃ & modo p̃dcant & modo subcidãt sed est pars p̃fectus velle p̃ficere · Jd agam⁊ ut omne

tempus nostrũ sic ꝙ nõ erit nisi prius nostrũ cepim⁹
esse · Vidisti aliquẽ canem missum a domino frustum
panis vl' carnis aperto ore captantẽ quicquid excepit
ptin⁹ integre deuorat & semp ad spẽ futuri hyat · Idẽ
euenit nobis · Quicquid eñ expectantibꝰ fortuna pie=
cit id sine ulla voluptate dimittim⁹ statim ad rapinam
alterius erecti & attoniti · hoc sapienti nõ euenit plen⁹
ẽ & siquid obuenit secur⁹ accipit ac reponit · Impedit⁹
aũt a rudibꝰ nullus ꝑcipitacõis finis est · In epicureũ
chaos decidunt · inane sine termino est · Quisquis de
accipiendo cogitat oblitus est accepti · nec ullũ maius
malũ cupiditatis ꝙ ꝙ ingrata est ambicõsius nõ tam
iocundũ est multos post se videre ꝙ graue aliquẽ ante
se · Nec ambicõ tm̃ instabilis est verũ etiã omnis cupi=
ditas quia incipit ante finẽ · Stulta auaritia mortaliũ
ꝓpetatẽ discernit nec quicꝙ suũ esse credit qđ publicũ
est ac sapiens nichil magis suũ iudicat ꝙ cui⁹ illi cum
humano genere consortiũ est · docet pħia ꝑcipue bene
debere bñficia bene soluere · Interdum aũt solutio est
ipsa ↄfessio · Miraris homĩes ad deos ire deus ad hoĩes
venit ymo ĩ hoĩes · nulla eñ bona sine deo sunt · Nulli
in rapina feliciť cessit gaudiũ rapti nõ durat ĩmpesterũ
aut ista bona nõ sunt q̃ uocanť aut homo felitior deo ẽ
quoniã q̃ parata sunt nobis deus nõ habet in usu · Nec
eñ opes nec epularꝝ leticia nec quicꝙ ex hys hominẽ ĩ
escam cibus ad eũ ptinet · placeant homini quecũqꝫ deo
placent ob hoc ipsum quod deo placet · Quãdiu virtus
salua fuerit non senties quid abscesserit · Nõ affligiť
sapiens liberorꝝ amissione nõ amicorꝝ eodem eñ animo
fert illorꝝ mortẽ quo suã expectat · Cõcordat sermo cũ
vita · Ille ꝓmissum suũ impleuit qui & cũ videas illũ

& cum audias idem est nec delectent verba sed ꝓsint
Quid stulcius ꝙ̃ ꝙ non didiceris non discere · quādiu
viuas tādiu discendum est quēadmodū viuas · Equo
animo audienda sunt imꝑitoꝝ conuitia & ad honesta
vadenti contempnendꝰ est ille contemptus optimū in
homine ratio ē · Hec antecedit aīalia sequit̃ deū · amor
ira · cupiditas ꝑicula depulerūt · ꝙ ergo breuis potest
obstinacō animi aliquo stimulo excitata quanto magis
virtus que nō ex impetu nec subito sed equaliter valet
imꝑpetuū robur est · vnū bonū est virtus q̄ int̃ hanc
fortunā & illam suꝑba incedit cū magno vtriusq̧ con=
temptu · Vir bonus quidē quid ei acciderit equo aīo
sustinebit sciet em̄ id accidisse lege diuina qua vniuersa
ꝓcedūt · Nemo ex istis quos purpuratos vides felix
est nō magis ꝙ̃ ex illis quibꝯ ceptrū & clamidē ī cena
fabule assignat · Cum populo p̄senti elati incesserint &
ꝯtubernati simul exierint excalciant̃ & ad staturā suā
redeūt · Nemo istoꝝ quos diuitie & honores in fastidio
ponūt magnus est quare ergo magnus videt̃ cū basi
sua illū metiri · Hoc laboramus errore ꝙ neminē esti=
mamꝰ eo qđ ē sed adicimꝰ illi & ea quibꝯ adornatꝰ est
ac quicūq̧ voles verā hominis estimacōnē inire inspice
nudū · ponat patrimoniū honores & alia fortune men=
dacia corpus etiā ipsum exuat animū intuere qualis
sit & quantꝰ alieno an suo magnꝰ p̄cogita mali mollis
ictꝰ venit · ac stultis & fortune credentibꝯ omnis vi=
det̃ noua rerū & inopinata facies · Magna aūt pars
est apud imperitos mali nouitas · Et ideo sapiens
assuescit se malis futuris & q̄ alÿ diu patiēdo faciūt le=
uia hic leuia facit diu cogitādo · Vita nō īꝑfecta si ho=
nesta est vbicūq̧ desines si bene desines tota ē · Nemo

tam imperitus est ut nesciat quandoque sibi moriendū esse &
tñ cū ppe accesserit tergeuersat̄ tremit plorat. Nōne
videt̄ tibi stultissim⁹ qui fleuit q⁹ ante mille ānos non
vixerit eque stultus est qui flet q⁹ post ānos mille nō
viuet hec paria sunt non eris non fuisti vtrūq; tempus
alienū ē. Quid fles ad hanc legem natus es Quid noui
est. hoc omnib⁹ accidit quomodo fit fabula vita nō q̄
diu sed q̄ bene acta sit refert quocūq; voles desine tm̄
bonam clausulā impone. In remediū cedunt honesta
solatia & quicquid animū erexerit etiam corpori pdest
Tria in omni morbo grauia sunt metus mortis. dolor
corporis. intermissio voluptatū. de morte satis dictū ē
dolere nemo potest valde diu. Sic eñ nos amātissima
nostra natura disposuit ut dolorē aut tollerabilē aut bre-
uem faceret. Nō est autē acerbū carere eo quod cupe
desieris deniq; tollerabilis ē morbi patientia si cōtemp-
seris id quod extremū minat̄. Noli mala tua tibi ipsi
facere grauiora & te querelis onerare. leuis est dolor si
nichil sibi opinio adiecerit leuē illū dū leuē putas facies
tam miser est eñ quisq; q̄ credidit. Quod acerbū fuit
retulisse iocundū est. naturale est eñ mali suo fine gau-
dere. Quomodo est hostis fugientib⁹ pnicōsior sic omne
fortuitū incomodū magis instat cedenti aduerso. Nec
vita sit tedio nec mors timori. vitā modum sui adicere
solet iners ociū hys quib⁹ necesse est omnē vitā breuē
videri qui volūt videri voluptatib⁹ vanis & ideo infi-
nitis mentiūt̄. Interim hoc tene hoc morde aduersis
non succūbere letis non cedere omnē fortune letitiā in
oculis habere. Quicquid eñ expectatū ē diu leui⁹ acce-
dit. Non est bonitas pessimis esse meliorē. Nūc virtus
latet & latuisse nō ē ipsius dampnū veniet qui conditā

& seculi sui malignitatẽ compssiam dire publicet veritas
in omnem sui partẽ eadẽ ẽ · qui decipiunt nichil habent
solidi · mendatiũ tenue ẽ plucet si diligent̃ inspexeris
Quantũ mecũ cogitatio ad spectaculũ lusoꝝ fiat concursus
quanta sit contra bonas artes solitudo q̃ꝑ imbecilli aĩo
sint quoꝝ lacertos humerosq̧ miramur · Corpora int̃
se paupũ & diuitũ vult? paup sepius & fidelius ridet
nulla eius sollicitudo ĩ alto est · hoꝝ aũt qui felices vo=
cant̃ hylaritas ficta ẽ aut grauis & supportata tristitia
Omniũ istoꝝ quos supra capita hominũ supra q̃ turbã
delicatos letitia suspẽdit · parata felicitas ẽ · cõtempnes
illos si dispoliaueris · Equũ emptur? solui iubes stratũ
vestimẽta venalibꝫ detrahis ne q̃ corporis vicia lateant
hominẽ vero inuolutũ estimas · Quod de aliis loquor
si ppendere te vis sepone pecuniã domũ dignitatẽ intus
teipsum cõsidera · Quereris te incidisse hominẽ ingratũ
si hoc piculũ vitare volueris beneficia non dabis ita ne
apud aliũ pereant apte peribũt nõ respondeant potius
q̃ꝑ dent̃ · Cito inerti ocio torpebit vita · Si relinquẽ=
dũ est quicquid offendit & post malã segetẽ serendũ
ẽ qm̃ etiã si merita nõ pcesserint oportebat ignosci post
bñficia ledenti plus q̃ꝑ venia debet̃ · pluris em̃ estimo
bñficiũ q̃ꝑ iniuriã ac nõ omẽs grati sciũt debere bene=
ficiũ · viro sapiẽti notũ est quantũ res q̃libet taxanda
sit & omnia secũ examinabit quantũ accepit a quo qñ
vbi & queadmodũ · Hñ methodor? ait solũ sapientẽ
referre gratiã scire · Beneficia crescunt mora & tanto
plus soluendũ est quanto tardius · Ingratus est qui
bñficiũ reddit sine vsura · Sepe qd̃ dat̃ exiguũ est qd̃
sequit̃ ex eo magnum · Nemo michi videtur pluris
estimare virtutẽ · Nemo illi magis esse deuotus q̃ꝑ qui

boni viri famã pdidit · ne ɔſcientiã pderet · Torquet ingratus ſe & macerat odit quia accipit quia redditur? eſt & extenuat iniurias vero dilatat & auget · Quid eo miſerius cui beneficia excidũt cauſa iniurie · At contra ſapiens exornat omne beneficiũ & ſibi ipſi commendat & ſe aſſidua ei? cõmemoratione delectat · Illa cõtempnit quibꝫ leſus nec vertit omnia ĩ peius nec querit cui caſum imputet ad fortunã potius refert & quicquid acciderit benigne intꝑ̃tando leuat · Nõ offenſe potius ꝙ̃ officÿ meminit quantũ ĩ priore & meliorẽ memoria ſe detinet nec mutat animũ aduerſus bene meritos ſemꝑ eñ quicquid dubium eſt humanitas inclinat ĩ melius Nemo aũt gratus eſſe poteſt niſi contempſerit iſta ꝓpt̃ q̃ vulg? inſanit · Nichil carius eſtimam? ꝙ̃ bñficium qđ dũ petim? nichil vilius cũ accep̃im? · Queris quid nobis faciat obliuionẽ acceptoꝝ cupiditas accipiendoꝝ abſtrahũt a recto diuitie honores potentia & cetera que opinione noſtra cara ſunt p̃cio vilia · Neſcim? eſtimare res de quibꝫ nõ cũ fama ſed cũ rerũ natura deliberandũ ẽ · Nichil habet iſta magnificũ quo mentes in ſe trahat ꝓpt̃ hoc mirari illa ɔſueuim? · Ociũ ſine litteris mors ẽ & hominis viui ſepultura · Nõ habet fortuna longas man? · Neminẽ occupat ſibi habentem · Itaqꝫ quantũ poſſumus ab illa reſideam? · Nõ eſt mors glorioſa ſed fortiter mori glorioſum eſt · Que dementia eſt fugere cũ retroire nõ poſſis · Omnis res que nõ habuerit decus virtute addita ſummit · Sic certe viuendũ eſt tanꝙ̃ in conſpectu alicuius viuam? ſic cogitandũ tanꝙ̃ aliquis intimũ ꝓſpicere poſſit · Quid ꝓdeſt ab homine aliquid eſſe ſecretũ nichil deo clauſum ẽ · Nichil aliud ẽ ebrietas ꝙ̃ voluntaria inſania · Omne viciũ incendit & detegit

obſtantē malis verecundiā remouet · plures eñ pudore peccandi ꝙ bona voluntate ꝓhibitis abſtinent · adice illi ignorantie ſui dubia & parū & explanata volentē vbera incertos oculos gradū errantē vtiginē capitis & cetera huiuſmodi Rebꝰ itaqꝫ nō vbis ꝓba iſtas q̄ dicūt voluptates vbi modum exceſſerint penas eſſe · Aliter lectio ingeniū & ſtudio fatigatū nō tñ ſine ſtudio refi-cit · Nec ſcribere tm̄ nec tm̄ legere debem⁹ · Altera res contriſtabit vires & exhauriet · De ſtilo dico · altera ſoluet & diluet inuicem & hoc illo cōmeandū ē & altero alterū temperandū & quicquid lectione collectū ē ſtilū redigat ī corpus · apes eñ imitari debem⁹ qui vagant̄ & flores ad mel faciendum ydoneos carpunt deinde quicquid attulerint diſponūt ac p fauos digerūt · Sic & nos debem⁹ quecūqꝫ ex diuerſa lectione congeſſim⁹ ſepare · deinde adhibita ingenÿ noſtri facultate ī vnū ſaporē variabilia libamenta ꝯfundere talē animū noſtrū eſſe volo ut multe in illo artes multa p̄cepta multarū etatū exempla ſint in vnū ꝯſpirata · Relinque diuitias aut periculū aut onus p̄ſidentiū · Relinque voluptates molliūt & eneruant · Relinque ambicōnē tumida res ē vana & ventoſa nullū habet terminū laborat duplici inuidia cui inuidet̄ & inuidet · Non eſt bona valitudo mediocritas morbi · Et facilius ē viciorꝫ inicia ꝓhibere ꝙ impetū regere · Nō eñ recipiūt mala animi tempa-mēta facilius ſuſtuleris illa ꝙ rexeris · Tempeſtas nō opus gubernatoris impedit ſed ſucceſſum Nō ex ebore tm̄ ſimulacra facit ſtatuari⁹ ſed ex ere uł marmore ſi aſſit · Sic ſapiēs virtutē ſi licebit ī diuicÿs explicabit ſi minus in pauptate ſi poterit in patria · Si min⁹ in exilio ſi poterit integer ſi min⁹ debilis quantumcunqꝫ

fortunā accepit aliquid ex illa memoriale efficiet · Nūq̄ maior est anim? q̄ ubi aliena seponit & fecit ibi pacē nichil timendo fecit sibi diuitias nichil concupiscendo ex ɔtemptissimo cuiq̄ contingere ac turpissimo potest bonū nō ē opes aūt & lenoni & laniste ɔtingūt ergo bo- ne nō sunt · Fides sanctissimū hūani pectoris bonū est nulla necessitate ad fallendū cogit̄ nullo p̄mio corrūpit̄ Temperantia voluptatibꝫ imperat alias odit & abigit alias dispensat & ad sanum modū redigit · nec vnq̄ ad illas ꝓpter illas venit · Scit optimū esse modū cu pitorū nō quantum velis sed quantū debeas summere Potest sine liberalibꝫ studȳs venire ad sapientiā quā- cūq̄ ptem rerū humanarū diuinarūq̄ comp̄hendens ingenti copia q̄rendorꝫ fatigaberis · Hec causa multa q̄ magna ut habere possint liberū hospitiū superuacua ex animo tollenda sunt laxum spatium res magna ut habere possit hospitiū liberū desiderat & plus scire vel- le q̄ satis ē intemꝑantie genus ē · Quid q̄ ista liberaliū artium consectatio molestos verbosos intempestiuos sibi placentes facit & ideo nō discentes necessaria quia supuacua didicerunt · quatuor milia librorū didimus gramatic? scripsit miser esset si tam multa supuacua etiam scripsisset · In hȳs enī libris de patria omeri querit̄ & de enee matre · natura & alia que erant de- discenda si scires :·

Explicit vita philosophorꝫ

ANTON KOBERGER

BURLEY, Walter. De vita et moribus philosophorum. 1472?

Hain 4112; Pollard, part 2, p. 411.

The type is semi-gothic; the format is quarto, with 31 lines to a page. In a complete copy there are 94 leaves, the first and the last four blank. From the Library's copy the last two leaves are missing, and the margins of the second and seventh leaves have been cut off. The size of a leaf is 286 × 211 mm., and the text measures 178 × 108 mm. Blank spaces are left for the initials. Neither date nor place of printing, nor the printer's name, is given. It is certain, however, that the book was printed by Anton Koberger, who five years later published a second edition. — The binding is probably of the eighteenth century.

Burley (Burleigh, Burlaeus) was one of the early English philosophers. He was born in 1275, and joining the Franciscan order, he studied at Oxford and at Paris. In 1305 he was back at Oxford as a lecturer. Soon he became famous as a vehement opponent of Duns Scotus, his former teacher. He wrote numerous commentaries on Aristotle, which won for him the name of *doctor planus et perspicuus*. His "Lives and characters of the philosophers" was mainly compiled from the work of Diogenes Laertius. The book, though full of errors and without any particular value, was used widely as a text-book in the Middle Ages. During the incunabula period thirteen editions were printed.

The few known details of Burley's life have been preserved in Holinshed's Chronicles. He was tutor to Edward, Prince of Wales, who afterwards ascended the throne as Edward III. In 1327 the King's government sent him on a diplomatic mission to Rome. He died in 1337.

Theodore Parker's copy.